

รายงานเศรษฐกิจรายเดือน

เมษายน ๒๕๔๑

รายงานเศรษฐกิจรายเดือนนี้ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นผู้จัดทำ และรับผิดชอบในคำอธิบายและความเห็นต่าง ๆ ที่แสดงไว้ ยกเว้น ภาคบทความซึ่งอาจอยู่ในความรับผิดชอบโดยเฉพาะของผู้เขียนบทความนั้น

การนำข้อความหรือตัวเลขไม่ว่าเรื่องใดตอนใดในรายงานนี้ไปลงพิมพ์ ในหนังสืออื่น โปรดอ้างชื่อรายงานกำกับไว้ด้วย

อัตราค่าสมาชิก

ภายในประเทศ ปีละ 792 บาท หรือเล่มละ 66 บาท
ต่างประเทศ ปีละ 1,560 บาท หรือเล่มละ 130 บาท
(ถ้าส่งไปรษณีย์อากาศคิดค่าส่งต่างหาก)

การขอรับโปรดชำระเงินล่วงหน้า

ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย

บางขุนพรหม กรุงเทพฯ 10200

โทรศัพท์ 282-7599 หรือ 283-5619

โทรสาร 282-5082

สารบัญ

ภาวะเศรษฐกิจไตรมาสแรกของปี 2541.....	1
ภาวะเศรษฐกิจและการเงิน (มีนาคม 2541)	
การเงินและการธนาคาร.....	61
ฐานะการคลัง.....	62
ดุลการชำระเงิน.....	63
ดัชนีราคา.....	65
ภาวะสินค้าเกษตรกรรม.....	65
ภาวะธุรกิจและอุตสาหกรรม.....	66
ความเคลื่อนไหวของเงินตราต่างประเทศและราคาทองคำ	
ภาวะตลาดต่างประเทศ.....	67
ความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่าง ๆ กับบาทในตลาดกรุงเทพฯ.....	69
ราคาทองคำ.....	70
บทความ	
การใช้กำลังการผลิตของภาคอุตสาหกรรม (Capacity Utilization).....	71
บันทึกเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงิน	78
ตารางสถิติ	

ภาวะเศรษฐกิจไตรมาสแรกของปี 2541

ภาวะเศรษฐกิจไตรมาสแรกของปี 2541

ภาวะเศรษฐกิจโลก

เศรษฐกิจโลก คาดว่าจะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากร้อยละ 4.1 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 3.1 ในปี 2541 โดยเป็นผลมาจากวิกฤตการณ์การเงินในภูมิภาคเอเชียซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อเอเชียไปยังภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาชะลอตัวลง โดยเฉพาะญี่ปุ่นและประเทศในเอเชียตะวันออกและตะวันออกเฉียงใต้ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศที่เคยวางแผนจากส่วนกลาง (transition economies) ยังคงขยายตัวต่อเนื่องจากปีก่อน

ปริมาณการค้าโลก คาดว่าจะชะลอตัวลงค่อนข้างมาก โดยจะมีอัตราการขยายตัวร้อยละ 6.4 ในปี 2541 เทียบกับร้อยละ 9.4 ในปีก่อนหน้า ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่เศรษฐกิจโลกชะลอตัวลง ก่อปรกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินของโลกที่มีความผันผวนมากยิ่งขึ้น จากผลพวงของวิกฤตการณ์การเงินในภูมิภาคเอเชีย

อัตราเงินเฟ้อ ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว คาดว่าจะทรงตัวอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 2.1 เท่ากับปีก่อนหน้า โดยเป็นผลจากราคาสินค้าขั้นปฐมและน้ำมันในตลาดโลกที่ลดลงมาก ประกอบกับการอ่อนตัวของค่าเงินของประเทศที่ประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ทำให้ราคาสินค้าออกในรูปของเงินดอลลาร์ สรอ. ของประเทศเหล่านี้ลดลง อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนามีแนวโน้มสูงขึ้นจากร้อยละ 8.5 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 10.2 ในปี 2541 หลังจากทีลดลงต่อเนื่องมาหลายปี โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของเงินเฟ้อในประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เนื่องจากค่าเงินใต้อ่อนตัวลงมาก

อัตราดอกเบี้ย ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว คาดว่าจะมีแนวโน้มสูงขึ้นเล็กน้อย อัตราดอกเบี้ยเงินฝากในรูปเงินดอลลาร์ สรอ. และมาร์กเยอรมัน คาดว่าจะปรับตัวสูงขึ้นจากร้อยละ 5.9 และ 3.5 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 6.1 และ 3.9 ในปี 2541 ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากในรูปเงินเยนญี่ปุ่นยังคงอยู่ในระดับต่ำร้อยละ 0.7 เท่ากับปีก่อนหน้า

อัตราการว่างงาน ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว คาดว่าจะมีแนวโน้มใกล้เคียงกับปีก่อน อย่างไรก็ตาม อัตราการว่างงานของญี่ปุ่นมีแนวโน้มสูงขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ 3.4 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 3.6 ในปี 2541 เนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซาในขณะที่อัตราการว่างงานของสหรัฐ ก็มีแนวโน้มสูงขึ้นเล็กน้อยเป็นร้อยละ 5.0 ในปี 2541 เทียบกับร้อยละ 4.9 ในปี 2540

สำหรับภาวะเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

1. กลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว (Advanced Economies)

เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วในปี 2541 คาดว่าจะขยายตัวลดลงจากระดับร้อยละ 3.0 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 2.4 ในปี 2541 ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจสหรัฐ แคนาดา และอังกฤษที่ชะลอตัวลงหลังจากที่ขยายตัวในเกณฑ์สูงในปีก่อนหน้า ประกอบกับญี่ปุ่นประสบปัญหาสภาวะเศรษฐกิจซบเซาจากผลกระทบของวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาคเอเชีย ในขณะที่สหภาพยุโรป โดยเฉพาะเยอรมนี ฝรั่งเศส และอิตาลี จะมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

1.1 กลุ่มประเทศอุตสาหกรรม (Industrial Countries)

สหรัฐอเมริกา การขยายตัวทางเศรษฐกิจจะยังคงอยู่ในเกณฑ์สูง แม้ว่าชะลอตัวลงจากร้อยละ 3.8 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 2.9 ในปีนี้ ขณะที่อัตราเงินเฟ้อลดลงอย่างต่อเนื่องเป็นร้อยละ 2.0 ในปีนี้ นับเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยลดแรงกดดันต่อธนาคารกลางสหรัฐฯ ในการใช้นโยบายการเงินที่เข้มงวดขึ้น เพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวร้อนแรงจนเกินไปหลังจากที่เศรษฐกิจสหรัฐฯ ได้ขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ ต่อเนื่องกันมาหลายปี

ญี่ปุ่น เศรษฐกิจของญี่ปุ่นมีแนวโน้มว่าจะมีอัตราการขยายตัวเป็นศูนย์ในปี 2541 เนื่องจากการบริโภคในประเทศที่ชะลอตัวลงอย่างมาก กอปรกับการลงทุนในประเทศยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยลบหลายด้าน อาทิ ความไม่ชัดเจนเกี่ยวกับมาตรการการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงิน แม้ว่าก่อนหน้านั้นรัฐบาลได้ประกาศแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ Big Bang เมื่อวันที่ 1 เมษายน ที่ผ่านมา แต่มาตรการที่ประกาศออกมานั้นยังไม่ได้รับความเชื่อมั่นจากตลาดเท่าที่ควร เนื่องจากเห็นว่าเป็นมาตรการที่ยังไม่พอเพียงในการกระตุ้นความต้องการในประเทศ และขาดความชัดเจนในการแก้ไขปัญหาความอ่อนแอของระบบการเงินที่เรื้อรังมาหลายปี นอกจากนี้ เศรษฐกิจญี่ปุ่นยังได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจเอเชียมากกว่าประเทศอุตสาหกรรมอื่น ๆ เนื่องจากญี่ปุ่นมีความเชื่อมโยงทางการค้าอย่างใกล้ชิดกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย (โดยตลาดในกลุ่มภูมิภาคเอเชียมีสัดส่วนกว่าร้อยละ 40 ของมูลค่าการส่งออกโดยรวมของญี่ปุ่น) รวมทั้งยังเป็นประเทศเจ้าหนี้รายใหญ่ของประเทศในภูมิภาคแถบนี้ ทำให้มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นจากหนี้ค้างชำระที่คาดว่าจะโน้มสูงขึ้น

เยอรมนี คาดว่าอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2.5 ในปี 2541 เทียบกับร้อยละ 2.2 ในปี 2540 แม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในเอเชียบ้างก็ตาม ทั้งนี้

เนื่องจากอุปสงค์ภายในประเทศมีแนวโน้มขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปีก่อน โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากนโยบายการเงินที่ค่อนข้างผ่อนคลาย

1.2 กลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในเอเชีย (Newly Industrialized Asian Economies)

เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในเอเชียมีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชีย เนื่องจากผลของมูลค่าของสินทรัพย์ที่ลดลงตามราคาสินทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์และตลาดอสังหาริมทรัพย์ที่ปรับตัวลงอย่างรุนแรง การปรับตัวสูงขึ้นของอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน และความต้องการสินค้าต่างประเทศที่มีแนวโน้มลดลง

เกาหลีใต้ การขยายตัวทางเศรษฐกิจในปีนี้มีแนวโน้มลดลงอย่างมากเหลือร้อยละ 0.8 เทียบกับที่เคยขยายตัวร้อยละ 5.5 ในปี 2540 โดยอัตราเงินเฟ้อและการว่างงานมีแนวโน้มสูงขึ้น จากการที่ต้องประสบปัญหาเศรษฐกิจอย่างรุนแรงทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องภาระหนี้ต่างประเทศระยะสั้นและทุนสำรองทางการที่ลดลงอย่างมาก จนต้องขอความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศในช่วงปลายปี 2540 ทำให้จำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่เข้มงวด เพื่อช่วยเรียกความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติให้กลับคืนมา และเพื่อให้เศรษฐกิจปรับตัวเข้าสู่เสถียรภาพโดยเร็ว

สิงคโปร์ การขยายตัวทางเศรษฐกิจจะชะลอตัวลงจากร้อยละ 7.8 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 3.5 ในปี 2541 ตามแนวโน้มการส่งออกที่คาดว่าจะชะลอตัวลงในปี 2541 จากการที่ค่าเงินของประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเป็นคู่แข่งที่สำคัญได้อ่อนตัวลงอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าเงินของประเทศอินโดนีเซีย เกาหลีใต้ และไทย ประกอบกับญี่ปุ่นซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของสิงคโปร์ มีภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซา

ฮ่องกง เศรษฐกิจมีแนวโน้มชะลอตัวลงจากร้อยละ 5.3 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 3.0 ในปี 2541 เนื่องจากภาคส่งออกและอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้รับผลกระทบทางลบจากการอ่อนตัวของค่าเงินของประเทศในภูมิภาคเอเชีย นอกจากนี้ การชะลอตัวของเศรษฐกิจยังเกิดจากการที่มูลค่าของสินทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์และตลาดอสังหาริมทรัพย์ปรับตัวลดลง และการที่อัตราดอกเบี้ยในประเทศปรับตัวสูงขึ้น

2. กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries)

วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียคาดกันว่าจะส่งผลกระทบทางลบอย่างสังเกตเห็นชัดต่อเศรษฐกิจของกลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา ทำให้การขยายตัวทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มว่าจะชะลอตัวลงจากร้อยละ 5.8 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 4.1 ในปี 2541 ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำกว่าระดับอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 6 ในช่วงทศวรรษที่ 1990 โดยเป็นผลจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศที่กำลังพัฒนาในกลุ่มเอเชียตะวันออก และสถานะเศรษฐกิจถดถอยของประเทศในกลุ่มอาเซียน

กลุ่มประเทศในเอเชีย

สาธารณรัฐประชาชนจีน การขยายตัวทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 8.8 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 7.0 ในปี 2541 โดยอัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับต่ำที่ร้อยละ 2.0 ทั้งนี้ เนื่องจากความต้องการในประเทศและการส่งออกชะลอตัวลง

อินโดนีเซีย วิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศจนทำให้ต้องเข้าร่วมโครงการความช่วยเหลือของกองทุนการเงินระหว่างประเทศเมื่อปลายเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา ทำให้คาดว่าเศรษฐกิจจะหดตัวลงร้อยละ 5.0 ในปี 2541 เทียบกับที่เคยขยายตัวในอัตราร้อยละ 5.0 ในปี 2540

ส่วนหนึ่งเป็นผลจากความต้องการในประเทศที่ลดลงอย่างรุนแรงอันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการลดลงของมูลค่าสินทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์และตลาดอสังหาริมทรัพย์ อีกส่วนหนึ่งเป็นผลจากปัญหาสภาพคล่องในประเทศ กอปรกับปัญหาการเข้าถึงแหล่งเงินทุนต่างประเทศที่ทวีความยากลำบากขึ้น การฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศยังมีแนวโน้มว่าจะได้รับผลกระทบอย่างมากจากการที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีการปรับลดลงค่อนข้างมาก

มาเลเซีย การขยายตัวทางเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลงมากจากร้อยละ 7.8 ในปี 2540 เป็นร้อยละ 2.5 ในปี 2541 ส่วนหนึ่งเนื่องจากผลของวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศภูมิภาคเอเชีย กอปรกับการที่คาดว่าภาคส่งออกอาจไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ทางการมุ่งหวังไว้ เนื่องจากการแข่งขันทางการค้าที่มีที่ท่าจะรุนแรงมากขึ้นตามลำดับจากการที่ค่าเงินของประเทศเพื่อนบ้านมีค่าอ่อนตัวลงค่อนข้างมากในช่วงที่ผ่านมา

ฟิลิปปินส์ เศรษฐกิจมีแนวโน้มว่าจะชะลอตัวอย่างเห็นได้ชัด จากการชะลอตัวลงอย่างรุนแรงของความต้องการในประเทศ คาดว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวร้อยละ 2.5 ในปี 2541 เทียบกับร้อยละ 5.1 ในปี 2540

3. กลุ่มประเทศที่เคยวางแผนจากส่วนกลาง (Transition Countries)

เศรษฐกิจของประเทศในกลุ่มประเทศที่เคยวางแผนจากส่วนกลางในปี 2541 มีแนวโน้มว่าจะยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องต่อไปเป็นปีที่สองในอัตราร้อยละ 2.9 เทียบกับร้อยละ 1.7 ในปี 2540 ซึ่งเป็นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นติดต่อกันเป็นปีที่สอง หลังจากที่เศรษฐกิจมีอัตราการขยายตัวที่ติดลบต่อเนื่องกันมากกว่า 8 ปี

อย่างไรก็ตาม วิกฤตเศรษฐกิจเอเชียได้ส่งผล

กระทบทางลบที่ค่อนข้างเด่นชัดต่อเศรษฐกิจของหลายประเทศในกลุ่มประเทศที่เคยวางแผนจากส่วนกลาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัสเซีย ยูเครนและแอสโทเนีย โดยได้ส่งผลให้ค่าเงินและดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ของประเทศเหล่านี้ผันผวนค่อนข้างมาก และทำให้ทางการของประเทศเหล่านี้จำเป็นต้องผลักดันอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นในประเทศให้สูงขึ้น เพื่อป้องกันและยับยั้งมิให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อเศรษฐกิจในประเทศมากจนเกินควร

นอกจากนี้ วิกฤตเศรษฐกิจเอเซียยังมีส่วนสำคัญที่ทำให้หลายประเทศในกลุ่มประเทศที่เคยวางแผนจากส่วนกลางประสบกับความยากลำบากมากยิ่งขึ้นในการระดมทุนจากต่างประเทศ และทำให้มีต้นทุนทางการเงินสูงขึ้น ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศเหล่านี้

ความคืบหน้าของการรวมกลุ่มเศรษฐกิจสำคัญ

1. อาเซียน

ความคืบหน้าการดำเนินงานในกรอบอาเซียนที่สำคัญในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 มีดังนี้

1.1 ได้มีการประชุมคณะกรรมการของอาเซียนสองคณะที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ระหว่างวันที่ 10-12 กุมภาพันธ์ ได้แก่ คณะกรรมการประจำอาเซียน (ASEAN Standing Committee --ASC) สมัยที่ 31 ครั้งที่ 2 และคณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียน (Coordinating Committee on Services--CCS) ครั้งที่ 14 โดยที่ประชุมคณะกรรมการประจำอาเซียนเห็นชอบให้ดำเนินการตามมติของที่ประชุมอย่างไม่เป็นทางการของผู้นำรัฐบาลอาเซียน ครั้งที่ 2 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ASC และให้จัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับโครงการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามเอกสารวิสัยทัศน์อาเซียน

ปี ค.ศ. 2020 ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม นอกจากนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางที่จะประสานงานกับคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สาม อาทิ คณะกรรมการอาเซียน ณ กรุงวอชิงตัน กรุงโตเกียว และกรุงบรัสเซลส์ เพื่อประสานความร่วมมือในการแก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาค

สำหรับการประชุมคณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียนนั้น ที่ประชุมได้ขอให้ประเทศสมาชิกเร่งดำเนินการยื่นสัตยาบันข้อผูกพันเบื้องต้น (Initial Package of Offer) ในการเปิดเสรีการค้าบริการของอาเซียน ซึ่งได้มีการลงนามระหว่างการประชุมอย่างไม่เป็นทางการของผู้นำรัฐบาลอาเซียน ครั้งที่ 2 โดยมีผลบังคับใช้ภายในวันที่ 31 มีนาคม ศกนี้ นอกจากนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาความคืบหน้าของความร่วมมือภายใต้กรอบการเปิดเสรีการค้าบริการ อาทิ การท่องเที่ยว การเงินการธนาคาร และการคมนาคม และขอให้มีการพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนำพาณิชย์กรรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Commerce) มาใช้กับการเปิดเสรีการค้าบริการของอาเซียน ส่วนในภาคการเงินการธนาคารนั้น ที่ประชุมได้ตกลงให้ประเทศสมาชิกยื่นข้อผูกพันเบื้องต้นภายในวันที่ 15 พฤษภาคม เพื่อพิจารณาก่อนการประชุมครั้งที่ 16 ซึ่งจะได้มีการเจรจาต่อรองกันต่อไป

1.2 ในการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers Meeting--AFMM) ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านสภาวะการเงินและเศรษฐกิจในภูมิภาค โดยที่ประชุมเชื่อว่าประเทศที่ประสบปัญหาจะสามารถผ่านพ้นวิกฤติครั้งนี้ได้โดยเร็ว เนื่องจากพื้นฐานของเศรษฐกิจมั่นคง และมีการปรับตัวของประเทศสมาชิกในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยเพิ่มการแข่งขันภายในประเทศ และสร้างความมั่นคง

แก่ระบบการเงินในอาเซียน ทางด้านความร่วมมือในอาเซียนนั้น ที่ประชุมมีมติให้จัดตั้งกลไกสอดส่องดูแลประเทศสมาชิกในอาเซียน (ASEAN Surveillance Mechanism) โดยในระยะแรกจะจัดตั้งสำนักเลขาธิการ ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ ภายใต้อาเซียน เพื่อให้ความช่วยเหลือของธนาคารพัฒนาเอเชีย และกองทุนการเงินระหว่างประเทศจะให้ความร่วมมือในการช่วยจัดทำเอกสารเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจและแนวโน้มเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์สถานการณ์และความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในภูมิภาค นอกจากนี้ ที่ประชุมได้สนับสนุนการใช้เงินตราสกุลท้องถิ่นของอาเซียน เพื่อส่งเสริมการค้าภายในภูมิภาค โดยได้รับรองร่างข้อเสนอการจัดตั้งระบบการชำระเงินอาเซียนที่เสนอโดยคณะทำงานเฉพาะกิจของธนาคารกลางอาเซียน

1.3 ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (ASEAN Senior Economic Officials Meeting--SEOM) ครั้งที่ 2/29 ระหว่างวันที่ 3-5 มีนาคม 2541 ณ บันดาร์ เสรี เบกาวัน ประเทศบรูไน ได้พิจารณาเรื่องการเร่งการดำเนินงานด้านการรวมตัวและความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียนในด้านต่าง ๆ อาทิ การจัดทำเขตการค้าและการลงทุนเสรี ด้านศุลกากร และด้านการค้าบริการ การเปิดเสรีการค้าบริการ โครงการความร่วมมือด้านศุลกากร อุตสาหกรรม ทรัพย์สินทางปัญญา และการท่องเที่ยว เป็นต้น การประชุมครั้งนี้นอกจากจะเสริมสร้างผลประโยชน์ของอาเซียนในระยะกลางและระยะยาวแล้ว ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากวิกฤตการณ์ทางการเงินที่เกิดขึ้นในภูมิภาคขณะนี้ด้วย อย่างไรก็ดี ที่ประชุมได้ตกลงให้ CCS เน้นหนักการเจรจาเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับ offer list ที่เป็น GATS plus ภายในสิ้นปีนี้ จากนั้นแล้วจึงค่อยดำเนินการเรื่องการเปิดเสรีด้านการค้าบริการของอาเซียนต่อไป

2. เอเชียแปซิฟิก

2.1 ได้มีการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเชียแปซิฟิก (Senior Official Meeting--SOM) เมื่อวันที่ 16-17 กุมภาพันธ์ 2541 ณ เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย ที่ประชุมเห็นควรให้ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและวิชาการ (Economic and Technical Cooperation--ECOTECH) เพื่อบรรเทาผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาคที่มีต่อสมาชิก นอกจากนี้ ที่ประชุมได้มอบหมายให้คณะกรรมการการค้าและการลงทุน (Committee on Trade and Investment--CTI) ดำเนินการเพื่อให้บรรลุความร่วมมือด้านการเปิดเสรีล่วงหน้ารายสาขาตามความสมัครใจ (Early Voluntary Sectoral Liberalization--EVSL) โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างการเปิดเสรี การอำนวยความสะดวก และ ECOTECH ในแต่ละสาขา เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุดในแง่การเปิดเสรีและอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้เน้นความสำคัญของแผนปฏิบัติการรายประเทศ (Individual Action Plans--IAPs) ในฐานะกลไกหลักเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน โดยเห็นชอบกับตารางเวลาการดำเนินการปรับปรุง IAP ของแต่ละประเทศสำหรับปีนี้ โดย IAP ฉบับทบทวนครั้งสุดท้ายมีกำหนดแล้วเสร็จภายในวันที่ 15 ตุลาคม ศกนี้

2.2 การประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจ เอเชียแปซิฟิก (APEC Economic Committee--EC) และคณะกรรมการการค้าและการลงทุนเอเชียแปซิฟิก (Committee on Trade and Investment--CTI) เมื่อวันที่ 19-20 กุมภาพันธ์ 2541 ณ เมืองปีนัง ประเทศมาเลเซีย เพื่อกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานให้สนองตอบนโยบายของที่ประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ 5 และเป็นไปตามแนวทางที่ได้รับจากที่ประชุม SOM โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

ที่ประชุมคณะกรรมการเศรษฐกิจเอเปกได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินการ โดยเน้นความสำคัญและความต่อเนื่องในการศึกษาเรื่องความมั่นคงทางการเงินในภูมิภาค โดยที่ประชุมเห็นว่า รายงาน Economic Outlook ประจำปีนี้ ควรจะเน้นผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในเอเชีย ทั้งนี้ ไทยและอินโดนีเซีย ได้ชี้ให้เห็นว่าการเปิดเสรีทางการเงินโดยปราศจากความพร้อมด้านบุคลากรและการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพจะเป็นปัญหาหลักของประเทศกำลังพัฒนา นอกจากนี้ ที่ประชุมได้เน้นความต่อเนื่องของการศึกษาและวิเคราะห์ในหัวข้อต่าง ๆ ที่จะประโยชน์ต่อการเปิดเสรีและอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน

ส่วนที่ประชุมคณะกรรมการการค้าและการลงทุนเอเปก ได้พิจารณาประเด็นสำคัญต่าง ๆ ได้แก่ แผนปฏิบัติการร่วมในการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนให้มากขึ้น การเปิดเสรีล่วงหน้ารายสาขาตามความสมัครใจ เพื่อให้บรรลุผลสรุปในแต่ละข้อเสนอที่ประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปกในเดือนมิถุนายน ศกนี้ และสามารถนำไปปฏิบัติได้ภายในต้นปี 2542 อย่างไรก็ดี ในเรื่องนี้ สมาชิกหลายประเทศและบางหน่วยงานของไทยได้ตระหนักถึงการที่ประเทศพัฒนาแล้วพยายามใช้เวทีเอเปกผลักดันประเด็นที่ต้องการให้มีการเปิดเสรี หลังจากที่ได้ประสบความสำเร็จในการผลักดันความตกลงเทคโนโลยีสารสนเทศมาก่อนหน้านี้แล้ว ดังนั้น ในการดำเนินการไทยจะต้องพิจารณาทำที่ในสาขาต่าง ๆ ให้มีความชัดเจนก่อน

นอกจากนั้น ได้มีการพิจารณาบทบาทของเอเปกในการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์การการค้าโลก และศึกษาผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ ไทยได้เสนอความเห็นให้พิจารณาผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินในภูมิภาคเอเชียต่อการเปิดเสรีด้วย

2.3 สำหรับความคืบหน้าในการดำเนินงานของ APEC Bank Supervisors Training Consultative Group (APEC-BCG) ซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนกันยายน 2540 จากการประชุม APEC Finance Ministers ครั้งที่ 4 นั้น ได้มีการจัดทำรายงานเรื่องการประเมินความต้องการการฝึกอบรมสำหรับผู้กำกับตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ (Assessment of Training Needs for Bank Supervisors in the APEC Member Economies) และได้จัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในเรื่องดังกล่าว เพื่อเสนอต่อที่ประชุม APEC Finance Ministers ในเดือนพฤษภาคม ศกนี้

แผนปฏิบัติการดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มบทบาทหน้าที่ของ APEC-BCG ให้เป็นศูนย์กลางประสานงานกับผู้กำกับสถาบันการเงินในประเทศที่พัฒนาแล้วอื่น ๆ หรือกับองค์กรระดับสากลและท้องถิ่น เพื่อวางแผนและพัฒนาแนวทางการฝึกอบรมให้ผู้กำกับตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ การจัดทำและเผยแพร่ regional core principle และ guideline สำหรับการกำกับ ตรวจสอบ และการรับรองคุณสมบัติผู้กำกับตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ รวมทั้งการวิจัยร่วมกัน เพื่อกำหนดหลักสูตรฝึกอบรมด้าน การกำกับตรวจสอบธนาคารพาณิชย์

3. องค์การการค้าโลก

3.1 ไทยในฐานะประเทศภาคีความตกลงเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Agreement--ITA) ฉบับแรก (ITA-1) มีกำหนดการลดอัตราภาษีศุลกากรสินค้ารอบแรก ณ วันที่ 1 มกราคม 2541 และมีกำหนดระยะเวลาการปรับลดอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่จะปรับลดให้เหลือศูนย์ภายในปี ค.ศ. 2000 และที่เหลือภายในปี ค.ศ. 2005 ในการนี้ คณะกรรมการว่าด้วยการขยายการค้าสินค้าเทคโนโลยีสารสนเทศ (Committee of Participants on the Expansion of Trade in Information

Technology Products) ได้มีมติให้เริ่มมีการเจรจาขยายขอบเขตของสินค้าภายใต้ความตกลงดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2541 เป็นต้นไป

3.2 เรื่องการเปิดเสรีการค้าบริการด้านโทรคมนาคมขั้นพื้นฐาน ได้บรรลุความตกลงเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2540 โดยมีประเทศเข้าร่วมความตกลง 72 ประเทศ ซึ่งมีข้อผูกพันการเปิดเสรีด้านโทรคมนาคมสาขาต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ การเช่าวงจร (leased circuits services) การให้บริการโทรคมนาคมเคลื่อนที่ อาทิ paging และ mobile data การบริการด้านดาวเทียมและการเปิดเสรีด้านบริการมูลค่าเพิ่ม (value-added services) อาทิ การให้บริการ e-mail ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะมนตรีว่าด้วยการค้าบริการสมัยพิเศษ เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2541 ได้มีมติให้ความตกลงดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 5 กุมภาพันธ์ 2541 ในส่วนของประเทศไทย ได้ยื่นข้อผูกพันที่จะมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2549 และขณะนี้ได้เตรียมแก้กฎหมายเพื่อรองรับการเปิดเสรีดังกล่าว

3.3 ในการประชุมคณะมนตรีใหญ่ เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2541 ณ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ สหรัฐฯ ได้ยื่นข้อเสนอเรียกร้องให้ประเทศสมาชิกยืนยันว่าจะไม่เรียกเก็บภาษีศุลกากรในการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Transmissions) แต่ประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งกลุ่มอาเซียน ยังมีท่าทีคัดค้าน เนื่องจากยังไม่มีการพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจึงจำเป็นต้องศึกษาในรายละเอียดก่อน

นอกจากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาวาระการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 2 ซึ่งจะขึ้นระหว่างวันที่ 18-19 พฤษภาคม 2541 ณ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยจะผนวกรวมกับการจัดกิจกรรมฉลองครบรอบ 50 ปี ระบบการค้าพหุภาคี ในวันที่ 20 พฤษภาคม เกี่ยวเนื่องกับวาระการประชุมนี้ ประเทศไทยและประเทศกำลังพัฒนาที่เป็น

ผู้ส่งออกสินค้าสิ่งทอ ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นด้านการค้าสินค้าสิ่งทอ เพราะที่ผ่านมามีบทบัญญัติของความตกลง สิ่งทอไม่ได้รับการปฏิบัติตามอย่างจริงจังเท่าที่ควร โดยเฉพาะเรื่องของการยกเลิกโควตาสิ่งทออย่างเป็นขั้นตอนของประเทศผู้นำเข้า

4. สหภาพยุโรป

ในวันที่ 1 มกราคม 2541 สหราชอาณาจักร ได้เข้ารับหน้าที่เป็นประธานคณะมนตรีสหภาพยุโรป สืบต่อจากลักเซมเบิร์ก และได้กำหนดแนวนโยบายในการดำเนินงานต่อเนื่อง โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) เตรียมความพร้อมสำหรับการนำเงินสกุล “ยูโร” ออกใช้เพื่อเริ่มขั้นตอนที่ 3 ของการจัดตั้งสหภาพการเงินยุโรป (EMU) ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในวันที่ 1 มกราคม 2542

2) แก้ไขปัญหาการว่างงานตามแนวทางของสภาพิเศษยุโรปด้านแรงงาน (Special European Council on Jobs)

3) สนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อปฏิรูปสหภาพยุโรปตาม Agenda 2000

4) สนับสนุนให้สหภาพยุโรปบรรลุข้อตกลงในการขยายสมาชิกสหภาพยุโรปให้ครอบคลุมยุโรปกลาง 10 ประเทศ และไซปรัส

5) ให้ความสำคัญต่อประเด็นปัญหาภายในสหภาพยุโรปอื่น ๆ เช่น การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของยุโรปตลาดเดียว การป้องกันอาชญากรรม และการรักษาสิ่งแวดล้อม

6) เน้นความสัมพันธ์กับองค์กรอื่น ๆ โดยเฉพาะการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมเอเชียยุโรป ครั้งที่ 2 (ซึ่งกำหนดมีขึ้นระหว่างวันที่ 3-4 เมษายน 2541) การสนับสนุนการดำเนินงานภายใต้กรอบขององค์การการค้าโลก การสนับสนุนการปฏิรูปองค์การสหประชาชาติ และการกระชับความสัมพันธ์กับ

ประเทศในกลุ่มละตินอเมริกาและแคริบเบียน ยุโรป ตะวันออก และตะวันออกกลาง นอกจากนี้ ยังเน้น การแก้ไขปัญหาสิทธิมนุษยชน การก่อการร้าย และการลดอาวุธ

อนึ่ง เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2541 คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) ได้ ประกาศรายชื่อประเทศที่เข้าเกณฑ์เงื่อนไขของขั้นตอนที่ 3 เบื้องต้น 11 ประเทศ ได้แก่ เบลเยียม เยอรมนี สเปน ฝรั่งเศส ไอร์แลนด์ อิตาลี ออสเตรีย ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส และฟินแลนด์ เงื่อนไขสำคัญสำหรับการเข้าสู่ขั้นตอนที่ 3 นี้ ประกอบด้วย การปรับตัวของเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนตามเกณฑ์ทางด้านอัตราเงินเฟ้อ การขาดดุลงบประมาณ และหนี้ภาครัฐ เสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน และอัตราดอกเบี้ยระยะยาว รวมถึงความเป็นอิสระของธนาคารกลาง ทั้งนี้ รายชื่อประเทศสมาชิกขั้นสุดท้ายจะประกาศอย่างเป็นทางการในเดือนพฤษภาคม ศกนี้

ภาวะเศรษฐกิจไทย

ในไตรมาสแรกของปี 2541 เศรษฐกิจไทยหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนต่อเนื่อง ทั้งการผลิตและการลงทุน ขณะที่มูลค่าการส่งออก (ในรูปดอลลาร์สรอ.) ซึ่งขยายตัวมาตลอดหลังจากปรับเปลี่ยนระบบอัตราแลกเปลี่ยนในช่วงกลางปีก่อน กลับหดตัวลงในช่วง 2 เดือนแรกของปีนี้ ทั้งนี้ มีสาเหตุจากปัจจัยหลายประการ ที่สำคัญได้แก่ ราคาสินค้าออกในรูปดอลลาร์ สรอ. ลดลงมาก การชะลอตัวของอุปสงค์การนำเข้าของประเทศคู่ค้าของไทย ปัญหาสภาพ

คล่องในระบบการเงินส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่สามารถนำเข้าวัตถุดิบเพื่อผลิตสินค้าออก ขณะเดียวกัน ผลกระทบจากค่าเงินในภูมิภาคที่อ่อนตัวทำให้การส่งออกได้รับประโยชน์จากเงินบาทที่อ่อนตัวลงได้ไม่เต็มที่ อย่างไรก็ตาม การส่งออกเมื่อหักการเปลี่ยนแปลงของราคาออกแล้วยังคงเพิ่มขึ้น สะท้อนปริมาณส่งออกที่ยังขยายตัวต่อเนื่อง และช่วยสนับสนุนการผลิตภายในประเทศได้ในระดับหนึ่ง สำหรับการลงทุนยังซบเซาตามภาวะเศรษฐกิจปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน และต้นทุนดอกเบี้ยที่สูงขึ้น ทางด้านการบริโภคชะลอตัวลงมากเช่นกัน เนื่องจากกำลังซื้อลดลง นอกจากนี้ ประชาชนมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจบางด้านปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะค่าเงินบาทส่วนหนึ่งจากการที่นักลงทุนมีความมั่นใจต่อการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของทางการไทยมากขึ้น ทำให้เงินทุนไหลออกน้อยลง โดยสามารถยึดอายุหนี้ได้มากขึ้น รวมทั้งการนำเข้าเงินทุนของทางการ นอกจากนี้ฐานะการคลังมีความสมดุลมากขึ้นจากการบริหารรายจ่ายให้สอดคล้องกับรายได้เป็นสำคัญ ขณะที่ดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลต่อเนื่องเพราะการลดลงของการนำเข้าตามภาวะการผลิตและการลงทุน ส่วนอัตราเงินเฟ้อค่อนข้างสูงจากแรงกดดันทางด้านต้นทุนตามค่าเงินบาทที่อ่อนตัวในช่วงก่อนหน้านี้ และการขึ้นอัตราภาษีบางประเภท อย่างไรก็ตาม อัตราเงินเฟ้อไม่รุนแรงมากเนื่องจากอุปสงค์ภายในประเทศที่หดตัว ราคาน้ำมันตลาดโลกที่อ่อนตัวลง และค่าเงินบาทที่มีเสถียรภาพมากขึ้น

เศรษฐกิจด้านต่าง ๆ ในไตรมาสแรกของปี 2541

การผลิต

ภาคการเกษตร

ในไตรมาสแรกของปี เป็นช่วงการเก็บเกี่ยว และจำหน่ายพืชผลเกษตรปีการผลิต 2540/41 อุปทานพืชผลสำคัญออกสู่ตลาดมากขึ้น และราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ส่วนใหญ่ยังคงเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ เป็นผลจากการที่ค่าเงินบาทลดลงค่อนข้างมาก ซึ่งช่วยให้ความสามารถในการแข่งขันส่งออกสินค้าเกษตรของไทยเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้น ปริมาณและมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรหลายชนิดจึงกระตือรือร้นอย่างน่าสังเกต ส่วนการปลูกพืชฤดูแล้งในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 อยู่ในเกณฑ์ดี เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกพืชฤดูแล้ง โดยเฉพาะข้าวนาปรังเพิ่มขึ้น เนื่องจากราคาข้าวเปลือกอยู่ในเกณฑ์สูง แม้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่จะลดลงค่อนข้างมากจนทางการต้องปรับลดเป้าหมายการปลูกพืชฤดูแล้งลงก็ตาม

การผลิตและราคาสินค้าสำคัญ ๆ ในช่วง ไตรมาสแรกของปี 2541 สรุปได้ดังนี้

ข้าวนาปี 2540/41 ผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเล็กน้อย แม้ว่าจะมีปัญหาฝนแล้งและทิ้งช่วงในบางพื้นที่ แต่ความเสียหายมีน้อยกว่าปีก่อนเพราะราคาข้าวยังอยู่ในระดับสูง เกษตรกรจึงเร่งปลูกซ่อมในพื้นที่เสียหาย ประกอบกับมีการใช้เมล็ดพันธุ์ดีเพิ่มขึ้นช่วยให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงกว่าปีก่อน ทั้งนี้ ผลผลิตข้าวนาปีดังกล่าวเก็บเกี่ยวแล้วเสร็จ และกำลังทยอยจำหน่ายออกสู่ตลาด

ด้านราคาข้าวในช่วงไตรมาสแรกของปีสูงเป็นประวัติการณ์ โดยราคาข้าวนาปี 5% ที่เกษตรกรขายได้สูงกว่าไตรมาสเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 30 จากการอ่อนตัวของค่าเงินบาท

ข้าวนาปรัง ปี 2541 เริ่มทยอยเก็บเกี่ยวใน

ช่วงปลายไตรมาสนี้ คาดว่าผลผลิตจะลดลงจากปีก่อนร้อยละ 12.1 เหลือ 4.0 ล้านตัน เนื่องจากปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำสำคัญในช่วงต้นปี 2541 ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน ทางการได้ประกาศลดพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังปี 2541 ลง แต่ราคาข้าวเปลือกในช่วงต้นปีที่อยู่ในเกณฑ์สูงจูงใจให้เกษตรกรขยายพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังจนเกินกว่าเป้าหมายของทางการ ทำให้บางพื้นที่ต้องประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำชลประทาน และผลผลิตเฉลี่ยต่ำกว่าที่ควร

ข้าวโพด ปี 2540/41 คาดว่าผลผลิตจะลดลงจากปีก่อนร้อยละ 16.9 เหลือ 3.3 ล้านตัน เนื่องจากประสบภาวะฝนแล้งในช่วงการเพาะปลูก ทำให้ผลผลิตบางส่วนได้รับความเสียหาย ผลผลิตเริ่มออกสู่ตลาดตั้งแต่ช่วงไตรมาสสุดท้ายของปีก่อน แต่มีปริมาณน้อยมาก และส่งผลให้ราคามีแนวโน้มสูงขึ้นเป็นลำดับ คาดว่าอุปทานจะมีไม่เพียงพอกับความต้องการในประเทศและทำให้อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ต้องพึ่งพาการนำเข้าประมาณ 300,000 ตัน

อ้อย ปี 2540/41 ภาวะฝนแล้งที่ค่อนข้างยาวนาน ทำให้ผลผลิตอ้อยปีการผลิต 2540/41 ซึ่งเริ่มเก็บเกี่ยวในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2540 ลดลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 24.9 เหลือเพียง 42.2 ล้านตัน ส่วนราคาอ้อยที่เกษตรกรได้รับคาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปีก่อน จากผลของการอ่อนตัวของอัตราแลกเปลี่ยนที่ช่วยให้ราคาน้ำตาลส่งออกในรูปเงินบาทสูงขึ้น

ยางพารา ปี 2541 ในไตรมาสแรก ผลผลิตยางออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากยางพันธุ์ดีที่ทางการส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกทดแทนยางพันธุ์พื้นเมืองให้ผลเพิ่มขึ้นเป็นลำดับทางด้านราคายางที่เกษตรกรขายได้ในไตรมาสแรกของปีนี้เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนเพียงเล็กน้อย

น้อยเพราะประเทศผู้ผลิตยางพารารายอื่น ๆ เช่น อินโดนีเซียและมาเลเซียต่างประสบกับภาวะค่าเงินอ่อนตัว ทำให้การแข่งขันด้านราคาในตลาดโลกรุนแรงขึ้น

มันสำปะหลัง ปี 2540/41 ผลผลิตลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.0 เหลือ 16.8 ล้านตัน จากการที่ราคามันสำปะหลังในปีก่อนตกต่ำ เกษตรกรจึงลดพื้นที่ปลูกลง ประกอบกับภาวะฝนแล้งยาวนานในช่วงเพาะปลูกทำให้ผลผลิตเฉลี่ยลดลงจากปีก่อน สำหรับไตรมาศแรกนี้ มันสำปะหลังฤดูการผลิต 2540/41 อยู่ในช่วงเก็บเกี่ยวและทยอยออกสู่ตลาด ราคาที่เกษตรกรขายได้สูงขึ้นจากไตรมาศแรกของปีก่อน เกือบเท่าตัวเป็นกิโลกรัมละ 1.31 บาท จากผลของค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลง ประกอบกับความต้องการผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะอินโดนีเซีย เพิ่มขึ้นมาก

ประมง การผลิตสาขาประมงในไตรมาสแรกของปีนี้ฟื้นตัวขึ้นจากช่วงปลายปี 2540 โดยเฉพาะการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำในบริเวณชายฝั่งที่ชบเซามาตลอดช่วง 2 ปีที่ผ่านมา กลับคึกคักขึ้นจากผลของค่าเงินบาทที่ลดลง ทำให้ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นมาก ระดับราคากุ้งกุลาดำที่เกษตรกรขายได้จึงสูงขึ้นกว่าเท่าตัว ส่งผลกระทบต่อให้เกษตรกรลงทุนขยายการผลิตเลี้ยงกุ้งในพื้นที่เดิมที่ทิ้งว่างไว้ ช่วยให้ผลผลิตประมงรวมขยายตัวขึ้นอย่างน่าสังเกต

ปศุสัตว์ ผลผลิตปศุสัตว์ในไตรมาสแรกของปีนี้ชะลอตัวลงโดยการเลี้ยงสุกรที่ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ขณะที่ราคาสุกรมีชีวิตปรับตัวลดลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ทำให้ผู้เลี้ยงต้องเร่งระบายสุกรออกจากฟาร์ม แม้ว่าจะยังไม่ได้ขนาดตามมาตรฐานของตลาด ขณะที่การเลี้ยงไก่เนื้อขยายตัวในเกณฑ์ดีตามภาวะส่งออกจากการที่ค่าเงินบาทอ่อนตัวลง

ป้าไม้ ผลผลิตไม้จากสวนป่าขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ในไตรมาสแรกของปีนี้ยังคงมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่องจากช่วงปลายปีก่อน จากภาวะการตกต่ำของภาคการก่อสร้างที่ยังไม่มีแนวโน้มจะฟื้นตัว

การผลิตนอกภาคเกษตร

การผลิตภาคอุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรมในช่วง 2 เดือนแรกของปี ลดลงอย่างต่อเนื่องเป็นร้อยละ 14.8 เป็นการลดลงของเกือบทุกหมวดสินค้า ยกเว้นสิ่งทอ โดยดัชนีผลผลิตรวมรายเดือนเริ่มลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2540 ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมลดลงได้แก่ การชะลอตัวของอุปสงค์ในประเทศ

หมวดอาหาร เริ่มมีแนวโน้มที่ดีขึ้นตามการผลิตของกลุ่มอาหารทะเลที่ปัญหาวัตถุดิบเริ่มคลี่คลาย อย่างไรก็ตาม การผลิตโดยรวมยังลดลงร้อยละ 4.9 ตามการลดลงของสินค้าเกษตรแปรรูปที่ประสบภาวะฝนแล้งยาวนาน อาทิ ผลผลิตน้ำตาล และสับปะรดกระป๋อง

หมวดเครื่องดื่ม มีทิศทางของการปรับตัวสูงเนื่องจากอิทธิพลของการผลิตเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ที่เร่งผลิตก่อนสิ้นสุดสัมปทานการผลิต แม้การผลิตในช่วง 2 เดือนแรกลดลงร้อยละ 0.6 ตามการลดลงของการผลิตสุรา เนื่องจากมีโรงงานหยุดซ่อมบำรุงเครื่องจักรประจำปีในเดือนมกราคมก่อนเร่งการผลิต

หมวดยาสูบ การผลิตลดลงร้อยละ 15.7 ตามภาวะชบเซาของตลาด ประกอบกับรัฐบาลได้ปรับเพิ่มภาษีสรรพสามิตในช่วงปลายปีก่อน และมีการปรับราคาจำหน่ายปลีกในวันที่ 2 มีนาคม 2541

หมวดวัสดุก่อสร้าง การผลิตโดยรวมลดลงในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ตามภาวะชะงักงันของภาวะการก่อสร้างและธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ส่งผลให้

ผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม*
(อัตราการเปลี่ยนแปลง : ร้อยละ)

หมวดสินค้า	2540				2541		
	ทั้งปี	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ. ^E	ม.ค.-ก.พ. ^E
อาหาร	1.2	3.7	-0.2	8.0	-8.1	-1.8	-4.9
เครื่องดื่ม	15.0	7.4	-5.7	18.0	-16.0	15.0	-0.6
ยาสูบ	-9.9	-27.5	-50.7	-15.5	-8.3	-22.9	-15.7
วัสดุก่อสร้าง	-2.1	-14.5	-11.6	-32.8	-33.3	-32.0	-32.7
ยานยนต์	-27.3	-63.1	-76.7	-78.8	-74.4	-75.9	-75.2
สิ่งทอ	1.8	3.0	4.0	4.3	3.2	4.3	3.7
ปิโตรเลียม	17.0	4.8	5.6	0.9	-1.8	-9.4	-5.5
อื่น ๆ	-1.7	-4.7	-0.9	13.2	-2.8	-0.4	-1.7
เฉลี่ย	-0.4	-11.6	-14.4	-8.4	-15.8	-13.7	-14.8

หมายเหตุ : * สินค้า 38 รายการคิดเป็นร้อยละ 59 ของอุตสาหกรรมทั้งหมด
E = ประมาณการ

ผู้ผลิตลดปริมาณการผลิตลงเพื่อลดภาระการถือครองสต็อก ทั้งนี้ พิจารณาได้จากการผลิตที่ลดลงถึงร้อยละ 32.7 ตามการลดลงของการผลิตปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น และสังกะสี

หมวดยานยนต์ ประสบภาวะอุปสงค์ภายในประเทศหดตัวค่อนข้างมากตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวต่อเนื่องจากช่วงครึ่งหลังของปีก่อน การผลิตลดลงถึงร้อยละ 75.2 สอดคล้องกับยอดจำหน่ายรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในช่วงสองเดือนแรกของปี 2541 ลดลงร้อยละ 72.9 และ 50.8 ตามลำดับ ประกอบกับยังมีรถยนต์ค้างในสต็อกจำนวนมาก ทำให้ผู้ผลิตต้องปรับลดการผลิตลงเพื่อบรรเทาปัญหาการตกต่ำของยอดจำหน่ายรถยนต์สำเร็จรูปในประเทศ ผู้ผลิตบางรายหันไปเน้นการส่งออกแทน ทำให้ปริมาณการส่งออกรถยนต์สำเร็จรูปในช่วง 2 เดือนแรกของปีเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนถึงร้อยละ 59.8 แต่ไม่สามารถชดเชยการลดลงของความต้องการภายในประเทศได้ เพราะสัดส่วนส่งออกในปี 2540 มีเพียงร้อยละ 11.7 ของผลผลิตรวม

หมวดสิ่งทอ เป็นอีกหมวดหนึ่งที่มีการผลิตยังขยายตัวดีตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของปีก่อน โดยมีอัตราการขยายตัวเป็นร้อยละ 3.7 และมีแนวโน้มที่ขยายตัวดีในอนาคต เนื่องจากภาวะการส่งออกที่แจ่มใสของการส่งออกผ้าผืนที่ได้รับประโยชน์จากมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดของกลุ่มประเทศสหภาพยุโรปที่ใช้กับประเทศคู่แข่งชั้นของไทย และตั้งแต่ปลายปี 2540 ผู้นำเข้าจากต่างประเทศขาดความเชื่อมั่นในค่าเงินของประเทศอินโดนีเซีย หันมำนำเข้าผ้าผืนจากไทยมากขึ้น ช่วยให้การผลิตในหมวดนี้ยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

หมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม การผลิตลดลงเล็กน้อย เนื่องจากความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมมีแนวโน้มลดลงตามภาวะซบเซาของเศรษฐกิจ ประกอบกับการส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมในช่วงต้นปี 2541 มีแนวโน้มลดลงเพราะประสบการแข่งขันจากประเทศคู่แข่ง เช่น สาธารณรัฐเกาหลี

หมวดผลิตภัณฑ์อื่น ๆ การผลิตรวมลดลงร้อยละ 1.7 ตามการลดลงของการผลิตคอมพิวเตอร์และมอเตอร์ไฟฟ้า ที่ลดลงตามยอดจำหน่าย

เครื่องใช้ไฟฟ้าในประเทศ รวมทั้งการส่งออกประสบปัญหาการแข่งขันกับประเทศผู้ผลิตในเอเชีย อย่างไรก็ตาม การผลิตยางแท่ง แผ่นเหล็กวลาส เยื่อกระดาษ โลหะดีบุก และโลหะสังกะสี ที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการของตลาดต่างประเทศ ช่วยให้ผลผลิตรวมของหมวดนี้ลดลงไม่มากนัก

การผลิตนอกภาคเกษตรสาขาอื่น ๆ ที่สำคัญ

สาขาเหมืองแร่ การผลิตภาคเหมืองแร่ในช่วง 2 เดือนแรกของปี ชะลอตัวลงจากช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยผลผลิตก๊าซธรรมชาติที่มีสัดส่วนการผลิตสูงในสาขานี้ ขยายตัวเพียงร้อยละ 5.2 เทียบกับที่ขยายตัวถึงร้อยละ 21.7 ในปีก่อน แม้จะมีอุปทานจากแหล่งผลิตใหม่ เช่น แหล่งไพลิน และแหล่งปลาหมึก แต่ผู้ผลิตกำหนดเป้าหมายการผลิตลดลงเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการใช้ในประเทศที่ชะลอตัวลง ส่วนการผลิตแร่ทั่วไปลดลงจากปีก่อนค่อนข้างมาก เนื่องจากความต้องการทั้งตลาดในประเทศและต่างประเทศที่ลดลง ทำให้ราคาแร่ลดลง โดยเฉพาะแร่ ยิปซัมที่ทางการลดโควตาส่งออกลงร้อยละ 20 ในช่วงต้นปี

สาขาการค้า มีแนวโน้มลดลงตามการลดลงของผลผลิตอุตสาหกรรม การนำเข้า การใช้จ่ายของภาครัฐบาลและประชาชน ขณะที่การค้าผลผลิตเกษตรแม้จะยังเพิ่มขึ้นแต่ไม่สามารถชดเชยการลดลงของการค้าสาขาอื่น ๆ ได้

สาขาบริการ ภาวะการท่องเที่ยวในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 ค่อนข้างแจ่มใสจากการที่ประเทศไทยเริ่มดำเนินการตามแผนการส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย (2541-2542) และเงินบาทที่มีค่าลดลง โดยในช่วง 2 เดือนแรกของปี นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจำนวน 1.4 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 2.0 และรายได้จาก

การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ 15.4 เทียบกับที่ขยายตัวเพียงร้อยละ 2.3 ในช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่การบริการสาขาอื่น ๆ อาทิ การศึกษา การสาธารณสุข และการบันเทิง มีแนวโน้มหดตัวลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ทำให้กำลังซื้อของประชาชนลดลง

สาขาการก่อสร้าง ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามการหดตัวของภาคเอกชน ประกอบกับการก่อสร้างภาครัฐบาลก็มีแนวโน้มลดลงเช่นกัน เมื่อพิจารณาจากเครื่องชี้การก่อสร้างที่สำคัญของภาคเอกชน ปรากฏว่าพื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลทั่วประเทศในช่วง 2 เดือนแรกของปี นี้ลดลงมากถึงร้อยละ 67.1 จากที่ลดลงร้อยละ 51.1 ในไตรมาสสุดท้ายปีก่อน ปริมาณการจำหน่ายวัสดุก่อสร้างที่สำคัญในช่วงไตรมาสแรกปีนี้ก็ลดลงเช่นกัน อาทิ ปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น และสังกะสี เป็นต้น ทั้งนี้ ปัญหาเศรษฐกิจและการเงินในประเทศ และภาวะอุปทานส่วนเกินของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การก่อสร้างภาคเอกชนเกือบทุกประเภทยังคงลดลงต่อเนื่อง

ด้านการก่อสร้างภาครัฐลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อน เนื่องจากการก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานหลายโครงการได้มีการเร่งรัดให้เสร็จสิ้นในปีก่อน

ภาวะการใช้จ่าย

การใช้จ่ายในประเทศในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 ลดลงมากจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามการลดลงของการใช้จ่ายของภาคเอกชนและภาครัฐ โดยเป็นการลดลงทั้งการอุปโภคและการลงทุน ทั้งนี้ เครื่องชี้การใช้จ่ายรายเดือนทุกด้านยังอยู่ในช่วงวงจรร่วงต่อเนื่องจากปีก่อน

การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนและไตรมาส

ก่อนหน้า โดยปัญหาเศรษฐกิจและการเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อรายได้โดยรวมของประชาชน ขณะที่ระดับราคาสินค้าสูงขึ้นจากภาวะด้านต้นทุนการผลิต ตลอดจนการปิดกิจการของธุรกิจหลายสาขา และการปิดกิจการของสถาบันการเงิน ทำให้มีการเลิกจ้างงานสูงขึ้น ส่งผลให้ประชาชนประวิงการใช้จ่ายทั้งในส่วนของสินค้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันและสินค้าคงทน ทั้งนี้ สังเกตได้จากเครื่องชี้ภาวะการใช้จ่ายที่สำคัญส่วนใหญ่ลดลง อาทิ มูลค่าสินค้าอุปโภคบริโภคนำเข้ารายรับภาษีมูลค่าเพิ่ม (ที่ปรับเอาผลของ การเพิ่มอัตราภาษีออกแล้ว) ปริมาณการจำหน่ายเครื่องดื่มรถจักรยานยนต์ และรถยนต์นั่ง เป็นต้น

การลงทุนภาคเอกชน ในไตรมาสแรกปี 2541 ลดลงต่อเนื่องจากปีก่อน โดยดัชนีการลงทุนเดือนกุมภาพันธ์ 2541 อยู่ที่ระดับ 55.8 เทียบกับ 93.2 และ 69.7 ในระยะเดียวกันปีก่อน และสิ้นปีก่อน ตามลำดับ ทั้งนี้ ดัชนีแสดงแนวโน้มการหดตัวอย่างรวดเร็วต่อเนื่องจากไตรมาสสุดท้ายปีก่อน และอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ปกติอย่างต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 13

การลงทุนในเครื่องจักรและอุปกรณ์ ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยพิจารณาจากมูลค่าการนำเข้าสินค้าทุนตามราคาคงที่ในช่วง 2 เดือนแรก ปีนี้ ลดลงในอัตราร้อยละ 37.3 เทียบกับที่ลดลง ร้อยละ 21.8 ในไตรมาสสุดท้ายปีก่อน ตามการลดลงของสินค้าทุนในทุกหมวดอุตสาหกรรม ส่วน**การลงทุนในการก่อสร้าง** ลดลงมากจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยเครื่องชี้ภาวะการก่อสร้างที่สำคัญส่วนใหญ่ลดลงมาก อาทิ พื้นที่ได้รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลทั่วประเทศลดลงร้อยละ 67.1 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 51.1 ในไตรมาสสุดท้ายปีก่อน สอดคล้องกับการลดลงของปริมาณการจำหน่ายปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น สังกะสี และกระจก เป็นต้น

การลงทุนภาคเอกชนที่ลดลงมากเกิดจากวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในประเทศ ขณะเดียวกับ

วิกฤตการณ์ในภูมิภาค ส่งผลให้การใช้จ่ายในประเทศ และการส่งออกซบเซามาก ตามลำดับ ทำให้การผลิตในอุตสาหกรรมหลายสาขาลดลง กำลังการผลิตในสาขาดังกล่าวจึงเหลือมากเพียงพอที่จะรองรับกับความต้องการที่อาจจะเพิ่มขึ้นในอนาคต ขณะที่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ยังคงมีอุปทานส่วนเกินอยู่สูง แต่ความต้องการและกำลังซื้อของประชาชนลดลง ประกอบกับปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ต้นทุนทางด้านดอกเบี้ย และความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ยังเป็นข้อจำกัดต่อการลงทุนด้วย

การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคของรัฐบาล ในช่วงไตรมาสแรกปี 2541 ลดลงในอัตราร้อยละ 3.3 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 6.7 ไตรมาสแรก และลดลงร้อยละ 2.3 ไตรมาสสุดท้ายปีก่อน ทั้งนี้ รายจ่ายเงินเดือนและบำเหน็จบำนาญเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 ขณะที่รายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าบริการและรายจ่ายด้านทหารลดลงร้อยละ 19.7 **การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ** ลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อน จากการปรับลดงบประมาณการใช้จ่ายเพื่อให้สอดคล้องกับรายได้ของรัฐบาลที่ลดลง และเป็นไปตามเงื่อนไขของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม การใช้จ่ายเพื่อการลงทุนยังคงเน้นการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคเป็นสำคัญ ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 การเบิกจ่ายงบลงทุนของรัฐบาลลดลงร้อยละ 14.4 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 58.5 เมื่อไตรมาสแรก และร้อยละ 19.2 ไตรมาสสุดท้ายปีก่อน ด้านการลงทุนโดยอาศัยเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศตามโครงการพัฒนาต่าง ๆ ขยายตัวจากช่วงเดียวกันปีก่อนในอัตราร้อยละ 56.9 ทั้งนี้ ส่วนใหญ่เป็นโครงการลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมและการขนส่งทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค

การลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อน ทั้งนี้ งบลงทุนของรัฐวิสาหกิจตามปี

งบประมาณ 2541 ลดลงในอัตราร้อยละ 19.0 เทียบกับที่ขยายตัวร้อยละ 30.3 ในปีก่อน โดยในช่วงไตรมาสแรกปีนี้ มีโครงการลงทุนที่สำคัญและคิดเป็นสัดส่วนการลงทุนสูงอยู่ในหมวดพลังงาน สาธารณูปโภค และการขนส่ง

การจ้างงาน

ตำแหน่งงานว่าง จากข้อมูลที่นายจ้างแจ้งต่อสำนักงานจัดหางาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ปรากฏว่าในช่วงสองเดือนแรกของปี 2541 มีตำแหน่งงานว่าง 93,005 คน เพิ่มจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.1 มีผู้มาสมัครงานใหม่ 42,486 คน แต่มีการบรรจุงานเพียง 21,765 คน คิดเป็นร้อยละ 23.4 ของตำแหน่งงานว่าง และร้อยละ 51.2 ของผู้สมัครงานใหม่ ภาวะการเลิกจ้างงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทำให้การใช้จ่ายภายในประเทศลดลง ส่งผลให้ผู้ผลิตต้องปรับแผนการผลิตและลดต้นทุนการผลิตซึ่งรวมทั้งต้นทุนด้านแรงงาน โดยในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 มีแรงงานถูกเลิกจ้างจำนวน 14,406 คน เพิ่มขึ้นกว่าเท่าตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน กิจกรรมที่มีการเลิกจ้างงานสูงที่สุดคือ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รองลงมาได้แก่ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ยานยนต์ เครื่องยนต์และชิ้นส่วน พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ และสถาบันการเงิน

แรงงานไทยในต่างประเทศ ในช่วงไตรมาสแรกของปีนี้ มีแรงงานไทยเดินทางไปทำงานในต่างประเทศรวมทั้งสิ้น 46,501 คน เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.2 จากระยะเดียวกันปีก่อน เนื่องจากเศรษฐกิจในประเทศตกต่ำ ประกอบกับการดำเนินมาตรการสนับสนุนแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ อันเป็นมาตรการหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความยากจนและการว่างงาน ทั้งนี้ แรงงานไทยเดินทางไปทำงานยังประเทศในแถบเอเชียมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 90.1 ของแรงงานทั้งสิ้น ประเทศที่แรงงานไทยเดินทางไปทำงานมาก

ที่สุดคือ ไต้หวัน จำนวน 25,692 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 ของแรงงานทั้งหมด รองลงมาได้แก่ บรูไน สิงคโปร์ ญี่ปุ่น อิสราเอล มาเลเซียและซาอุดีอาระเบีย

ปัญหาแรงงานสัมพันธ์ ในช่วง 2 เดือนแรกของปี 2541 เกิดการพิพาทแรงงาน 16 ครั้ง จากสถานประกอบการ 11 แห่ง ลูกจ้างเกี่ยวข้องจำนวน 2,638 คน เทียบกับการพิพาท 28 ครั้ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 5,330 คน ในระยะเวลาเดียวกันปีก่อน สาเหตุส่วนใหญ่ของการพิพาทเกิดจากการเรียกร้องด้านค่าจ้างแรงงานและสวัสดิการ ในจำนวนนี้มีกรณีพิพาทที่ไม่สามารถตกลงกันได้ทำให้มีการนัดหยุดงาน 2 ครั้ง ลูกจ้างเกี่ยวข้อง 682 คน คิดเป็นวันทำงานสูญเสีย 41,694 วัน เทียบกับไม่มีการนัดหยุดงานในระยะเวลาเดียวกันปีก่อน

ระดับราคา

ระดับราคาโดยทั่วไปในไตรมาสแรกของปี 2541 เติบโตต่อเนื่องทุกเดือนตั้งแต่ครึ่งหลังของปี 2540 โดยดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 9.1 เทียบกับร้อยละ 6.2 และร้อยละ 7.5 ในไตรมาสสาม และไตรมาสสุดท้ายปี 2540 ราคาหมวดอาหารเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10.5 เทียบกับร้อยละ 8.5 และร้อยละ 7.9 ในไตรมาสสามและไตรมาสสุดท้ายปีก่อน เป็นผลสำคัญจากการเพิ่มขึ้นของราคาข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง เนื่องจากความต้องการข้าวในต่างประเทศมีมาก และผลกระทบจากการอ่อนลงของค่าเงินบาท ส่วนราคาหมวดอื่น ๆ ที่ไม่ใช่อาหารและเครื่องดื่มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 8.1 เทียบกับร้อยละ 4.3 และร้อยละ 7.2 ในไตรมาสสามและไตรมาสสุดท้ายปี 2540 เป็นผลจากต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นตามการอ่อนตัวของค่าเงินบาท และการขึ้นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2540 ประกอบกับการปรับขึ้นอัตราค่าแรงขั้นต่ำและภาษีน้ำมันในเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ 2541 ตาม

อัตราเพิ่มของดัชนีราคาผู้บริโภคเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

	รวมทั่วประเทศ	รวม			กทม.	ภาคกลาง	ภาคเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
		หมวดอาหาร	หมวดอื่นๆ	เชียงใหม่					
ไตรมาสที่ 3 ปี 2540	8.5	4.3	6.2	5.7	7.0	5.8	9.1	7.2	
ไตรมาสที่ 4 ปี 2540	7.9	7.2	7.5	7.2	8.1	6.8	8.9	8.8	
ไตรมาสที่ 1 ปี 2541	10.5	8.1	9.1	8.6	10.9	8.9	10.0	9.6	

ลำดับ โดยหมวดที่ราคาเร่งตัวสูงสุด ได้แก่ หมวด ยาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และหมวดยานพาหนะ การขนส่งและการสื่อสาร ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3 และ 10.5 ตามลำดับ

อย่างไรก็ดี อัตราการเพิ่มขึ้นของดัชนีราคาผู้บริโภคยังอยู่ในระดับไม่รุนแรงมาก เพราะมีปัจจัยที่ช่วยต้านแรงกดดันของราคาหลายประการ ได้แก่

1. การใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคและบริโภคหดตัวในช่วงครึ่งหลังของปี 2540 ต่อเนื่องมาจากจนปัจจุบัน เพราะกำลังซื้อของผู้บริโภคลดลง และมีการระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น แรงกดดันด้านอุปสงค์ต่อเงินเพื่อจึงมีน้อย

2. ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ลดลงมากมีส่วนสำคัญในการผ่อนแรงกดดันต่อราคาน้ำมันภายในประเทศ

3. ความกังวลเกี่ยวกับการเลิกจ้างงานภายใต้ภาวะเศรษฐกิจซบเซาได้ส่งผลให้การขึ้นอัตราค่าจ้างแรงงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และมีการลดเงินเดือนในบางกรณี นอกจากนี้ การปรับขึ้นอัตราค่าจ้างขึ้นต่ำเฉลี่ยเพียงร้อยละ 2-3 ก็ต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อเฉลี่ยทั้งปีของปี 2540 ที่ผ่านมา

4. ราคาอาหารภายในประเทศไม่ได้รับผลกระทบรุนแรงมากนักจากค่าเงินบาทที่อ่อนตัวลง เพราะไทยสามารถผลิตอาหารได้พอเพียงต่อความต้องการภายในประเทศ และยังเป็นผู้ส่งออกอาหารรายใหญ่ของโลก

5. ค่าเงินบาทที่แสดงเสถียรภาพมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งเป็นเพราะความเชื่อมั่นต่อการดำเนินนโยบายมากขึ้น และการรักษาวินัยทางการเงิน

6. อัตราเงินเฟ้อของไทยอยู่ในเกณฑ์ต่ำต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน ดังนั้น การคาดการณ์อัตราเงินเฟ้อจึงต่ำ และแรงกดดันต่อระดับราคาจากการขึ้นราคาสินค้าและค่าจ้างล่วงหน้าจึงมีน้อย

7. ทางการได้ดำเนินการป้องกันไม่ให้เกิดการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค โดยได้สอดส่องดูแลไม่ให้เกิดการกักตุนสินค้าและขึ้นราคาสินค้าหลายชนิดเกินการเพิ่มขึ้นของต้นทุน ประกอบกับเมื่อค่าเงินบาทแข็งตัวขึ้นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2541 ทางการก็ได้ออกมาตรการให้ผู้ขายปรับลดราคาให้สอดคล้องกับการลดลงของต้นทุน

ดัชนีราคาขายส่ง ไตรมาสแรกปี 2541 เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.0 เทียบกับร้อยละ 4.4 และร้อยละ 9.6 ในไตรมาสสามและสี่ของปี 2540 โดยราคาหมวดเกษตรกรรมและผลิตภัณฑ์อาหารเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.7 ตามราคาหมวดข้าว แป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้ง หมวดพืชน้ำมัน หมวดพืชเมล็ด และหมวดอาหารสัตว์ เป็นสำคัญ ในขณะที่ราคาหมวดไม้ดอกและหมวดผักสดลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 41.5 และ 11.6 ตามลำดับ ส่วนราคาหมวดอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเฉลี่ยทั้งไตรมาสร้อยละ 17.2 โดยเป็นผลจากการเพิ่มขึ้นของราคาหมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมร้อยละ 32.9 ตามต้นทุนที่เพิ่มขึ้นเนื่องจากการอ่อนตัวลงของ

ค่าเงินบาทและการปรับขึ้นภาษีน้ำมัน อย่างไรก็ตาม ดัชนีราคาขายส่งซึ่งเร่งตัวมาทุกเดือนตั้งแต่ครึ่งหลังของปีก่อน ได้ชะลอลงเล็กน้อยในเดือนมีนาคมที่ผ่านมา

ดัชนีราคาขายส่งสำหรับสินค้าออก ในไตรมาสแรกปี 2541 เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 31.1 เทียบกับการอ่อนตัวของค่าเงินบาทร้อยละ 45.1 แสดงถึงผลกระทบจากการลดลงของราคาสินค้าส่งออกในรูปดอลลาร์ สรอ. อันเกิดจากการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นในตลาดโลก

การค้าระหว่างประเทศและดุลการชำระเงิน

การส่งออก ในช่วงสองเดือนแรกของปีมีมูลค่าลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 2.6 ภายหลังจากที่ขยายตัวถึงร้อยละ 6.7 ในไตรมาสที่สี่ของปีก่อน โดยเป็นผลจากการลดลงของราคาเป็นสำคัญ การส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมมีมูลค่าลดลงร้อยละ 4.9 โดยสินค้าอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าลดลงมากกว่าร้อยละ 30 ได้แก่ ผลิตภัณฑ์น้ำมัน น้ำตาล รองเท้า ของเล่น และตุ๊กตาสัตว์ อย่างไรก็ตาม สินค้าอุตสาหกรรมหลายประเภทยังคงขยายตัวในเกณฑ์ดี อาทิ อาหารทะเลกระป๋อง และผลิตภัณฑ์พลาสติก เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 30 ในขณะที่การส่งออกสินค้าเกษตรมีมูลค่าลดลงร้อยละ 3.3 ตามราคาส่งออกยางพารา มันสำปะหลัง ข้าว และไก่สดแช่แข็ง ที่ลดลงแม้ว่าปริมาณการส่งออกจะเพิ่มขึ้นมากก็ตาม ส่วนการส่งออกสินค้าประมงเพิ่มขึ้นร้อยละ 11.6 ตามการส่งออกกุ้งสดแช่แข็งที่เพิ่มขึ้นมาก ทั้งนี้ การส่งออกไปยังภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก (อันประกอบด้วยญี่ปุ่น เอเชียตะวันออก เอเชียตะวันออกเฉียงใต้จีน ซึ่งการส่งออกของไทยไปตลาดดังกล่าวมีสัดส่วนถึงร้อยละ 50) ลดลงมากเนื่องจากผลกระทบของวิกฤตการณ์การเงินในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม การส่งออกไปสหรัฐฯ และสหภาพยุโรป ยังคงขยายตัวในเกณฑ์ดี

การนำเข้า ในช่วงสองเดือนแรกของปีมีมูลค่าลดลงร้อยละ 41.0 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 27.5 ในไตรมาสที่สี่ของปีก่อน โดยเป็นผลจากการลดลงของราคา การลดลงของอุปสงค์ในประเทศและการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรม การอ่อนตัวของค่าเงินบาท และส่วนหนึ่งมีการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ การนำเข้าที่ลดลงเป็นการลดลงของทุกหมวดสินค้า โดยสินค้าที่มีใช้น้ำมันที่ลดลงมากได้แก่ สินค้าประเภทยานยนต์และส่วนประกอบลดลงถึงร้อยละ 92.5 (ตามการผลิตสินค้าดังกล่าวภายในประเทศที่ชะลอตัวมาก) และเครื่องจักรที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรมลดลงร้อยละ 44.8 ส่วนสินค้าน้ำมันลดลงร้อยละ 54.6 ส่วนหนึ่งเนื่องจากทางการอนุญาตให้ลดปริมาณการสำรองน้ำมันดิบในประเทศจากร้อยละ 5 เหลือร้อยละ 3 ตั้งแต่ 1 มกราคม 2541 ประกอบกับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกลดลงมากถึงร้อยละ 27.5 เมื่อเทียบกับในช่วงสองเดือนแรกของปี 2540

ดุลการค้า ในช่วงสองเดือนแรกเกินดุล 2.0 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเป็นการเกินดุลอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่เดือนกันยายน 2540 เป็นต้นมา ประกอบกับดุลบริการบริจากรเกินดุล 0.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ดังนั้น **ดุลบัญชีเดินสะพัด** จึงเกินดุลสูงถึง 2.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

บัญชีเงินทุนเคลื่อนย้าย ขาดดุลสุทธิ 3.2 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในช่วงสองเดือนแรก อันเป็นผลจากเงินทุนภาคเอกชนที่ยังคงมีแนวโน้มขาดดุลต่อเนื่องจากเมื่อ 2 เดือนก่อนหน้า โดยขาดดุล 3.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเดือนมกราคมมีการไหลออกสุทธิของเงินทุนภาคเอกชนถึง 2.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ส่งผลให้ค่าเงินบาทซึ่งอ่อนตัวลงอย่างต่อเนื่องจากช่วงปลายปีก่อนหน้า ลดลงจนถึงระดับต่ำสุดเฉลี่ย 53.7 บาท ต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนมกราคม อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากเดือนมกราคม การไหลออกของเงินทุนประเภทหนี้

ของสถาบันการเงินทั้งภาคธนาคารและธุรกิจที่ไม่ใช่ธนาคารชะลอตัวลงมาก และอัตราการ rollover นี้ต่างประเทศที่มีแนวโน้มดีขึ้น ส่งผลให้บัญชีเงินทุนเคลื่อนย้ายและค่าเงินบาทมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง อนึ่ง ในช่วงสองเดือนแรกนี้มีการนำเข้าเงินกู้ยืมภายใต้ความช่วยเหลือทางการเงินของกองทุนการเงินระหว่างประเทศเพื่อเสริมฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศจำนวน 0.75 พันล้านดอลลาร์ สรอ.

ดุลการชำระเงิน ในช่วงไตรมาสแรกเกินดุล 773 ล้านดอลลาร์ สรอ. มีผลทำให้เงินทุนสำรองทางการ ณ สิ้นเดือนมีนาคมเพิ่มขึ้นเป็น 27.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในขณะที่เดียวกัน ธนาคารแห่งประเทศไทยมีการระงับการซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิทั้งสิ้น 15.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2541 ลดลง 2.3 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จาก ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2540

ฐานะการคลังรัฐบาล

จากการที่ประเทศไทยขอรับความช่วยเหลือทางการเงินตามโครงการเงินกู้จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2540 ทำให้มีพันธกรณีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ สำหรับภาคการคลังได้กำหนดให้รักษาวินัยการคลังอย่างเข้มงวดโดยมีการตัดทอนการใช้จ่ายและเพิ่ม

รายได้จากมาตรการภาษีต่าง ๆ เพื่อให้ฐานะการคลังในระยะต่อไปฟื้นตัว เอื้ออำนวยต่อการใช้จ่ายเพื่อฟื้นฟูระบบสถาบันการเงินที่ประสบปัญหา โดยที่ประเทศไทยสามารถปฏิบัติภายในกรอบเงื่อนไขของ IMF ได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญบางด้านได้ปรับตัวดีขึ้น และเพื่อลดผลกระทบจากการที่เศรษฐกิจหดตัวลงอย่างรวดเร็ว IMF จึงได้ผ่อนคลายนโยบายด้านการคลังลงระดับหนึ่ง โดยเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2541 ตามหนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ 3 ได้มีการปรับปรุงฐานะการคลังของรัฐบาลในปีงบประมาณ 2541 ให้ขาดดุลเงินสดได้ 50.4 พันล้านบาท จากที่เคยกำหนดไว้ให้ฐานะการคลังเกินดุล 69.8 พันล้านบาท ในหนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ 2 (พฤศจิกายน 2540)

ในครั้งแรกของปีงบประมาณ 2541 (ตุลาคม 2540-มีนาคม 2541) ปรากฏว่า ในไตรมาสแรกรัฐบาลขาดดุลเงินสดเพียง 26.7 พันล้านบาท ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ 37.0 พันล้านบาท จำนวน 10.3 พันล้านบาท และต่ำกว่าการขาดดุล 42.8 พันล้านบาท ในระยะเดียวกันของปีงบประมาณก่อน เมื่อรวมกับการเกินดุลเงินสดในไตรมาสสอง 0.1 พันล้านบาท ทำให้การขาดดุลสะสม ณ สิ้นไตรมาสที่สองมีเพียง 26.6 พันล้านบาท ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ 61.7 จำนวน 35.1 พันล้านบาท และต่ำกว่าการขาดดุล 44.4 พันล้านบาท ในระยะเดียวกันของปีก่อน

พันล้านบาท	เงื่อนไขตามหนังสือแสดงเจตจำนง					
	ฉบับที่ 2		ฉบับที่ 3		ข้อมูลจริง	
	ต.ค.-ธ.ค.40	ต.ค.40-มี.ค.41	ต.ค.-ธ.ค.40	ต.ค.40-มี.ค.41	ต.ค.39-มี.ค.40	ต.ค.40-มี.ค.41
รายได้	-	-	-	-	382.2	365.0
รายจ่าย	197.0	386.0	203.0	407.0	435.9	393.4
ดุลเงินในงบประมาณ	-	-	-	-	-53.7	-28.4
ดุลเงินนอกงบประมาณ	-	-	-	-	9.3	1.8
ดุลเงินสดสะสม	-37.0	-33.0	-26.8	-61.7	-44.4	-26.6

รายได้ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำลงมากจากที่คาดไว้ ทำให้รัฐบาลต้องปรับลดประมาณการจกเก็บรายได้ในปีงบประมาณ 2541 ลงจาก 923 พันล้านบาท เหลือเพียง 785 พันล้านบาท และเพื่อเสริมความสามารถในการจัดเก็บรายได้ รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการเพิ่มรายได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งรวมทั้งการขึ้นภาษีสรรพสามิตจากน้ำมันเบนซิน เบียร์ ไวน์ การเพิ่มภาษีศุลกากรจากสินค้าฟุ่มเฟือย ตลอดจนการเร่งรัดให้รัฐวิสาหกิจจัดส่งรายได้เพิ่มขึ้น

ในครั้งแรกของปีงบประมาณ 2541 รัฐบาลจัดเก็บรายได้ได้ทั้งสิ้น 365.0 พันล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 4.5 หรือคิดเป็นร้อยละ 46.5 ของรายได้ที่คาดว่าจะจัดเก็บได้ทั้งปี

ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บได้ 94.0 พันล้านบาท

รายได้รัฐบาล

(หน่วย : พันล้านบาท)

	ต.ค.-ธ.ค.40	ต.ค.-มี.ค.41 *
ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	24.3 (0.5)	58.4 (2.1)
ภาษีเงินได้นิติบุคคล	18.1 (1.7)	35.0 (1.8)
ภาษีมูลค่าเพิ่ม	46.6 (40.5)	94.0 (46.7)
อากรนำเข้า	19.7 (-30.2)	36.4 (-33.3)
สรรพสามิต	36.5 (-15.0)	74.1 (-15.3)
ภาษีอื่น ๆ	5.0 (-18.3)	13.4 (-27.2)
รายได้อื่น ๆ	12.9 (59.6)	35.5 (-28.8)
รายได้รวม	171.9 (2.0)	365.0 (-4.5)

* ข้อมูลเบื้องต้น

เพิ่มขึ้นร้อยละ 46.7 ส่วนใหญ่จากการปรับอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มประมาณร้อยละ 42.9 จากอัตราร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 เมื่อปลายปีงบประมาณก่อน และการขยายฐานภาษีไปยังค่าบริการด้านสาธารณสุขประเภทต่างๆ

ภาษีศุลกากรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ต้นปีงบประมาณเป็นต้นมา โดยจัดเก็บได้ 36.4 พันล้านบาท ลดลงถึงร้อยละ 33.3 เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและการอ่อนตัวของค่าเงินบาท ทำให้ปริมาณการนำเข้าหดตัว นอกจากนี้ ยังมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการนำเข้า จากสินค้าฟุ่มเฟือยซึ่งเสียภาษีในอัตราสูง มาสู่การนำเข้าสินค้าทุนและวัตถุดิบและรายการสินค้าที่เสียภาษีในอัตราต่ำมากขึ้น อีกทั้งการนำเข้าสินค้าดังกล่าวส่วนหนึ่งได้รับการคืนภาษีตามมาตรา 19 ทวิ

ภาษีสรรพสามิตจัดเก็บได้ 74.1 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 15.3 เนื่องจากภาษีสรรพสามิตส่วนใหญ่จัดเก็บจากสินค้าฟุ่มเฟือยซึ่งมีความยืดหยุ่นต่อรายได้สูง เมื่อภาวะเศรษฐกิจซบเซาภาษีสรรพสามิตจึงจัดเก็บได้น้อยลง นอกจากนี้ ยังลดลงตามการนำเข้าสินค้าฟุ่มเฟือย

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจัดเก็บได้ 58.4 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.1 ส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดเก็บได้ 35.0 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.8 อย่างไรก็ตาม คาดว่าการจัดเก็บภาษีนิติบุคคลจากกำไรสุทธิของงวดสิ้นปี 2540 ที่ต้องนำส่งในเดือนพฤษภาคมและมีกฎหมายจะลดลงมาก เพราะธุรกิจส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจมาก

รายได้อื่น ๆ จัดเก็บได้ 35.5 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 28.8 ส่วนหนึ่งเนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทยงดนำส่งรายได้ ซึ่งในปีก่อนจะนำส่งในช่วงครั้งแรกของปีงบประมาณ

รายจ่าย

เพื่อให้รายจ่ายเป็นไปตามเป้าหมายที่ตกลงกับกองทุนการเงินฯ นอกจากนี้รัฐบาลจะอาศัยอำนาจฝ่ายบริหารตัดรายจ่ายงบประมาณปี 2541 ลดลงเหลือ 800 พันล้านบาท ทางกรวยังควบคุมการเบิกจ่ายโดยใช้วิธีการบริหารงบประมาณด้วยการทยอยอนุมัติเงินประจำงวดตามความจำเป็นและสอดคล้องกับการจัดเก็บรายได้ ในช่วงไตรมาสแรกของปีงบประมาณนี้ได้อนุมัติเงินประจำงวดโดยรวมร้อยละ 24.1 เทียบกับร้อยละ 57.4 ในระยะเดียวกันปีก่อน และเมื่อสิ้นไตรมาสสอง เงินประจำงวดสะสมที่อนุมัติคิดเป็นร้อยละ 41.0 เทียบกับร้อยละ 70.2 ในระยะเดียวกันปีก่อน การบริหารเงินประจำงวดดังกล่าวมีผลต่อการควบคุมการเบิกจ่าย เนื่องจากส่วนราชการจะก่อหนี้ผูกพันและเบิกจ่ายได้เมื่อได้รับเงินประจำงวดแล้ว ทำให้การเบิกจ่ายในครึ่งแรกของปีงบประมาณนี้มีจำนวน 264.2 พันล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณก่อนร้อยละ 16.9 ส่วนการเบิกจ่ายจากปีงบประมาณปีก่อน ๆ (2538-2540) มีจำนวน 129.2 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.6 เนื่องจากส่วนราชการเกรงว่าถ้าไม่เร่งเบิกจ่ายงบประมาณส่วนนี้อาจจะถูกยกเลิกไป รวมรายจ่ายในครึ่งแรกของปีงบประมาณนี้มีจำนวน 393.4 พันล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 9.8 และต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นสูงที่กองทุนการเงินฯ กำหนดไว้คือ 407 พันล้านบาท

รายละเอียดของรายจ่ายในช่วง 5 เดือนแรก จำแนกเป็นรายจ่ายประจำร้อยละ 61.2 และรายจ่ายลงทุนร้อยละ 38.8 รายจ่ายลงทุนส่วนใหญ่จะเป็นการจ่ายจากปีงบประมาณปีก่อน ๆ (ร้อยละ 70 ของรายจ่ายลงทุนทั้งสิ้น) ส่วนรายจ่ายประจำเป็นของปีงบประมาณปีปัจจุบันร้อยละ 88.8

การรับจ่ายเงินกู้ มีการชำระคืนต้นเงินกู้ทั้งสิ้น 9.4 พันล้านบาท เป็นการไถ่ถอนพันธบัตร 2.6 พันล้านบาท ตั๋วสัญญาใช้เงิน 5 พันล้านบาท และชำระคืนต้นเงินกู้ต่างประเทศ 1.8 พันล้านบาท

ภาวะการเงิน

สภาพคล่องระบบการเงิน ในไตรมาสแรกของปี 2541 โดยรวมยังคงตึงตัวต่อเนื่องจากไตรมาสสุดท้ายของปีก่อน เนื่องจากค่าเงินบาทยังมีความผันผวนตามการเปลี่ยนแปลงค่าเงินในภูมิภาคเอเชีย และการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินของไทยยังไม่บรรลุผลเต็มที่ ส่งผลให้สถาบันการเงินในกลุ่มบริษัทเงินทุน และธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลางและขนาดเล็กยังคงประสบปัญหาสภาพคล่อง ในขณะที่กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่และสาขาธนาคารต่างประเทศมีสภาพคล่องส่วนเกินเหลือนำมาลงทุนในตลาดซื้อคืนพันธบัตร อย่างไรก็ตาม สภาพคล่องระบบการเงินปรับตัวสูงขึ้นบ้างในบางช่วง เนื่องจากมีเงินทุนไหลเข้าจากต่างประเทศผ่านตลาด swap เงินตราต่างประเทศช่วงสั้น ๆ โดยเฉพาะในช่วงปลายไตรมาสมีเงินกู้ของทางการ และเงินเพิ่มทุนของสถาบันการเงินไหลเข้าจากต่างประเทศ ทำให้สภาพคล่องคลายความตึงตัวลง

อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 ปรับตัวลดลงจากไตรมาสสุดท้ายของปีก่อนอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงอยู่ในระดับสูงตามสภาพคล่องที่ตึงตัว โดยอัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรประเภทอายุ 1 วัน ปรับตัวลดลงจากร้อยละ 24.0 ต่อปี เมื่อสิ้นปีก่อน เป็นร้อยละ 19.75 ต่อปี เมื่อสิ้นไตรมาสแรกของปี 2541 และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคารสูงสุดลดลงจากร้อยละ 29.75 ต่อปี เมื่อสิ้นปีก่อน มาอยู่ในระดับร้อยละ 23.25 ต่อปี ในช่วงเวลาเดียวกัน

สภาพคล่องที่ยังคงตึงตัวส่งผลให้กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลางและขนาดเล็กทยอยปรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำขึ้นต่อเนื่องจากในช่วงครึ่งหลังของปีก่อน แต่อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ยังคงค่อนข้างทรงตัว เนื่องจากมีสภาพคล่องส่วนเกินเหลืออยู่

อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์
(ร้อยละต่อปี)

ณ สิ้นระยะเวลา	2540			2541		
	มิถุนายน	กันยายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม
อัตราดอกเบี้ยตลาดเงิน						
อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตร						
(R/P) อายุ 1 วัน	15.0-17.75	20.5-20.75	16.0-24.0	20.375-20.5	20.5-21.0	19.5-19.75
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร						
	13.5-21.0	16.25-29.0	16.0-29.75	16.5-24.5	15.5-26.25	15.0-23.25
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะ 3 เดือน						
ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ 5 แห่ง						
	8.25-10.25	10.0-11.5	10.0-11.5	10.0-11.5	10.0-12.25	10.0-12.25
ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง						
และเล็ก 10 แห่ง	9.0-12.0	10.0-14.5	10.0-15.75	10.0-16.0	10.0-16.25	10.0-16.5
อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR						
ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ 5 แห่ง						
	12.75	14.25	15.25	15.25	15.25-15.5	15.25-15.5
ธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลาง						
และเล็ก 10 แห่ง	13.0-14.25	15.0-16.75	16.0-17.5	16.0-17.5	16.0-18.0	16.0-18.0

โดยเมื่อสิ้นไตรมาสแรกของปี 2541 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะ 3 เดือนในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ 5 แห่ง และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลางและขนาดเล็ก 10 แห่ง อยู่ที่ระดับร้อยละ 10.0-12.25 และ 10.0-16.50 ต่อปี ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม กลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยปรับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น โดยเมื่อสิ้นไตรมาสแรกของปี 2541 อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืม MLR ในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่ 5 แห่ง และกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดกลางและขนาดเล็ก 10 แห่ง อยู่ที่ระดับร้อยละ 15.25-15.50 และ 16.0-18.0 ต่อปี ตามลำดับ

เงินฝากธนาคารพาณิชย์ในไตรมาสแรก ของปี 2541 ชะลอตัวลงจากปีก่อน แต่ยังคงขยายตัวได้ในอัตราที่สูง โดยเมื่อสิ้นไตรมาสมีอัตราการขยายตัวประมาณร้อยละ 14.8 เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน และชะลอลงจากร้อยละ 16.0 เมื่อสิ้นปีที่ผ่านมา ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่ประชาชนมีความเชื่อมั่นในระบบการเงินมากขึ้น ทำให้กระแสการเคลื่อนย้ายเงิน

ลงทุนจากบริษัทเงินทุนมาฝากไว้ที่ธนาคารพาณิชย์ ลดลงมาก อย่างไรก็ตาม การแข่งขันระดมเงินฝากภายในกลุ่มธนาคารพาณิชย์ยังคงมีสูง โดยหลังจากที่ทางการได้เข้าควบคุมกิจการของธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและขนาดเล็ก 4 แห่ง และเร่งรัดการเพิ่มทุนของกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยอย่างได้ผลในช่วงกลางไตรมาสแล้ว ทำให้ประชาชนเริ่มมีความเชื่อมั่นมากขึ้น ส่งผลให้มีเงินฝากไหลคืนจากกลุ่มธนาคารพาณิชย์ไทยขนาดใหญ่และสาขาธนาคารต่างประเทศกลับไปยังกลุ่มธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและขนาดเล็กมากขึ้นในช่วงปลายไตรมาส

สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ ในไตรมาสแรกของปี 2541 ยังคงชะลอตัวลง โดยเมื่อสิ้นไตรมาสมีอัตราการขยายตัวประมาณร้อยละ 5.2 เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ลดลงจากร้อยละ 8.2 เมื่อสิ้นปีที่ผ่านมา (ไม่รวมผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนของสินเชื่อวิเทศธนกิจ) ทั้งนี้ เป็นไปตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงมาก และจากการที่ธนาคารพาณิชย์เพิ่มความระมัดระวังและเข้มงวดในการ

**อัตราเพิ่มของตัวเลขทางการเงินที่สำคัญ เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน
(ร้อยละต่อปี)**

	2540			2541		
	มิถุนายน	กันยายน	ธันวาคม	มกราคม	กุมภาพันธ์	มีนาคม
เงินฝากธนาคารพาณิชย์	15.9	16.5	16.0	18.4	17.5	14.8
สินเชื่อธนาคารพาณิชย์ *	10.4	9.9	8.2	8.7	7.2	5.2
- สินเชื่อ BIBF *	7.0	4.9	-4.7	-10.6	-12.1	-15.1
- สินเชื่อที่ไม่ใช่ BIBF	11.1	10.9	10.7	12.6	11.1	9.3
ฐานเงิน	29.8	7.4	4.7	2.6	1.7	-3.2
ปริมาณเงิน M1	0.8	-1.9	1.2	6.1	0.6	-4.4
ปริมาณเงิน M2	11.9	16.6	16.4	19.0	18.0	15.4

* ไม่รวมผลการเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยนต่อสินเชื่อ BIBF ตั้งแต่ครึ่งหลังของปี 2540

ปล่อยสินเชื่อมากขึ้น เนื่องจากเกรงว่าจะทำให้เกิดปัญหานี้เสียเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ปัญหาค่าเงินบาทที่ยังผันผวนมากทำให้การปล่อยสินเชื่อวิเทศกิจลดลง

ฐานเงิน ในไตรมาสแรกของปี 2541 ยังคงชะลอตัวลงต่อเนื่องจากไตรมาสสุดท้ายของปีก่อน โดยเมื่อสิ้นเดือนมีนาคม มียอดคงค้างลดลงจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 3.2 โดยองค์ประกอบที่เป็นเงินฝากของภาคเอกชนที่ธนาคารกลางมียอดคงค้างลดลงถึงร้อยละ 19.1 ในขณะที่เงินสดในมือภาคเอกชนมียอดคงค้างเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3 สำหรับปัจจัยด้านอุปทานที่ทำให้ฐานเงินลดลงมาก ได้แก่ การลดลงของสินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิของธนาคารกลาง ในขณะที่สินเชื่อที่ธนาคารกลางให้แก่ภาครัฐบาล และสินเชื่อที่ให้แก่สถาบันการเงิน (รวมการแทรกแซงในตลาดซื้อคืนพันธบัตร) สุทธิมียอดคงค้างเพิ่มขึ้นจากรยะเดียวกันปีก่อน

ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (M1) ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 ชะลอตัวต่ำลงมาก สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจที่ซบเซา โดยเมื่อสิ้นไตรมาส มียอดคงค้างลดลงจากรยะเดียวกันปีก่อนถึงประมาณร้อยละ 4.4 เทียบกับที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2

เมื่อสิ้นปีก่อน ทั้งนี้ เป็นการลดลงของเงินฝากเพื่อเรียกที่ระบบธนาคารเป็นสำคัญ ในขณะที่เงินสดในมือประชาชนยังขยายตัวได้ในอัตราที่สูงถึงประมาณร้อยละ 4.5 เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M2) ในไตรมาสแรกของปี 2541 ชะลอตัวลงจากปีก่อน แต่ยังขยายตัวได้ในอัตราที่สูง โดยเมื่อสิ้นไตรมาสมีอัตราการขยายตัวประมาณร้อยละ 15.4 เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน ชะลอลงจากร้อยละ 16.4 เมื่อสิ้นปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ สอดคล้องกับเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ที่ชะลอ

ความเคลื่อนไหวของค่าเงินบาทในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541

ในช่วงต้นปี 2541 ค่าเงินบาทอ่อนลงอย่างรวดเร็วจาก 47.25 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. เมื่อสิ้นปี 2540 สู่ระดับที่อ่อนที่สุดตั้งแต่เปลี่ยนเป็นระบบอัตราแลกเปลี่ยนลอยตัวที่ 56.06 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. เมื่อวันที่ 12 มกราคม จากนั้นปรับตัวดีขึ้นเล็กน้อยและเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง 53-55 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในช่วงครึ่งหลังของเดือนมกราคม

หลังจากทางการประกาศยกเลิกมาตรการแบ่งแยกตลาดเงินตราต่างประเทศในวันที่ 30 มกราคม ค่าเงินบาทปรับตัวแข็งขึ้นอย่างชัดเจน แม้จะมีค่าอ่อนลงบ้างในบางช่วง โดย ณ สิ้นเดือนกุมภาพันธ์ มีค่า 42.92 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. และอ่อนลงสู่ระดับ 45.57 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในวันที่ 6 มีนาคม แต่หลังจากนั้นเงินบาทกลับปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีค่าแข็งที่สุดตั้งแต่ต้นปี 2541 ที่ระดับ 38.24 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. ในวันที่ 30 มีนาคม

โดยรวมทั้งไตรมาสแรกของปีนี้ เงินบาทมีค่าเฉลี่ย 47.11 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. อ่อนลงจาก ไตรมาสสุดท้ายของปี 2540 ร้อยละ 13.58 และเมื่อเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่แข่งสำคัญพบว่า เงินบาทมีค่าแข็งขึ้นเมื่อเทียบกับรูเปียอินโดนีเซีย และวอนเกาหลีใต้ ร้อยละ 105.41 และ 24.89 ตามลำดับ ในขณะที่มีค่าอ่อนลงเมื่อเทียบกับสกุลเงินอื่น

ปัจจัยลบ ที่มีผลต่อค่าเงินบาทในช่วงไตรมาสแรก ได้แก่

1. การเร่งซื้อดอลลาร์ สรอ. เพื่อชำระหนี้และป้องกันความเสี่ยงของภาคเอกชน เนื่องจากตื่นตระหนกเมื่อค่าเงินบาทอ่อนลงอย่างรวดเร็วในช่วงต้นปี

2. นักลงทุนทำกำไรจากส่วนต่างค่าเงินบาทจากการที่ค่าเงินบาทในตลาด offshore อ่อนกว่า onshore ในช่วงต้นเดือนมกราคม และเร่งขายตัว B/E และหลักทรัพย์บาทแลกดอลลาร์ สรอ.

3. การที่ปัญหาเศรษฐกิจและการเงินใน อินโดนีเซียมีความรุนแรงจนส่งผลให้ค่าเงินรูเปียอ่อนลงสู่ระดับต่ำสุดในประวัติศาสตร์ที่ 16,000 รูเปียต่อดอลลาร์ สรอ. ในช่วงกลางเดือนมกราคม และได้รับแรงกดดันอีกครั้งเมื่อแผนการจัดตั้ง Currency Board ของทางการอินโดนีเซียไม่ได้รับการสนับสนุนจาก IMF จนได้ประกาศเลื่อนการให้เงินกู้งวดที่ 2 แก่อินโดนีเซียเป็นการชั่วคราว ในช่วงต้นเดือนมีนาคม

4. ข่าวธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ในมาเลเซียมีผลประกอบการขาดทุนจำนวนมากได้สร้างแรงกดดันต่อค่าเงินริงกิต โดยอ่อนลงไปสู่ระดับต่ำสุดที่ 4.10 ริงกิตต่อดอลลาร์ สรอ. ในวันที่ 9 มีนาคม ประกอบกับการที่สถาบันจัดอันดับ Moody's ได้ประกาศลดอันดับความน่าเชื่อถือของธนาคารพาณิชย์ 6 แห่ง ในสิงคโปร์ ได้สร้างแรงกดดันต่อค่าเงินในภูมิภาค รวมทั้งค่าเงินบาทด้วย

ปัจจัยบวก ที่มีผลทำให้ค่าเงินบาทแข็งขึ้น โดยเฉพาะในช่วงเดือนกุมภาพันธ์และมีนาคม ได้แก่

1. การประกาศยกเลิกมาตรการแบ่งแยกตลาดเงินตราต่างประเทศเมื่อวันที่ 30 มกราคม ได้สร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนต่างชาติ ทำให้มีการนำดอลลาร์ สรอ. เข้ามาขายเพื่อลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของไทยมากขึ้น

2. เศรษฐกิจไทยปรับตัวมีเสถียรภาพมากขึ้น โดยเฉพาะดุลการค้าและดุลบัญชีเดินสะพัดซึ่งเกินดุลอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนกันยายนปี 2540 และมาตรการของทางการที่แสดงไว้ในหนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ 3 ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ที่มีการปรับเพิ่มภาษีน้ำมันเบนซินและภาษีสินค้าฟุ่มเฟือยบางรายการ ทำให้นักลงทุนเห็นว่าไทยสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขของ IMF ได้ และรัฐบาลมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจอย่างจริงจัง

3. ค่าเงินในภูมิภาคปรับตัวดีขึ้นหลังจากที่อินโดนีเซียประกาศนโยบายจะนำระบบ Currency Board มาใช้เพื่อพยุงค่าเงินรูเปีย ทำให้รูเปียมีค่าแข็งขึ้นและทรงตัวอยู่ในระดับ 7000-8000 รูเปียต่อดอลลาร์ สรอ. ในช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์

4. ความสำเร็จของนายกรัฐมนตรีไทยและคณะในการเยือนสหรัฐฯ เมื่อต้นเดือนมีนาคม โดยเจ้าหน้าที่ระดับสูงของ IMF ได้แสดงความพร้อมที่จะให้เงินกู้เพิ่มเติมแก่ไทยหากประสบปัญหาเศรษฐกิจมากขึ้น

5. การที่รัฐบาลได้รับคะแนนเสียงไว้วางใจ หลังการอภิปรายไม่ไว้วางใจของฝ่ายค้าน ทำให้นักลงทุนเชื่อมั่นในเสถียรภาพของรัฐบาลมากขึ้น

ภาวะตลาดทุน

ตลาดแรก

ในช่วง 2 เดือนแรกของปีนี้ มูลค่าหลักทรัพย์ออกใหม่ในประเทศมีจำนวน 78.1 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 11.9 ส่วนใหญ่เป็นการออกหลักทรัพย์ของภาคเอกชน ซึ่งมีความจำเป็นต้องเร่งเพิ่มทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันการเงิน ภายหลังจากที่ได้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจกับธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องจำนวนและระยะเวลาของการเพิ่มทุน เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2540 ที่ผ่าน มา ทำให้ปริมาณการออกหุ้นสามัญใน 2 เดือนแรกปีนี้มีจำนวน 45.7 พันล้านบาท และข้อมูลเบื้องต้นตลอดทั้งไตรมาสแรกปีนี้มีจำนวนถึง 96.9 พันล้านบาท ขณะที่การออกหุ้นกู้และหน่วยลงทุนลดลงร้อยละ 30.4 และ 37.5 ตามลำดับ ตามภาวะซบเซาของตลาด นอกจากนี้ กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินออกพันธบัตรเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 50 เพื่อนำไปใช้ในกิจการของกองทุนฯ

สำหรับหลักทรัพย์ออกจำหน่ายในต่างประเทศในช่วง 2 เดือนนี้ ไม่มีการออกหลักทรัพย์แต่ประการใด ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน เนื่องจากตราสารหนี้ของไทยยังคงอยู่ในอันดับต่ำกว่าชั้นลงทุน (investment grade) ตามการจัดอันดับของ Moody's ทำให้มีต้นทุนสูงมากหากจะออกไประดมทุนในต่างประเทศ ประกอบกับเป็นช่วงเจรจาขออียูเอชเอ็นวีต่างประเทศต่อเนื่องจากปลายปี 2540 รวมทั้งภาวะตลาดทุนในภูมิภาคเอเชียประสบปัญหาในลักษณะเดียวกัน ทำให้ทุกฝ่ายต่างรอดูสถานการณ์ที่เอื้ออำนวยกว่านี้

ตลาดรอง

1) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ไตรมาสแรกของปีนี้ การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอยู่ในภาวะชะลอตัวต่อเนื่อง มูลค่าซื้อขายเฉลี่ยต่อวันทำการเท่ากับ 4,338.77 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก 4,117.75 ล้านบาท ของระยะเวลาเดียวกันปีก่อนเล็กน้อย แม้ว่าดัชนีราคาหลักทรัพย์ปรับตัวสูงขึ้น ปิด ณ สิ้นไตรมาส ที่ 459.11 เพิ่มขึ้นจากสิ้นปีก่อนร้อยละ 23.2

ดัชนีราคาหลักทรัพย์ ในช่วง 2 เดือนแรกปรับตัวขึ้นอย่างต่อเนื่องจากการเข้าซื้อของนักลงทุนต่างชาติเพราะความมั่นใจในแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเงินของทางการไทย ประกอบกับการที่หลักทรัพย์ไทยมีราคาต่ำลงเมื่อเทียบกับปัจจัยพื้นฐาน แต่อย่างไรก็ตาม ในเดือนมีนาคมดัชนีราคาหลักทรัพย์ได้ปรับตัวลดลงจากการเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยเฉพาะกลุ่มสถาบันการเงิน และข่าวว่าทางการจะออกมาตรการเข้มงวดในเรื่องการจัดชั้นหนี้และตั้งสำรองมากขึ้นกับสถาบันการเงิน ประกอบกับการที่บริษัทจัดอันดับ Moody's ได้ลดอันดับความน่าเชื่อถือหุ้นกู้ด้อยสิทธิและความแข็งแกร่งทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย 5 แห่ง

2) ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์กรุงเทพ

ในไตรมาสแรกของปีนี้ ภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์กรุงเทพซบเซาอย่างมาก โดยปริมาณการซื้อขายเฉลี่ยต่อวันทำการมีเพียง 203.52 บาท เทียบกับ 0.87 ล้านบาทในระยะเวลาเดียวกันปีก่อน ดัชนีราคาศูนย์ซื้อขายฯ ณ สิ้นไตรมาส อยู่ที่ระดับ 117.66 จุด ทรงตัวที่อยู่ใกล้เคียงกับระดับ 117.67 เมื่อสิ้นปี 2540 มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของศูนย์ฯ อยู่ที่ 71.6 พันล้านบาท เทียบกับ 64.3 พันล้านบาท ในระยะเดียวกันปีก่อน โดยหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในศูนย์ฯ มีจำนวน 4 หลักทรัพย์ ได้แก่ บริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส (TAC) บริษัท สินทรัพย์นคร (SSN) กองทุนรวม

ไทยพาณิชย์เพิ่มผลมั่นคง (SCBPM) และกองทุนรวมไทยพาณิชย์วอลล์สตรีท

3) ตลาดรองตราสารหนี้ (ชมรมผู้ค้าตราสารหนี้)

การซื้อขายตราสารในชมรมผู้ค้าตราสารหนี้ ไตรมาสแรกของปี 2541 มีมูลค่า 3.9 พันล้านบาท

ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 92.5 ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากสภาพคล่องในตลาดดิ่งตัว การอ่อนตัวของค่าเงิน การที่สมาชิกชมรมบางส่วนซึ่งอยู่ในกลุ่มบริษัทเงินทุน 56 แห่ง ถูกสั่งระงับกิจการเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2540 ทำให้จำนวนผู้ร่วมตลาดลดลงจาก 87 ราย เหลือเพียง 50 ราย รวมทั้งการปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือตราสารหนี้ระยะยาวของไทยและของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

มาตรการในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541

ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 ทางเราได้ดำเนินมาตรการด้านการเงินและการคลังเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและอัตราแลกเปลี่ยน ปรับปรุงยุทธศาสตร์ด้านการผลิตและการส่งออกเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการแข่งขัน ตลอดจนปฏิรูปภาคการเงินเพื่อสร้างความเชื่อมั่นในระบบเศรษฐกิจ ขณะเดียวกันยังได้ดำเนินมาตรการเพื่อรองรับผลกระทบด้านสังคมอันเนื่องมาจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ มาตรการต่าง ๆ สรุปได้ดังนี้

ก. มาตรการด้านการเงิน

1. มาตรการด้านตลาดเงินตราต่างประเทศ

1.1 การยกเลิกมาตรการแบ่งแยกตลาดเงินตราต่างประเทศ

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศยกเลิกมาตรการแบ่งแยกตลาดเงินตราต่างประเทศ และให้สถาบันการเงินสามารถซื้อขายเงินตราต่างประเทศในตลาดทันทีกับผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศได้ตามปกติ ตั้งแต่วันที่ 30 มกราคม 2541 เป็นต้นไป

อย่างไรก็ดี เพื่อรักษาเสถียรภาพของตลาดเงินตราต่างประเทศและป้องกันการเก็งกำไรค่าเงิน

ในอนาคต ได้มีการกำหนดวงเงินการให้กู้เงินบาทแก่ผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศหรือการสร้างภาวะผูกพันใดๆ ที่มีผลให้ต้องจ่ายเงินตราต่างประเทศในอนาคตแก่ผู้มีถิ่นที่อยู่นอกประเทศ โดยอนุญาตให้สถาบันการเงินทำได้ภายในวงเงินคงค้างสูงสุดไม่เกิน 50 ล้านบาท ต่อลูกค้าหนึ่งราย ยกเว้นธุรกรรมที่เกี่ยวข้องจากธุรกิจการค้าหรือการลงทุนในประเทศไทย

1.2 การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนเงินตราต่างประเทศ

ทางการได้ประกาศปรับปรุงระเบียบการควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินให้ธนาคารรับอนุญาตปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

1) กำหนดให้ผู้ส่งออกต้องนำเงินค่าสินค้าออกเข้ามาในประเทศทันทีที่ได้รับชำระเงินจากผู้ซื้อในต่างประเทศ ไม่ว่าผู้ส่งออกจะมีการกำหนดเงื่อนไขเวลาการชำระเงินไว้หรือไม่ การกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวจะกำหนดเกินกว่า 120 วัน (นับจากวันที่ส่งของออกนอกประเทศ) ไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

2) กำหนดให้บุคคลใดที่ได้รับเงินตราต่างประเทศจะต้องขายหรือฝากเงินตราต่างประเทศ

ดังกล่าวกับธนาคารรับอนุญาต ภายใน 7 วัน นับแต่วันที่นำเข้า โดยให้นับรวมถึงวันหยุดของธนาคารด้วย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 7 มกราคม 2541

1.3 การจำกัดการถือครองเงินตราต่างประเทศเพื่อการเก็งกำไร

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 12 มกราคม 2541 เรื่องการจำกัดการถือครองเงินตราต่างประเทศเพื่อการเก็งกำไร ดังนี้

1) ธนาคารแห่งประเทศไทยจะดำเนินการตรวจสอบเอกสารการขายเงินตราต่างประเทศทุกราย เพื่อป้องกันการซื้อเงินตราต่างประเทศโดยไม่มีเอกสารหลักฐาน จึงขอให้ธนาคารรับอนุญาตเข้มงวดการขายเงินตราต่างประเทศรายย่อย (จำนวนการขายต่ำกว่าครั้งละ 5,000 ดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า และมีใช้ค่าสินค้า)

2) ธนาคารจะส่งเจ้าพนักงานออกไปสุ่มตรวจการกระทำคามผิดในการซื้อขายเงินตราต่างประเทศของบุคคล ณ สถานประกอบการของธนาคารรับอนุญาต (on sight inspection)

3) ธนาคารจะวางระบบการให้คะแนนความผิดตามระดับความผิด (accumulated point system) เสริมจากระบบการติดตามและตรวจสอบโดยมีบทลงโทษตามระดับของคะแนนความผิดถึงขั้นเพิกถอนใบอนุญาตประกอบธุรกิจเงินตราต่างประเทศของธนาคารรับอนุญาตเป็นการชั่วคราว

2. มาตรการด้านสินเชื่อ

2.1 การปรับปรุงรายงานผลการให้ สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ

ธนาคารได้ปรับปรุงการรายงานผลการให้

สินเชื่อแก่ภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ ปี 2541 ของธนาคารพาณิชย์ไทย สาขานานาชาติต่างประเทศ และสำนักงานวิเทศธนกิจใหม่ โดยให้จัดทำรายงานในรูปสกุลเงินบาทและสกุลเงินตราต่างประเทศ สำหรับรายงานสกุลเงินตราต่างประเทศนั้นให้รายงานสินเชื่อทุกสกุลรวมกัน และเทียบเป็นสกุลเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่จัดทำรายงาน และให้รายงานอัตราแลกเปลี่ยนที่ใช้ไว้ทำรายงาน ทั้งนี้ รายงานเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ให้ยื่นต่อธนาคารภายในวันที่ 16 เมษายน ส่วนรายงานเดือนถัดไปให้ยื่นต่อธนาคารภายใน 30 วันถัดจากเดือนที่ต้องรายงาน

2.2 การปรับน้ำหนักความเสี่ยงของ สินเชื่อเพื่อการส่งออก

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศลงวันที่ 6 มีนาคม 2541 ปรับปรุงในเรื่องการดำรงเงินกองทุนของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน โดยให้ปรับน้ำหนักความเสี่ยงของสินเชื่อเพื่อการส่งออก ดังนี้

1) เงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกตามเล็ตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) ที่ยังมีได้มีการส่งออก (Pre shipment) ให้ปรับน้ำหนักความเสี่ยงลงจากร้อยละ 100 เหลือร้อยละ 20 สำหรับสินเชื่อเพื่อการส่งออกตาม L/C ที่ได้มีการส่งสินค้าออกไปแล้ว (Post shipment) ให้คิณน้ำหนักความเสี่ยงร้อยละ 20 ตามเดิม

2) เงินให้สินเชื่อเพื่อการส่งออกตามเอกสารประเภทอื่น รวมทั้ง Document against Payment (D/P) และ Document against Acceptance (D/A) ที่มีธนาคารพาณิชย์ในต่างประเทศรับประกันในการจ่ายเงิน ไม่ว่าสินค้านั้นจะได้ส่งออกหรือยังมีได้ส่งออก ให้มีน้ำหนักความเสี่ยงเท่ากับร้อยละ 20

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 6 มีนาคม 2541

2.3 โครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อการส่งออก GSM-102 ของสหรัฐอเมริกา

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกหนังสือขอความร่วมมือสมาคมธนาคารไทย เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2541 ในการแจ้งให้สมาชิกของสมาคมใช้ประโยชน์จากโครงการค้ำประกันสินเชื่อเพื่อการส่งออก (Export Credit Guarantee Program GSM-102) ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ วงเงินรวม 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. โครงการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้นำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ ผ่านทางสถาบันการเงินไทย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้นำเข้าวัตถุดิบด้านการเกษตรเพื่อทำการผลิตต่อและส่งออก โดยกระทรวงเกษตรของสหรัฐฯ จะค้ำประกัน L/C ที่ธนาคารพาณิชย์ไทยเป็นผู้เปิดไป และสถาบันการเงินในสหรัฐฯ จะให้กู้ยืมแก่ผู้นำเข้าไทยที่สั่งซื้อสินค้าเกษตรตามที่กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ กำหนดผ่านทางธนาคารพาณิชย์ไทยที่ได้รับอนุมัติให้เข้าร่วมโครงการจำนวน 8 แห่ง

3. มาตรการเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ระบบสถาบันการเงิน

3.1 การปรับปรุงมาตรฐานการกำกับดูแลสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศลงวันที่ 31 มีนาคม 2541 ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเกี่ยวกับการระงับการรับรู้ดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ การจัดชั้นลูกหนี้ การกั้นเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น และมาตรการอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้เข้าสู่มาตรฐานสากล ภายในสิ้นปี 2543 รายละเอียดสรุปได้ดังนี้

1) ให้สถาบันการเงินระงับการบันทึกดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือนนับจากวันที่ครบกำหนดชำระ และให้สถาบันการเงิน

บันทึกยกเลิกดอกเบี้ยค้างรับที่เกิดขึ้นหลังวันที่ 1 มกราคม 2543 ของลูกหนี้ที่ถูกระงับการบันทึกดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ออกจากบัญชี

2) ตั้งแต่วุดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ให้สถาบันการเงินพิจารณาจัดชั้นลูกหนี้และภาวะผูกพันทั้งในและนอกงบการเงิน โดยแบ่งออกเป็น 5 ประเภท ตามคุณภาพของลูกหนี้ คือ ลูกหนี้ปกติ ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ และลูกหนี้จัดชั้นสูญ ให้พิจารณาตามคุณภาพและความสามารถของลูกหนี้เป็นหลัก แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาของการค้างชำระที่เป็นเกณฑ์ในการจัดชั้นประเภทต่าง ๆ

3) ลูกหนี้ทั้ง 5 ประเภท ต้องกันสำรองในอัตราต่าง ๆ กัน กล่าวคือ ลูกหนี้ปกติ ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน และลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ ให้กันสำรองในอัตราร้อยละ 1 2 20 และ 50 ตามลำดับ ส่วนลูกหนี้จัดชั้นสูญให้กันสำรองในอัตราร้อยละ 100 หรือตัดออกจากบัญชี

4) การประเมินมูลค่าหลักประกันและการนับหลักประกันในการกั้นเงินสำรองฯ สถาบันการเงินไม่ต้องพิจารณามูลค่าหลักประกันเป็นเกณฑ์ในการจัดชั้นลูกหนี้ แต่สามารถนำมูลค่าของหลักประกันซึ่งได้มีการประเมินราคาตลาดอย่างเหมาะสมแล้วมาหักออกจากเงินให้สินเชื่อที่ต้องกันเงินสำรองฯ

5) ในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับลูกหนี้ที่มีปัญหาฐานะการเงิน สถาบันการเงินจะต้องประเมินสภาพที่แท้จริงของลูกหนี้และเงื่อนไขใหม่ กล่าวคือต้องคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และหากมีความเสียหายเกิดขึ้น สถาบันการเงินต้องมีการรับรู้และกันสำรองอย่างเพียงพอ

6) สถาบันการเงินต้องสอบทานคุณภาพของเงินให้สินเชื่อทั้งสิ้น ได้แก่ เงินให้กู้ยืม เงินเบิกเกินบัญชี ลูกหนี้ และเงินให้เครดิตในรูปแบบอื่น รวมทั้งภาวะผูกพันทั้งในและนอกงบดุล โดยถือเป็นส่วนหนึ่ง

ของระบบการควบคุมการบริหารความเสี่ยง และต้องจัดทำรายงานเสนอต่อธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นรายไตรมาส

3.2 การดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงให้ระบบสถาบันการเงิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศเมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2541 ให้ความเห็นชอบในการดำเนินการให้มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการกรรมการบริหาร และฝ่ายจัดการ ของธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) โดยได้แต่งตั้งบุคคลภายนอกที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเงินการธนาคารและการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างดีเข้าไปดำรงตำแหน่งแทน

นอกจากนี้ ได้ให้ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์ การ จำกัด (มหาชน) ธนาคารมหานคร จำกัด (มหาชน) และธนาคารนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) เพิ่มทุนหลังจากที่ได้ลดทุน โดยภายหลังจากการเพิ่มทุนดังกล่าวแล้วจะทำให้ธนาคารพาณิชย์ทั้งสามแห่งมีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงประมาณร้อยละ 10

4. มาตรการด้านการกำกับและพัฒนาสถาบันการเงิน

4.1 การขยายขอบเขตของการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

4.1.1 การประกอบกิจการธนาคารปลอดดอกเบี้ย (Interest-Free Units)

ธนาคารแห่งประเทศไทยจะพิจารณาอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบกิจการธนาคารปลอดดอกเบี้ยเป็นแผนกหนึ่งในธนาคารพาณิชย์ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

1) ธนาคารพาณิชย์สามารถประกอบ

กิจการธนาคารปลอดดอกเบี้ยเป็นแผนกหนึ่งต่างหาก ในสำนักงานธนาคารพาณิชย์ เมื่อได้รับอนุญาตจากธนาคารแห่งประเทศไทย และกิจการธนาคารปลอดดอกเบี้ยให้หมายถึง กิจการธนาคารตามหลักศาสนาอิสลามซึ่งสามารถให้บริการได้ตามความหมาย ของการธนาคารพาณิชย์ตามมาตรา 4 และมาตรา 9 ทวิ แห่ง พรบ. การธนาคารพาณิชย์

2) ธนาคารจะพิจารณาอนุญาตจากฐานะการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ และความพร้อมในการประกอบธุรกิจ ทั้งด้านบุคลากรและการจัดการ โดยธนาคารที่ยื่นคำขอต้องมีสินทรัพย์ของผูถือหุ้ นกรณีธนาคารพาณิชย์ไทย หรือสินทรัพย์ตามมาตรา 6 กรณีสาขาธนาคารต่างประเทศไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท และในคำขออนุญาตจะต้องมีรายละเอียดในเรื่องต่าง ๆ อาทิ สาขาที่จะประกอบกิจการธนาคารปลอดดอกเบี้ย ทุนดำเนินการ และวิธีการจัดหาประเภทของเงินฝากและสินเชื่อที่จะให้บริการ ฯลฯ

3) ธนาคารจะอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบกิจการธนาคารปลอดดอกเบี้ยโดยมีเงื่อนไขให้ปฏิบัติตาม เช่น ต้องแจ้งวันเปิดทำการให้ธนาคารแห่งประเทศไทยทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน ต้องจัดสรรเงินที่ได้รับจากการขายหุ้นเพิ่มทุนมาใช้เป็นทุนดำเนินการ และเงินทุนของกิจการนี้ต้องปราศจากดอกเบี้ย ต้องแบ่งแยกทรัพย์สิน หนี้สินและภาระผูกพัน รวมทั้งระบบบัญชี ต่างหากจากกิจการธนาคารพาณิชย์ เสมือนหนึ่งเป็นคนละนิติ บุคคล เป็นต้น

ทั้งนี้ ให้ธนาคารพาณิชย์ที่สนใจจะประกอบกิจการธนาคารปลอดดอกเบี้ยยื่นคำขออนุญาตในงวดแรกได้ภายในสิ้นเดือนเมษายน 2541 สำหรับงวดต่อไปธนาคารจะแจ้งให้ทราบในภายหลัง

4.1.2 การอนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์และกิจการวิเทศนกิจประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืม

1) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2541 อนุญาตให้ธนาคารพาณิชย์ประกอบธุรกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมภายใต้ข้อกำหนด ดังนี้

- ธนาคารพาณิชย์สามารถรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินกู้ยืมที่เป็นเงินบาทจากสถาบันการเงินในประเทศหรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน และเงินตราต่างประเทศจากสถาบันการเงินในประเทศ สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในต่างประเทศหรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน

- การรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมต้องเป็นการรับซื้อโดยเด็ดขาดตามสภาพของหนี้ที่เป็นอยู่ ทั้งการจัดชั้นและระยะเวลาที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้น

2) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2541 อนุญาตเป็นการทั่วไปให้กิจการวิเทศนกิจรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมที่เป็นเงินตราต่างประเทศจากสถาบันการเงินในประเทศ สถาบันการเงินที่จดทะเบียนในต่างประเทศ หรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน โดยการเบิกถอนเงินให้กู้ยืมในประเทศที่รับซื้อหรือรับโอนของผู้กู้แต่ละรายต้องมีจำนวนครั้งละไม่ต่ำกว่า 2 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า เว้นแต่เป็นการเบิกถอนโดยสถาบันการเงิน หรือเป็นการเบิกถอนงวดสุดท้าย หรือเป็นกรณีที่มียอดคงค้างที่เบิกถอนไปแล้วไม่ต่ำกว่า 2 ล้านดอลลาร์ สรอ. และการรับซื้อหรือรับโอนลูกหนี้เงินให้กู้ยืมต้องเป็นการรับซื้อโดยเด็ดขาดตามสภาพของหนี้ที่เป็นอยู่ ทั้งการจัดชั้นและระยะเวลาที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือเงินต้น

4.2 การให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชี

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ออกประกาศลงวันที่ 5 มกราคม 2541 เรื่องการให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีของบริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ว่าถ้าผู้สอบบัญชีคนใดมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเคยได้กำหนดไว้ และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้ให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชี ในรอบปีบัญชีเดียวกันกับที่บริษัทขอความเห็นชอบจากธนาคาร หากธนาคารไม่มีหนังสือแจ้งเป็นประการอื่นภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือของบริษัทให้ถือว่าผู้สอบบัญชีดังกล่าวได้รับความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีในปีนั้น หากภายหลังสำนักงาน ก.ล.ต. ได้เพิกถอนการให้ความเห็นชอบผู้สอบบัญชีดังกล่าวในวันใด ให้ถือว่าธนาคารเพิกถอนการให้ความเห็นชอบในวันนั้นด้วย

ข. มาตรการด้านการคลัง

1. มาตรการด้านรายได้

การเพิ่มภาษีประเภทต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ตามเงื่อนไข IMF ที่สำคัญได้แก่ การขึ้นภาษีสรรพสามิตน้ำมันเบนซินอีกลิตรละ 1 บาท เป็นลิตรละ 3.58 บาท เบียร์และไวน์จากอัตราร้อยละ 50 เป็นร้อยละ 53 และ 55 ตามลำดับ การขึ้นภาษีศุลกากรสำหรับบุหรี่ยาสูบนำเข้าจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 60 สินค้าฟุ่มเฟือยต่าง ๆ เช่น น้ำหอม เครื่องสำอางค์ กระเป๋า เข็มขัดหนัง จากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 40 และการเพิ่มค่าธรรมเนียมพิเศษการส่งออกข้าวภายใต้โควตาภาษีของสหภาพยุโรปเป็น 5000 บาทต่อตัน เนื่องจากค่าเงินบาทลดลง

2. มาตรการด้านรายจ่าย

2.1 มาตรการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ โดยการให้ทุกส่วนราชการระงับการเปลี่ยนแปลงเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง สวัสดิการหรือค่าตอบแทนอื่นใด สำหรับตำแหน่งที่กำหนดขึ้นใหม่ ทั้งในปี 2541 และ 2542 ระงับการขอจัดตั้ง

หน่วยงานใหม่หรือขยายหน่วยงาน ยกเว้นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือตามข้อตกลงกับ IMF และควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคคลให้อยู่ในกรอบของงบประมาณปี 2541

2.2 มาตรการและแผนการประหยัดการใช้จ่ายงบประมาณภาครัฐ โดยมีการปรับลดการใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทางและค่าเช่าที่พักในประเทศ ค่าเบี้ยประชุมของข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมในประเทศของส่วนราชการ การยกเลิกสิทธิการเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลของเอกชน และการปรับลดอัตราค่าเช่าบ้านของข้าราชการที่มีตำแหน่งประจำในต่างประเทศ

2.3 การควบคุมวงเงินการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยรายการที่มีวงเงินเกิน 1,000 ล้านบาท ให้ส่วนราชการพิจารณาทบทวนก่อนเสนอขออนุมัติ และจะพิจารณาอนุมัติตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้หรือตามความจำเป็นเร่งด่วน

3. มาตรการด้านราชการส่วนท้องถิ่น

3.1 มาตรการเพิ่มรายได้ ด้วยการให้ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บรายได้เป็นของตนเอง โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติในหลักการให้ยกเว้นพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ให้เป็นภาษีที่จัดเก็บจากการถือครองอสังหาริมทรัพย์ ทั้งที่ดิน โรงเรือน และสิ่งปลูกสร้างอื่นๆ บนที่ดินนั้น โดยให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บภาษี และให้ยกเลิกกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดิน และกฎหมายภาษีบำรุงท้องที่ฉบับเดิมซึ่งมีความซ้ำซ้อน

3.2 การกระจายอำนาจการให้บริการสาธารณะ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยยึดหลักเป็นงาน/กิจกรรม ที่ท้องถิ่นทำแล้วประหยัดกว่า ไม่มีผลกระทบกับท้องถิ่นอื่น ท้องถิ่นนั้นมีความพร้อม

ที่จะทำได้และทำได้ทันที ควบคุมมาตรฐานการให้บริการได้ และไม่เป็นงาน/กิจกรรมที่เกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ การต่างประเทศ การยุติธรรม และการคลังของประเทศ สำหรับปีงบประมาณ 2541 ถ้าท้องถิ่นมีความพร้อมให้พิจารณาดำเนินการเลย ส่วนปีงบประมาณ 2542 ให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรงบประมาณเพื่อถ่ายโอนงานดังกล่าวจากส่วนราชการต่าง ๆ ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากที่สุด โดยใช้ฐานงบประมาณตามปี 2541 เป็นกรอบ

4. มาตรการด้านรัฐวิสาหกิจ

4.1 การดำเนินมาตรการให้สอดคล้องกับกรอบเงื่อนไข IMF เพื่อรักษาวินัยทางการคลัง โดยกำหนดวงเงินลงทุนของรัฐวิสาหกิจโดยรวมให้เท่ากับเป้าหมายเงินสดที่มีอยู่เพื่อใช้ในการลงทุน นอกจากนี้ ครม. ยังเห็นชอบให้รัฐวิสาหกิจปรับลดค่าใช้จ่ายในงบทำการปี 2541 จากที่เสนอไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 เพื่อให้สามารถเบิกจ่ายลงทุนได้ในวงเงินที่กำหนด

4.2 การวางกรอบแผนงานด้านการปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าบริการ โครงสร้างการบริการ โครงสร้างการแปรรูปรัฐวิสาหกิจร่วมงาน วิธีการแปรรูปองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยและการสื่อสารแห่งประเทศไทย ให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2541 ตามข้อตกลงกับ IMF การเปิดการแข่งขันเสรีภายในประเทศภายในเดือนมีนาคม 2542 และการเปิดการแข่งขันเสรีตามกรอบขององค์การการค้าโลก (WTO) ให้คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจรีบไปพิจารณาเร่งรัดดำเนินการ และรายงานความคืบหน้าให้ ครม. ทราบภายในเดือนมิถุนายน 2541

5. มาตรการระดมทุนจากต่างประเทศ

5.1 การค้าประกันเงินกู้ต่างประเทศของบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย วงเงิน

300 ล้านดอลลาร์ สรอ. เพื่อเป็นการหาเงินทุนใหม่สำหรับทดแทนพันธบัตรชนิดจำนำทั่วไปในตลาดทุนสหรัฐ วงเงิน 500 ล้านดอลลาร์ สรอ. ที่ถูกไถ่ถอนคืนก่อนกำหนด

5.2 โครงการเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจ (SAL) จำนวน 2,900 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งประกอบด้วย

1) เงินกู้จากธนาคารโลก วงเงิน 1,500 ล้านดอลลาร์ สรอ. แยกเป็น

- เงินกู้สำหรับโครงการที่ได้ผูกพันแล้ว 600 ล้านดอลลาร์ สรอ.

- เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่จะผูกพันใหม่ 900 ล้านดอลลาร์ สรอ. แบ่งเป็นเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างและปฏิรูประบบการเงิน 700 ล้านดอลลาร์ สรอ. (ได้มีเงินกู้เข้ามาแล้ว 350 ล้านดอลลาร์ สรอ.) และเงินกู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารเศรษฐกิจมหภาค และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน 200 ล้านดอลลาร์ สรอ. (กู้เข้ามาแล้ว 15 ล้านดอลลาร์ สรอ.)

2) เงินกู้จากธนาคารพัฒนาเอเชีย วงเงิน 1,400 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เดิม 1,200 ล้านดอลลาร์ สรอ.) แยกเป็น

- เงินกู้สำหรับโครงการที่ได้ผูกพันแล้ว 600 ล้านดอลลาร์ สรอ.

- เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่จะผูกพันใหม่ 800 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เดิม 600 ล้านดอลลาร์ สรอ.) แบ่งเป็นเงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างและปฏิรูปตลาดการเงิน 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. ซึ่งมีเงินกู้เข้ามาแล้ว และเงินกู้เพื่อปฏิรูปภาคสังคม 500 ล้านดอลลาร์ สรอ. (เดิม 300 ล้านดอลลาร์ สรอ.) และมีเงินกู้เข้ามาแล้ว

ค. มาตรการตลาดทุน

1. มาตรการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

1.1 หลักเกณฑ์และวิธีการทำธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์โดยมีสัญญาขายคืนของกองทุนรวม

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมทำธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์โดยมีสัญญาขายคืนของกองทุนรวม ดังนี้

1) ให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมทำธุรกรรมการซื้อขายหลักทรัพย์โดยมีสัญญาขายคืนเพื่อการลงทุนระยะสั้นไม่เกิน 1 เดือน และต้องไม่เป็นการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามข้อกำหนดใดๆ ในการจัดการกองทุน ทั้งนี้ ให้ทำธุรกรรมได้เฉพาะกับคู่สัญญาที่เป็นสถาบันการเงิน หรือผู้ลงทุนประเภทสถาบันในประเทศ ดังต่อไปนี้

- ธนาคารพาณิชย์
- บริษัทเงินทุน
- บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบ

ธุรกิจหลักทรัพย์

- บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
- บริษัทประกันภัย
- นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
- กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบ

สถาบันการเงิน

- ธนาคารแห่งประเทศไทย
- ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจตาม

กฎหมายว่าด้วยการงบประมาณ

2) บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมสามารถลงทุนในหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้โดยมีสัญญาขายคืนประเภทใดประเภทหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- พันธบัตรรัฐบาล ตัวเงินคลัง พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย พันธบัตรหรือตราสารหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พันธบัตรหรือตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นผู้รับรอง อ่าวาล คำประกัน ต้นเงินและดอกเบีย้เต็มจำนวนอย่างไม่มีเงื่อนไข โดยต้องดำรงมูลค่าหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ไม่น้อยกว่ามูลค่าธุรกรรมการซื้อโดยมีสัญญาขายคืน ณ สิ้นวัน ในแต่ละวัน และในการขายคืนหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ดังกล่าวจะต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่าราคาซื้อ

- ตราสารหนี้ที่ได้รับการจัดลำดับความน่าเชื่อถือใน 4 อันดับแรก จากสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงาน หรือตราสารหนี้ที่มีผู้ค้ำประกันเงินต้นและดอกเบีย้เต็มจำนวน ผู้รับรอง ผู้รับอ่าวาลหรือผู้สลับหลังโอนประเภทมีสิทธิไต่เบีย้ทั้งจำนวน ซึ่งผู้รับรอง ผู้รับอ่าวาล ผู้สลับหลัง ต้องได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือในลักษณะดังกล่าว โดยต้องดำรงมูลค่าหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 105 ของมูลค่าธุรกรรมการซื้อโดยมีสัญญาขายคืน ณ สิ้นวัน ในแต่ละวัน และในการขายคืนหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ดังกล่าวจะต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 105 ของราคาซื้อ

- หุ้่นสามัญของบริษัทจดทะเบียนที่อยู่ในดัชนั้ SET 50 Index โดยต้องดำรงมูลค่าหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 135 ของมูลค่า ธุรกรรมการซื้อโดยมีสัญญาขายคืน ณ สิ้นวัน ในแต่ละวัน และในการขายคืนหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ดังกล่าวจะต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 135 ของราคาซื้อ

3) ในกรณีหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ในข้อ 2. ไม่สามารถดำรงมูลค่าตามอัตราส่วนที่กำหนด ณ วันที่สิ้นสุดสัญญา ให้คู่สัญญาของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมดำเนินการโอนเงิน หรือโอนหลักทรัพย์ หรือ

ตราสารหนี้ให้เป็นไปตามอัตราส่วนที่กำหนดภายในวันทำการถัดจากวันที่มูลค่าหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ดังกล่าวมีมูลค่าลดลง

4) ห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมนำหลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ส่วนที่ต้องขายคืนตามธุรกรรมซื้อโดยมีสัญญาขายคืนไปโอนหรือขายต่อ

ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม 2541

1.2 การกำหนดอัตราส่วนการลงทุนเพื่อเป็นทรัพย์สินของกองทุนประเภทที่ลงทุนในตราสารหนี้

คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดอัตราส่วนการลงทุนเพื่อเป็นทรัพย์สินของกองทุนประเภทที่ลงทุนในตราสารหนี้ดังนี้

1) ให้กองทุนรวมลงทุนในหลักทรัพย์และตราสารหนี้ทุกประเภทของบริษัทใดบริษัทหนึ่งมีมูลค่ารวมกันทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละ 20 ของมูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนรวม ทั้งนี้ ให้นับรวมหลักทรัพย์และตราสารหนี้ของบริษัทดังกล่าวที่มีธุรกรรมการซื้อโดยมีสัญญาขายคืนไว้ในอัตราส่วนการลงทุน ในกรณีบริษัทดังกล่าวเป็นสถาบันการเงิน ให้นับเงินฝากของกองทุนรวมในสถาบันการเงินนั้นรวมเข้าในอัตราส่วนการลงทุน

2) ในการคำนวณอัตราส่วนการลงทุนจะไม่นับรวมพันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย พันธบัตรหรือตราสารหนี้ของกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พันธบัตรหรือตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังหรือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินเป็นผู้รับอ่าวาลทั้งจำนวน หรือเป็นผู้ค้ำประกันต้นเงินและดอกเบีย้เต็มจำนวน พันธบัตรหรือตราสารหนี้ที่กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

3) ในช่วงระยะเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 จากวันจดทะเบียนกองทุนรวม และระยะเวลา 1 ปี ก่อนวันสิ้นอายุโครงการจัดการกองทุนรวม การคำนวณอัตราส่วนการลงทุนสำหรับกองทุนปิดหรือกองทุนเปิดที่มีกำหนดอายุโครงการจะไม่นับรวมเงินฝากในธนาคารพาณิชย์หรือธนาคารที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น บัตรเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนเป็นผู้ออก ตัวแลกเงินหรือตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยเป็นผู้ออก ตัวสัญญาใช้เงินที่บริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์เป็นผู้ออก หรือตัวแลกเงินที่บริษัทเงินทุนเป็นผู้ออก ที่มีใช้ส่วนที่ต้องปฏิบัติตามข้อตกลงในการขายคืนตามธุรกรรมการซื้อโดยมีสัญญาใช้คืน

ส่วนการคำนวณอัตราส่วนการลงทุนของกองทุนเปิดที่ไม่มีการกำหนดอายุโครงการจะไม่นับรวมเงินฝาก หลักทรัพย์หรือตราสารหนี้ข้างต้น ในช่วงระยะเวลา 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541

ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่วันที่ 21 มกราคม 2541

1.3 การทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์ของบริษัทหลักทรัพย์

คณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้อนุมัติในหลักการเงื่อนไข และคุณสมบัติ ของบริษัทหลักทรัพย์ที่จะได้รับอนุญาตในการทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์ เพื่อเตรียมความพร้อมของผู้มีส่วนร่วมในตลาดอนุพันธ์ก่อนที่จะมีการนำพระราชบัญญัติอนุพันธ์และตลาดอนุพันธ์มาใช้ มีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1) บริษัทหลักทรัพย์ที่จะได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ให้บริการด้านอนุพันธ์ต้องแสดงหลักฐานถึงเรื่อง ดังนี้

- มติเห็นชอบของคณะกรรมการบริษัทหลักทรัพย์นั้น ให้บริษัทฯ เป็นผู้ให้บริการด้านอนุพันธ์

- ความมั่นคงทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้ของบริษัทโดย

-- มีส่วนของผู้ถือหุ้นไม่ต่ำกว่าสองร้อยล้านบาท โดยพิจารณาตามงบการเงินล่าสุดที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีที่ทางสำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความเห็นชอบ

-- สามารถดำรงเงินกองทุนสภาพคล่องสุทธิ (NCR) ได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกเดือนติดต่อกัน ก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาต

- ไม่มีประวัติการถูกลงโทษหรือภาคทัณฑ์อันเนื่องมาจากการกระทำผิดร้ายแรงโดยหน่วยงานกำกับดูแล ในช่วงระยะเวลาสามปีก่อนวันที่ยื่นคำขออนุญาต

- มีการบริหารงานที่ดีและประสิทธิภาพ

- บุคลากรของบริษัทหลักทรัพย์ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการให้บริการด้านอนุพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจหรือประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการให้บริการด้านอนุพันธ์

- นโยบายและมาตรการในการควบคุมและบริหารความเสี่ยงจากการดำเนินกิจการ มีประสิทธิภาพ มีระเบียบและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจน

2) เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการทำธุรกรรมด้านอนุพันธ์ของบริษัทหลักทรัพย์ มีดังนี้

- การให้บริการด้านอนุพันธ์ต้องอยู่ภายใต้ขอบเขตต่อไปนี้

-- เป็นคู่สัญญาอนุพันธ์กับลูกค้า

-- เป็นตัวแทนของลูกค้าในการซื้อขายอนุพันธ์

-- ให้คำแนะนำแก่ลูกค้าหรือบุคคลทั่วไปเกี่ยวกับคุณค่าของอนุพันธ์ หรือความเหมาะสมในการซื้อขายอนุพันธ์

- ให้บริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- การให้บริการด้านอนุพันธ์ให้กระทำเฉพาะกับผู้ลงทุนประเภทต่อไปนี้
 - ธนาคารพาณิชย์
 - บริษัทเงินทุน
 - บริษัทหลักทรัพย์เพื่อบัญชีของตนเอง เพื่อการบริหารกองทุนส่วนบุคคล หรือเพื่อการจัดการโครงการลงทุนที่จัดตั้งขึ้น
 - บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
 - บริษัทประกันภัย
 - สถาบันการเงินระหว่างประเทศ
 - นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
 - ธนาคารแห่งประเทศไทย
 - ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
 - กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาาระบบสถาบันการเงิน
 - กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
 - กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 - กองทุนรวม
 - นิติบุคคลที่มีสินทรัพย์รวมตั้งแต่ห้าร้อยล้านบาทขึ้นไปหรือเทียบเท่า โดยพิจารณาตามงบการเงินล่าสุด
- การให้บริการด้านอนุพันธ์ให้กระทำได้เฉพาะเมื่ออนุพันธ์มีสินค้าอ้างอิงหรือตัวแปรอ้างอิงเป็น
 - พันธบัตรรัฐบาลไทย
 - พันธบัตรรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังค้ำประกันเงินต้นและดอกเบี้ย
 - หลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์

- ดัชนีกลุ่มหลักทรัพย์ซึ่งมีองค์ประกอบเป็นหลักทรัพย์ที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์
- อัตราดอกเบี้ย
- เงินตราสกุลต่าง ๆ
- สินค้าอ้างอิงหรือตัวแปรอ้างอิงอื่นตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด

3) หากสำนักงาน ก.ล.ต. พบว่าบริษัทหลักทรัพย์นั้นไม่สามารถดำรงคุณลักษณะตามข้อกำหนด และไม่เหมาะสมที่จะให้บริการด้านอนุพันธ์ต่อไป ทางสำนักงาน ก.ล.ต. มีอำนาจสั่ง

- เพิกถอนการอนุญาตให้บริษัท หลักทรัพย์นั้นเป็นผู้ให้บริการด้านอนุพันธ์
- ให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นระงับการให้บริการด้านอนุพันธ์เป็นระยะเวลาตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. เห็นสมควร หรือจนกว่าบริษัทจะดำเนินการแก้ไขหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนด
 - ให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นในฐานะ อนุพันธ์ที่มีได้ดำรงไว้เพื่อป้องกันความเสี่ยงของบริษัท
 - ให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอื่นใดที่จำเป็น เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทเป็นไปตามข้อกำหนด

ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2541

1.4 หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ในการขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่

คณะกรรมการ ก.ล.ต. ได้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ในการขออนุญาตเสนอขายหุ้นของบริษัทมหาชนจำกัด ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษา ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) ต้องแสดงให้เห็นได้ว่าคณะกรรมการของสภาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นผู้มีชื่อเสียงในทางที่ดี

และเป็นที่ยอมรับของสังคม และมีความรู้ความสามารถ ในวิชาชีพที่ได้ประกอบหรือเคยประกอบ หรือมีประสบการณ์ซึ่งเป็นที่ยอมรับในการบริหารสถาบันอุดมศึกษา

2) ต้องแสดงให้เห็นว่าได้ว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความพร้อมทางด้านวิชาการที่จะดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องในระยะยาว

3) ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่บริษัทมหาชนจำกัดจัดตั้งขึ้นนั้นยังไม่มีผลการดำเนินงานในเชิงพาณิชย์ ซึ่งจะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในข้อ 1. และ 2. แล้ว บริษัทมหาชนจำกัดต้องแสดงให้เห็นได้ว่า

- บริษัทมหาชนจำกัดต้องมีเงินลงทุนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดังกล่าวอยู่แล้วในวันที่ยื่นคำขออนุญาตไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบของต้นทุนในโครงการทั้งหมดที่กำหนดไว้สำหรับการจัดตั้งและจัดการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในระยะเริ่มต้น

- มีแหล่งเงินทุนที่ชัดเจนและเพียงพอที่จะชำระต้นทุนโครงการทั้งหมดที่กำหนดไว้สำหรับการจัดตั้งและจัดการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในระยะเริ่มต้นรวมทั้งต้นทุนส่วนเพิ่มที่อาจจะเกิดขึ้นจริง

ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2541

1.5 อนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์ซึ่งเป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพจัดการเงินของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

คณะกรรมการ ก.ล.ต. อนุญาตให้บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นผู้ได้รับอนุญาตจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในการจัดการเงินของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ สามารถจัดการเงินของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการได้

ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่วันที่ 10 มีนาคม 2541

2. มาตรการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.1 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยปรับปรุงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการรับและเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน ดังนี้

1) บริษัทจดทะเบียนต้องจัดให้มีระบบกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) ที่ดีพร้อมกับต้องจัดให้มีระบบควบคุมภายใน (Internal control) และการตรวจสอบภายใน (Internal audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยบริษัทจดทะเบียนต้องยื่นคำขอมติคณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) คณะหนึ่ง เพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนให้ได้มาตรฐาน ทั้งนี้ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2542

2) ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบมีจำนวนน้อยกว่าตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด ให้บริษัทจดทะเบียนดำเนินการแต่งตั้งเพิ่มเติมให้ครบตามจำนวนที่กำหนดภายใน 3 เดือน นับจากวันที่คณะกรรมการตรวจสอบมีจำนวนน้อยกว่าจำนวนที่กำหนดไว้

3) ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนมีเหตุจำเป็นไม่อาจดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบได้ภายในระยะเวลาตามที่กำหนด 3 เดือน ตลาดหลักทรัพย์อาจจะผ่อนผันการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ แต่ต้องไม่เกิน 6 เดือน

ทั้งนี้ มีผลตั้งแต่วันที่ 19 มกราคม 2541

2.2 การกำหนดอัตรามาร์จิ้นเริ่มต้นอัตราที่สมาชิกต้องเรียกให้ลูกค้านำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นประกันเพิ่ม และอัตราที่สมาชิกต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้ สำหรับลูกค้าทั่วไปกู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์และขายชอร์ต

ตามที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้อนุญาตให้บริษัทสมาชิกขายชอร์ตให้แก่ลูกค้าได้ทั้งประเภทสถาบันและทั่วไป โดยเฉพาะการขายชอร์ตเพื่อลูกค้าประเภททั่วไป กำหนดให้ลูกค้าเปิดบัญชีมาร์จิ้นเพื่อการขายชอร์ตและทำสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัทสมาชิก โดยยึดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ในบัญชีมาร์จิ้น ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 นั้น

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้กำหนดอัตรามาร์จิ้นเริ่มต้น อัตราที่สมาชิกต้องเรียกให้ลูกค้านำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นหลักประกันเพิ่ม และอัตราที่สมาชิกต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้ สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ประเภทมาร์จิ้นรวมทั้งการขายชอร์ตเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดอัตราต่างๆ ดังนี้

- 1) ให้อัตรามาร์จิ้นเริ่มต้นเท่ากับร้อยละ 50
 - 2) ให้อัตราที่สมาชิกต้องเรียกให้ลูกค้านำเงินหรือทรัพย์สินมาวางเป็นหลักประกันเพิ่ม
 - ในกรณีที่ลูกค้ากู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์เท่ากับร้อยละ 35
 - ในกรณีที่ลูกค้าขายชอร์ตเท่ากับร้อยละ 40
 - 3) ให้อัตราที่สมาชิกต้องดำเนินการบังคับชำระหนี้
 - ในกรณีที่ลูกค้ากู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์เท่ากับร้อยละ 25
 - ในกรณีที่ลูกค้าขายชอร์ตเท่ากับร้อยละ 30
- ทั้งนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2541

ง. มาตรการด้านการผลิต

1. มาตรการการเกษตร

1.1 มาตรการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2541 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจช่วยเหลือเกษตรกรในช่วงฤดูแล้งปี 2541 เพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแล้ง

1.2 การปรับราคาซื้อขายเมล็ดถั่วเหลืองสูงขึ้น

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2541 รับทราบมติของคณะกรรมการนโยบายถั่วเหลืองและพืชน้ำมันอื่นที่ให้ปรับราคาซื้อขายเมล็ดถั่วเหลืองขั้นต่ำให้สูงขึ้น ทั้งนี้ เพื่อจูงใจให้เกษตรกรหันมาปลูกถั่วเหลืองเพิ่มขึ้น เพื่อทดแทนการนำเข้า

ราคาซื้อ/ขาย (บาท/ก.ก.)		
	ใหม่	เดิม
โรงงานสกัดน้ำมัน		
ณ ไรนา	≥ 10.00	8.00
ณ โรงงานสกัด กทม.	≥ 11.00	8.50
ณ โรงงานอาหารสัตว์	≥ 11.00	8.50

1.3 มาตรการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำมันพืช

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541 ให้ความเห็นชอบเรื่อง การกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำมันพืช ดังนี้

1) ให้นำเข้าน้ำมันปาล์ม

ให้นำเข้าน้ำมันปาล์มชนิด Crude Palm Olein จำนวน 12,000 ตัน หรือในรูปน้ำมันปาล์มบริสุทธิ์ชนิดที่บริโภคได้ในปริมาณที่เทียบเท่ากัน ทั้งนี้ ให้นำเข้าให้เสร็จสิ้นภายในวันที่ 15 เมษายน 2541 โดยกำหนดอัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 0

2) ให้เก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการส่งออก

กระทรวงพาณิชย์จะออกประกาศกำหนดให้

น้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil) เป็นสินค้าควบคุมการส่งออก ตามพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 และให้จัดเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษในอัตราร้อยละ 10 ของราคาส่งออก (F.O.B.) ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติจนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2541 และนำรายได้เข้ากองทุนส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ เพื่อใช้ส่งเสริมและสนับสนุนการ ส่งออกน้ำมันปาล์มและผลิตภัณฑ์ต่อไป

1.4 มาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2541 ให้ความเห็นชอบมาตรการป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร โดยกำหนดให้การป้องกันและปราบปรามการลักลอบนำเข้าสินค้าเกษตร 5 ชนิด คือ กระเทียม หอมหัวใหญ่ (รวมเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่) หอมแดง มันฝรั่ง และเส้นไหม นอกจากนี้ ให้มีเงินสินบนและรางวัลแก่ผู้นำจับและจับกุม โดยใช้เงินจากการจำหน่ายของกลาง

2. มาตรการด้านอุตสาหกรรม

การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม

คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจมีมติเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2541 ให้ความเห็นชอบวิสัยทัศน์และกลยุทธ์การปรับโครงสร้างอุตสาหกรรมที่เป็นเป้าหมาย 13 สาขา (1. อาหารและอาหารสัตว์ 2. สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม 3. ยานยนต์และชิ้นส่วน 4. ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ 5. เซรามิกส์และแก้ว 6. ยางและผลิตภัณฑ์ 7. รองเท้าและเครื่องหนัง 8. ยาและเคมีภัณฑ์ 9. อัญมณีและเครื่องประดับ 10. ไม้และเครื่องเรือน 11. ผลิตภัณฑ์พลาสติก 12. ปิโตรเคมี และ 13. เหล็กและเหล็กกล้า) การเป็น ผู้นำหรือศูนย์กลางการผลิตการส่งออก การเป็น ศูนย์กลางการค้า การเพิ่มมูลค่าส่งออก/ส่วนแบ่ง ตลาด

การเพิ่มมูลค่าการผลิต/อัตราการเติบโตของอุตสาหกรรม การมี brand name ของไทย การเป็น ผู้นำหรือศูนย์กลางการออกแบบ ภาพลักษณ์ของสินค้าไทย/คุณภาพต่อราคา การพัฒนาอุตสาหกรรมสนับสนุน/ความเชื่อมโยง การพัฒนาวัตถุดิบ (เกษตรและสินแร่) การนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในประเทศมาเพิ่มมูลค่า การขยายฐานการผลิตไปยังต่างประเทศ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาบุคลากร การมีนโยบาย/กฎระเบียบ/องค์กร/การรวมกลุ่ม

นอกจากนี้ คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจมีมติมอบหมายให้กระทรวงอุตสาหกรรมเป็นแกนกลางในการประสานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนปฏิบัติการปรับโครงสร้างอุตสาหกรรม

จ. มาตรการการค้าระหว่างประเทศ

1. มาตรการด้านการส่งออก

1.1 การปรับโครงสร้างการผลิตและเพิ่มขีดความสามารถในการหารายได้เงินตราต่างประเทศ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2541 อนุมัติให้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับโครงสร้างและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (กปพ.) เพื่อทำหน้าที่กำหนดแนวทางการปรับโครงสร้างภาคการผลิตให้สามารถพึ่งตนเองได้ดีขึ้น และเร่งรัดการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

1.2 การลดอัตราอากรและการยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน

เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2541 คณะรัฐมนตรีอนุมัติตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง เรื่อง การลดอัตราอากรและการยกเว้นอากรศุลกากรสำหรับ

เขตการค้าเสรีอาเซียน รวม 2 ฉบับ โดยแบ่งเป็นสินค้า 4 กลุ่มหลัก ได้แก่ รายการสินค้าในกลุ่มเร่งลดอากร (Fast Track) ได้แก่ ซีเมนต์ ปูน เยื่อกระดาษ และอื่น ๆ จำนวน 3,419 รายการ รายการสินค้าในกลุ่มลดอัตราอากรปกติ (Normal Track) อาทิ สินค้าเกษตรไม่แปรรูป อาหารสำเร็จรูปเครื่องดื่ม สี เป็นต้น จำนวน 5,215 รายการ รายการสินค้าในบัญชีสงวนสิทธิชั่วคราว (Temporary Exclusion List : TEL) ซึ่งเป็นรายการสินค้าที่ประเทศไทยได้สงวนสิทธิการลดอัตราอากรไว้ชั่วคราวทั้งหมด 183 รายการ และรายการสินค้าในแผนการลดที่มีอัตราอากรตามสภาพ จำนวน 332 รายการ อาทิ สินค้าจำพวกธัญพืช น้ำมันที่ได้จากพืชและสัตว์ เชื้อเพลิง พลาสติกภาพยนตร์ เหล็กและเหล็กกล้า เป็นต้น

1.3 มาตรการส่งเสริมการส่งออกรถยนต์

เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการใหม่ที่ส่งออกรถยนต์ สามารถยื่นคำขออนุญาต ณ ด่านศุลกากรที่จะนำรถออกได้ กระทรวงคมนาคมได้ประกาศแต่งตั้งข้าราชการกรมศุลกากรเป็นนายทะเบียนอนุญาตให้นำรถออกนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2541 เป็นต้นไป

1.4 บริการประกันการส่งออกผ่านธนาคารพาณิชย์

เมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2541 คณะรัฐมนตรีรับทราบการเตรียมการของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) ในการเสนอบริการรับประกันการส่งออกผ่านธนาคารพาณิชย์ (Export Credit Insurance for Commercial Bank) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับประกันความเสี่ยงให้กับธนาคารพาณิชย์ในการรับซื้อตัวส่งออกที่ไม่มีเลตเตอร์ออฟเครดิต (L/C) ค้ำรอง โดย ธสน. จะเป็นผู้ชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ธนาคารพาณิชย์ในกรณีที่ผู้ซื้อใน

ต่างประเทศปฏิเสธการชำระเงินค่าสินค้าทุกประเภท ยกเว้นสินค้าสดที่ไม่ได้แช่แข็ง ในอัตราไม่เกินร้อยละ 85 ของความเสียหายที่เกิดขึ้น การบริการดังกล่าวมีรูปแบบการรับประกัน 2 ประเภท ซึ่งขึ้นอยู่กับมูลค่าของตัวสินค้าออก

1.5 การรับประกันเงินกู้โครงการเงินกู้ร่วมเพื่อสนับสนุนการส่งออกของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2541 คณะรัฐมนตรีมีมติให้กระทรวงการคลังค้ำประกันเงินกู้จากต่างประเทศของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย ในวงเงิน 1,000 ล้านดอลลาร์ สรอ. สำหรับโครงการเงินกู้ร่วมเพื่อสนับสนุนการส่งออก

1.6 การเพิ่มอัตราการเก็บค่าธรรมเนียมพิเศษการส่งออกข้าวภายใต้โควตาภาษีของสหภาพยุโรป ปี 2541

เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 คณะรัฐมนตรีอนุมัติประกาศกระทรวงพาณิชย์ เกี่ยวกับการเพิ่มค่าธรรมเนียมพิเศษการส่งออกข้าวภายใต้โควตาภาษีของสหภาพยุโรป ปี 2541 เป็นเมตริกตันละ 5,000 บาท เทียบกับเดิมที่กำหนดไว้เมตริกตันละ 2,500 บาท ในประกาศเมื่อเดือนกันยายน 2540 เนื่องจากปัจจุบันค่าเงินบาทอ่อนตัวลงมาก ทำให้ผู้ส่งออกได้ประโยชน์จากการส่งออกเป็นรูปเงินบาทเพิ่มขึ้น ซึ่งโดยปกติผู้นำเข้าข้าวภายใต้โควตาของสหภาพยุโรป จะได้รับการยกเว้นภาษีด้วย

1.7 ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยที่ปล่อยเงินกู้เพื่อเสริมสภาพคล่อง

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (J-EXIM) ร่วมกับกลุ่มสถาบันการเงินของประเทศญี่ปุ่นปล่อยเงินกู้ให้กับบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT) และธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.)

เป็นเงินเยนจำนวนเทียบเท่า 600 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยมีอายุ 5 ปี ระยะเวลาปลอดหนี้ 3 ปี โดยกระทรวงการคลังค้ำประกันเงินกู้ให้กับบริษัท และ ธสน. ทั้งจำนวน (อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2.65 ต่อปี) โดยจะมีการเบิกจ่ายงวดแรก จำนวน 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในเดือนมีนาคม 2540

2. มาตรการด้านการนำเข้า

2.1 การยกเว้นหรือคืนค่าธรรมเนียมพิเศษที่เรียกเก็บจากสินค้าทุ่ตลาดหรือสินค้าที่ได้รับการอุดหนุนที่นำเข้ามาเพื่อผลิตเพื่อส่งออก

เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ เรื่อง การยกเว้นหรือคืนค่าธรรมเนียมพิเศษที่เรียกเก็บจากสินค้าทุ่ตลาดหรือสินค้าที่ได้รับการอุดหนุนที่นำเข้ามาเพื่อผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเป็นสินค้าส่งออก โดยให้ขอยกเว้นหรือขอคืนค่าธรรมเนียมพิเศษได้ในลักษณะเดียวกับมาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 และ มาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 โดยไม่ต้องออกประกาศยกเว้นหรือให้คืนค่าธรรมเนียมพิเศษเป็นรายสินค้า

2.2 การเปิดตลาดนำเข้านมผงขาดมันเนย น้านมดิบ และนมพร้อมดื่ม ตามข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก ปี 2541

เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2541 คณะรัฐมนตรีอนุมัติการเปิดตลาดนำเข้านมผงขาดมันเนย น้านมดิบ และนมพร้อมดื่มตามข้อผูกพันภายใต้องค์การการค้าโลก ปี 2541 ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

3. มาตรการด้านการค้าระหว่างประเทศอื่น ๆ

การจัดทำฐานข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากร (Tariff Database) ของประเทศสมาชิกเอเปค

เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2541 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามข้อเสนอของกระทรวงการคลังเรื่อง ความตกลงการจัดทำฐานข้อมูลพิกัดอัตราศุลกากร (Tariff Database) ตามมติของที่ประชุมคณะอนุกรรมการด้านพิธีการศุลกากรเอเปค (APEC Sub-Committee on Customs Procedures : APEC SCCP) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน โดยกระทรวงการคลังเสนอให้อธิบดีกรมศุลกากรเป็นผู้ลงนามในหนังสือมอบอำนาจในนามรัฐบาลไทย

จ. มาตรการด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานขององค์การบริหารสินเชื่อเพื่ออสังหาริมทรัพย์ (อบส.) โดยในหลักการยังคงให้ อบส. ทำหน้าที่เดิมต่อไปคือให้มีบทบาทในการเพิ่มสภาพคล่องแก่สถาบันการเงิน โดยการรับโอนสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์ของสถาบันการเงินดังกล่าว แต่ได้ขยายบทบาทให้ อบส. สามารถทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่มากขึ้น ดังนี้

- ให้ อบส. ขยายการทำธุรกรรมให้ครอบคลุมถึงการทำธุรกรรมการแปลงสินทรัพย์เป็นตราสารทางการเงินเพื่อขายให้แก่ผู้ลงทุน (Securitization) และทำธุรกรรมกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ได้

- ให้ อบส. สามารถรับโอนสินเชื่อที่เป็นสินเชื่อโครงการอสังหาริมทรัพย์ที่อยู่ในระหว่างการพัฒนาหรือรอการพัฒนาจากสถาบันการเงินได้ รวมทั้งการชำระหนี้โดยการรับโอนหลักประกันอสังหาริมทรัพย์ที่สามารถพัฒนาในเชิงธุรกิจได้

- ปรับปรุงการออกพันธบัตรของ อบส. เพื่อขยายความสามารถในการระดมทุน ดังนี้

- - ให้ อบส. ออกพันธบัตรที่มีรัฐบาลค้ำประกัน เพื่อนำออกประมูลขาย หรือขายสด ในตลาดตราสารหนี้ได้

-- ให้ อบส. ออกตราสารหนี้ระยะสั้น โดยคิดอัตราดอกเบี้ยตลาดได้

นอกจากนี้ คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการ ให้ปรับปรุงรูปแบบขององค์กร ให้เป็นรูปแบบบริษัท โดยเปลี่ยนชื่อเป็น “บริษัทบริหารสินเชื่ออสังหาริมทรัพย์” (Property Loan Management Corporation : PLMC) เพื่อให้มีความคล่องตัวและมีลักษณะเชิงพาณิชย์มากขึ้น โดยให้กระทรวงการคลัง ศึกษาการปรับปรุงรูปแบบดังกล่าว และพิจารณาเสนอเป็นพระราชบัญญัติให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ช. มาตรการราคา

1. สินค้าอุปโภคบริโภค

1.1 การดูแลการปรับราคาสินค้าอุปโภค และสินค้าอุตสาหกรรม

เพื่อดูแลให้การปรับราคาสินค้าสะท้อนภาวะต้นทุนที่สอดคล้องกับค่าเงินบาทที่แข็งตัวขึ้นในไตรมาสนี้เทียบกับไตรมาสก่อน และเพื่อป้องกันการฉวยโอกาสเอาเปรียบผู้บริโภค ทางกรมได้จัดทำแผนดำเนินการให้มีการปรับลดราคาสินค้าอุปโภคบริโภค 7 รายการ และสินค้าอุตสาหกรรม 9 รายการ ทั้งนี้

ให้มีผลหลังจากสต็อกสินค้าที่มีต้นทุนสูงกว่าหมดไป จึงจะมีการพิจารณาให้ลดราคาเป็นรายสินค้าตามระยะเวลาที่เหมาะสม

1.2 การกำหนดราคาจำหน่ายน้ำตาลทราย

ทางการได้กำหนดราคาขายส่งและขายปลีก น้ำตาลทราย โดยปรับเพิ่มขึ้นเพื่อให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ดังตารางด้านล่าง

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 28 มกราคม 2541 เป็นต้นไป

1.3 การกำหนดมาตรการการจำหน่าย น้ำตาลทราย

เพื่อให้การกระจายน้ำตาลทรายได้ออกสู่ตลาดอย่างทั่วถึงโดยเร็วและในราคาที่ทางการกำหนด คณะกรรมการกลางกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาดจึงมีมติเมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2541 ให้โรงงานผู้ผลิตน้ำตาลทรายทั้งหมดจำหน่ายน้ำตาลทรายให้แก่องค์กรคลังสินค้าหรือบุคคลอื่นตามแต่เลขาธิการคณะกรรมการกลางฯ กำหนด ตามปริมาณราคา และระยะเวลา ที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541 เป็นต้นไป

ราคาขายส่ง ณ โรงงานทั่วประเทศ

น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์	กระสอบละ	1,200 บาท
น้ำตาลทรายขาวและน้ำตาลทรายสีร่ำ	กระสอบละ	1,100 บาท

ราคาขายส่ง ณ สถานที่ขายส่งทั่วประเทศ

น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์	กระสอบละ	1,265 บาท
น้ำตาลทรายขาว	กระสอบละ	1,165 บาท
น้ำตาลทรายสีร่ำ	กระสอบละ	1,140 บาท

ราคาขายปลีกในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ และสมุทรสาคร

น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์	กิโลกรัมละ	13.50 บาท
น้ำตาลทรายขาว	กิโลกรัมละ	12.50 บาท
น้ำตาลทรายสีร่ำ	กิโลกรัมละ	12.00 บาท

2. สาธารณูปโภค

2.1 การปรับอัตราค่าโดยสารรถประจำทางภายในและระหว่างจังหวัด

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกส่วนกลางมีมติให้ปรับปรุงอัตราค่าโดยสารรถประจำทางภายในและต่างจังหวัด และรถขนาดเล็ก เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2541 โดยมีรายละเอียดดังตารางด้านล่าง

ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2541 เป็นต้นไป

2.2 การปรับอัตราค่าน้ำประปา

กระทรวงมหาดไทยมีมติให้ปรับเพิ่มอัตราค่าน้ำประปาที่จำหน่ายโดยการประปานครหลวง ทั้งการจำหน่ายปลีกและขายเหมาอีก 1.50 บาท โดยทยอยเพิ่มเดือนละ 0.25 บาทต่อลูกบาศก์เมตร เป็นระยะเวลา 6 เดือน และในส่วนของอัตราค่าน้ำขั้นต่ำให้มีการปรับเพิ่มอีก 10 บาท ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม 2541 เป็นต้นไป

ช. มาตรการแรงงาน

1. การปฏิบัติตามโครงการเงินกู้จากธนาคารพัฒนาเอเชียเพื่อปรับโครงสร้างทางสังคม

คณะรัฐมนตรีอนุมัติการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานและติดตามการปฏิบัติตามโครงการเงินกู้

เพื่อปรับโครงสร้างทางสังคมจากธนาคารพัฒนาเอเชีย โดยมีอำนาจหน้าที่หลักในการเป็นแกนกลางในการประสานการดำเนินงานและความร่วมมือกับภาคเอกชน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2541 เป็นต้นไป

2. หนังสือแสดงเจตจำนงขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคารพัฒนาเอเชีย เพื่อปรับโครงสร้างทางสังคม

คณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการกรอบมาตรการด้านนโยบาย (Policy Matrix) ตามหนังสือแสดงเจตจำนงขอรับความช่วยเหลือทางการเงินจากธนาคารพัฒนาเอเชียเพื่อปรับโครงสร้างทางสังคมเมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2541 โดยในส่วนของมาตรการด้านแรงงานมีรายละเอียดดังตารางหน้าถัดไป

3. การปรับปรุงกรอบการติดตามมาตรการเศรษฐกิจระยะปานกลางในด้านแรงงาน

คณะกรรมการรัฐมนตรีว่าด้วยนโยบายเศรษฐกิจอนุมัติแนวทางการปรับปรุงกรอบการติดตามมาตรการเศรษฐกิจระยะปานกลาง โดยในส่วนของมาตรการการลดผลกระทบต่อคนและสังคม มอบหมายให้คณะกรรมการนโยบายบรรเทาปัญหาการว่างงานแห่งชาติ และคณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคและท้องถิ่นเป็นผู้ประสานงานระดับนโยบาย

รถโดยสารประจำทาง	อัตราค่าโดยสาร
(1) รถโดยสารประจำทางธรรมดาที่ให้บริการภายในส่วนภูมิภาค	10 กิโลเมตรแรก 4 บาท ทุก 10 กิโลเมตรถัดไปเก็บเพิ่ม 1 บาท
(2) รถโดยสารประจำทางปรับอากาศที่ให้บริการภายในส่วนภูมิภาค	8 กิโลเมตรแรก 6 บาท ทุก 2 กิโลเมตรถัดไปเก็บเพิ่ม 1 บาท
(3) รถโดยสารประจำทางธรรมดาที่ให้บริการระหว่างจังหวัดและรถขนาดเล็ก	เพิ่มอีกกิโลเมตรละ 5 สตางค์

มาตรการด้านแรงงาน	ก่อนกุมภาพันธ์ 2541	ก่อนมีนาคม 2542
1. ให้ความช่วยเหลือผู้ตกงาน	- จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ตกงาน - ขยายการประกันสังคมให้อีกอย่างน้อย 6 เดือน หลังออกจากงาน	- ขยายการดำเนินมาตรการรองรับผู้ตกงาน
2. บรรเทาความยากจน	- กำหนดแนวทางจัดสรรงบประมาณสู่ระดับจังหวัด โดยยึดหลักความยากจนเป็นเกณฑ์	- จัดสรรงบประมาณบรรเทาความยากจนตามจังหวัด
3. สนับสนุนการฝึกอบรมภาคเอกชน	- ตัดทอนขั้นตอนขอลดหย่อนภาษีแก่ภาคเอกชนที่จัดการอบรมให้สอดคล้องกับ พรบ. ส่งเสริมการฝึกวิชาชีพ พ.ศ.2537	- ครม. จะต้องอนุมัติร่างแก้ไข พรบ. การฝึกวิชาชีพให้ภาคเอกชนสมทบเงินเข้ากองทุนพัฒนาฝีมือแรงงาน
4. ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันด้านแรงงาน	- จำกัดการเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำในปี 2542 - เริ่มทบทวนนโยบายด้านแรงงาน โดยเฉพาะค่าจ้างขั้นต่ำผ่านกระบวนการไตรภาคี	- ครม. จะต้องอนุมัติแผนปฏิบัติการ ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันด้านแรงงาน

4. นโยบายการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างชาติดังกล่าว

คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบนโยบายการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างชาติดังกล่าวเมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2541 โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) อนุญาตให้นำเข้าแรงงานต่างชาตินำเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายทำงานอีก
- 2) สกัดกั้นและป้องกันการเข้ามาใหม่ รวม

ทั้งการเร่งตรวจจับผู้ลักลอบจ้างงานโดยผิดกฎหมาย

- 3) ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาสำหรับกิจการบางประเภทที่มีปัญหาขาดแคลนแรงงานและไม่สามารถหาแรงงานไทยทำได้
- 4) ศึกษาและเตรียมการเกี่ยวกับแนวทางการระงับการแก้ไขปัญหาการจ้างแรงงานต่างชาติดังกล่าว
- 5) ให้มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและจริงจังให้เห็นความเสี่ยงของการจ้างแรงงานต่างชาติดังกล่าว

ตารางที่ 1 : เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญของโลก
(หน่วย : ร้อยละ)

	2540		2541 ^{2/}	
	ไตรมาส ที่ 1	ไตรมาส ที่ 4 ^{1/}	ทั้งปี ^{1/}	
1. การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ($\Delta\%$ จากช่วงเดียวกันของปีก่อน)				
สหรัฐอเมริกา	4.0	3.8	3.8	2.9
ญี่ปุ่น	2.8	-0.2	0.9	0.0
เยอรมนี	2.5	2.3	2.2	2.5
สหราชอาณาจักร	3.2	3.2	3.3	2.3
กลุ่มประเทศอุตสาหกรรม G7	n.a.	n.a.	2.8	2.3
กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา	n.a.	n.a.	5.8	4.1
กลุ่มประเทศที่เคยวางแผนจากส่วนกลาง	n.a.	n.a.	1.7	2.9
2. ระดับราคาผู้บริโภค ($\Delta\%$ จากช่วงเดียวกันของปีก่อน)				
สหรัฐอเมริกา	2.2	2.1	2.3	2.0
ญี่ปุ่น	0.9	0.8	1.7	0.9
เยอรมนี	2.0	1.2	1.8	1.6
สหราชอาณาจักร	2.0	3.2	2.8	2.9
กลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว	n.a.	n.a.	2.1	2.1
3. ดุลการค้า (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)				
สหรัฐอเมริกา	-182.0	-185.9	-181.9	n.a.
ญี่ปุ่น	69.1	123.2	103.3	n.a.
เยอรมนี	47.1	74.0	67.1	n.a.
สหราชอาณาจักร	-18.1	-28.1	-21.3	n.a.
4. อัตราการว่างงาน				
สหรัฐอเมริกา	5.3	4.7	4.9	5.0
ญี่ปุ่น	3.3	3.5	3.4	3.6
เยอรมนี	11.2	11.8	11.5	11.4
สหราชอาณาจักร	6.3	5.1	5.6	4.9
5. อัตราดอกเบี้ยขอลดของทางสหรัฐอเมริกา (ณ สิ้นงวด)				
	5.0	5.0	5.0	n.a.
6. ดัชนีค่าเงินดอลลาร์ สรอ. ^{3/} (2533 = ปีฐาน)				
	103.28	107.24	105.27	n.a.
7. ราคาสินค้า ($\Delta\%$ จากช่วงเดียวกันของปีก่อน)				
อาหาร	-6.7	-4.9	-10.8	-1.5
เครื่องดื่ม	17.7	30.1	32.5	-10.9
แร่และโลหะ	1.4	1.3	3.1	-8.0
น้ำมันดิบ	14.8	-19.1	-6.1	-23.9

ที่มา : รอยเตอร์, IMF

หมายเหตุ : n.a. = ไม่มีข้อมูล

1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ ประมาณการ

3/ ดัชนี Morgan Guaranty (คำนวณจากอัตราแลกเปลี่ยนของประเทศคู่ค้าถ่วงน้ำหนักด้วยสัดส่วนการค้า)

ตารางที่ 2 : ผลผลิตพืชเกษตรที่สำคัญ
(หน่วย : พันเมตริกตัน)

	2537/38	2538/39	2539/40	2540/41 ^P	2541/42 ^E
ข้าว	20,125 (5.4)	20,679 (2.7)	22,081 (6.8)	22,389 (0.5)	22,260 (-0.6)
นาปี	181,661 (10.2)	17,728 (-2.4)	17,781 (0.3)	17,839 (1.9)	18,260 (2.4)
นาปรัง	1,964 (-24.9)	2,950 (50.2)	4,300 (45.8)	4,550 (5.8)	4,000 (-12.1)
ยาง	1,737 (11.8)	1,810 (4.2)	1,937 (7.0)	2,100 (8.4)	2,250 (7.1)
ข้าวโพด	3,900 (18.2)	4,060 (4.1)	3,970 (-2.2)	3,300 (-16.9)	4,200 (27.3)
มันสำปะหลัง	15,374 (-19.5)	16,050 (4.4)	17,500 (9.0)	16,800 (-4.0)	18,000 (7.1)
อ้อย	50,459 (34.3)	57,693 (14.3)	56,190 (-2.6)	42,200 (-24.9)	56,500 (33.9)
ปอ	127 (-11.9)	79 (-37.7)	74 (-5.9)	73 (-1.7)	72 (-1.4)
ฝ้าย	78 (16.3)	81 (3.5)	77 (-4.0)	70 (-9.1)	78 (11.4)
ถั่วเขียว	256 (10.6)	234 (-8.4)	238 (1.7)	243 (2.1)	248 (2.1)
ถั่วเหลือง	528 (2.8)	386 (-26.8)	352 (-8.7)	361 (2.6)	372 (3.0)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน
P = ตัวเลขเบื้องต้น E = ประมาณการ

ตารางที่ 3 : ราคาพืชผลเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้
(หน่วย : บาทต่อเมตริกตัน)

	2540		2541
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 4	ไตรมาสที่ 1
ข้าวเปลือกเจ้า ชั้น 1 (สีเป็นข้าวสาร 5 %)	5,342 (10.3)	5,856 (1.6)	6,950 (30.1)
ข้าวเปลือกเหนียว 10 % เมล็ดยาว	5,865 (29.2)	7,295 (53.1)	8,153 (39.0)
หัวมันสด	670 (-33.8)	860 (15.2)	1,310 (94.1)
ข้าวโพด (ความชื้นไม่เกิน 14 %)	3,803 (-17.1)	4,220 (6.8)	4,953 (30.2)
ยางแผ่นดิบ ชั้น 3	24,860 (-20.4)	23,390 (-7.6)	25,830 (3.9)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ตารางที่ 4 : ผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน : ร้อยละ)

	2540					2541		
	ไตรมาส1	ไตรมาส4 ^{3/}	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	ม.ค.-ก.พ. ^{4/}
ดัชนีผลผลิตสินค้าอุตสาหกรรม*	6.9	-11.5	-11.6	-14.4	-8.4	-15.8	-13.7	-14.8
อาหาร								
น้ำตาล	3.1	14.8	-	375.0	7.7	-10.8	-17.4	-14.0
สับปะรดกระป๋อง ^{1/}	-13.7	-24.7	-26.7	-29.9	-17.9	-27.0	7.2	-11.4
เครื่องดื่ม								
สุรา	18.7	5.3	-2.5	-6.4	30.4	-53.8	14.2	-15.3
เบียร์	1.0	10.4	18.0	-4.9	18.3	9.8	31.5	19.6
น้ำอัดลมและโซดา	3.6	-2.7	-	-4.6	-3.3	-17.8	-16.5	-17.2
ยาสูบ								
บุหรี่ยี่ห้อ	-2.1	-31.4	-27.5	-50.7	-15.5	-8.3	-22.9	-15.7
สิ่งทอ								
เสื้อผ้าสำเร็จรูป ^{2/}	13.9	5.3	18.5	-2.5	2.0	0.2	2.9	1.6
เส้นใยประดิษฐ์	4.1	11.0	13.1	14.0	6.2	20.7	28.5	24.4
ผลิตภัณฑ์ปอ	-37.5	-37.9	-37.4	-40.4	-35.6	-19.0	-23.0	-21.1
วัสดุก่อสร้าง								
เหล็กเส้น	0.3	-9.0	20.3	-11.0	-32.7	-29.1	-24.9	-27.1
สังกะสี	0.4	-8.3	-7.4	0.4	-22.0	-11.0	-25.2	-18.3
ปูนซีเมนต์	7.7	-25.0	-25.6	-13.7	-34.8	-36.2	-35.3	-35.8
รถยนต์								
รถยนต์นั่ง	25.1	-78.3	-66.7	-82.3	-88.4	-82.6	-88.6	-85.7
รถยนต์พาณิชย์	-13.4	-79.4	-70.8	-84.9	-84.1	-77.3	-77.8	-77.6
รถจักรยานยนต์	-17.7	-51.3	-49.0	-49.4	-55.9	-65.3	-48.6	-57.0
ยางรถยนต์	-1.7	-21.0	-9.3	-26.1	-27.4	-11.1	-8.7	-9.9
อื่น ๆ								
ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	38.3	3.7	4.8	5.6	0.9	-1.8	-9.4	-5.5
เหล็กกล้า	-4.2	4.1	6.4	22.2	-16.7	3.2	30.5	15.7
แผงวงจรไฟฟ้า	12.7	11.3	1.6	8.4	23.2	-2.5	-0.9	-1.7

หมายเหตุ : 1/ ปริมาณส่งออก

2/ มูลค่าส่งออก ในรูปดอลลาร์ สรอ.

3/ ตัวเลขเบื้องต้น

4/ ประมาณการ

* รวมสินค้าอุตสาหกรรม 38 รายการ คิดเป็นร้อยละ 59 ของผลผลิตภาคอุตสาหกรรม

ตารางที่ 5 : เครื่องชี้ภาวะการใช้จ่ายภาคเอกชน
(หน่วย : ล้านบาท)

	2540					2541		
	ไตรมาส1	ไตรมาส4 ^{1/}	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	ม.ค.-ก.พ. ^{2/}
มูลค่าสินค้าอุปโภคนำเข้า^{3/}	1,765.8	1,479.5	520.7	495.8	463.1	414.2	369.9	784.1
	(-5.5)	(-23.7)	(-22.9)	(-23.6)	(-24.6)	(-38.1)	(-26.9)	(-33.3)
- สินค้าไม่คงทน	674.4	565.7	202.2	197.1	166.4	162.8	149.0	311.8
	(-1.1)	(-24.5)	(-25.9)	(-15.0)	(-31.9)	(-37.8)	(-20.7)	(-30.7)
- สินค้าคงทน ^{3/}	1,091.4	913.8	318.4	298.7	296.6	251.5	220.9	472.3
	(-8.0)	(-23.2)	(-20.8)	(-28.5)	(-19.8)	(-38.3)	(-30.7)	(-34.9)
ปริมาณการจำหน่ายสินค้าอุตสาหกรรมบางชนิด								
- เบียร์ (ล้านลิตร)	204.8	237.6	75.1	68.7	93.8	76.0	78.9	154.9
	(4.5)	(9.6)	(22.3)	(-9.8)	(18.5)	(0.4)	(39.9)	(17.2)
- น้ำอัดลมและโซดา (ล้านลิตร)	499.2	408.1	129	142	137	165	145	310
	(13.9)	(13.5)	(7.9)	(-2.1)	(44.4)	(4.1)	(-11.5)	(-7.6)
- บุหรี่และยาสูบ (เมตริกตัน)	11,717.5	9,090.6	3,277.2	2,265.7	3,547.8	3,295.0	3,850.0	7,145.0
	(-6.2)	(-21.4)	(-20.6)	(-33.6)	(-11.9)	(-17.9)	(4.2)	(-7.3)
- รถยนต์นั่ง (คัน)	42,757	15,056	4,581	4,872	5,603	3,244	3,695	6,939
	(6.3)	(-66.6)	(-69.0)	(-66.0)	(-64.9)	(-70.8)	(-74.5)	(-72.9)
- รถจักรยานยนต์ (คัน)	278,939	140,405	48,297	44,172	47,936	35,589	46,991	82,580
	(-16.6)	(-53.0)	(-51.9)	(-51.1)	(-55.6)	(-58.8)	(-42.3)	(-50.8)
ปริมาณการใช้กระแสไฟฟ้าประเภท	3,853.7	4,857.4	1,493.4	1,439.6	1,426.2	1,453.6	1,488.0	2,941.7
ที่อยู่อาศัย (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง)	(8.8)	(11.6)	(9.21)	(6.52)	(18.26)	(23.97)	(15.38)	(19.47)
ภาษีมูลค่าเพิ่ม^{4/}	39.2	55.4	17.5	17.8	20.2	20.3	17.3	37.6
(พันล้านบาท)	(-14.2)	(34.9)	(8.6)	(44.4)	(57.3)	(27.4)	(73.4)	(45.2)
การใช้จ่ายเดินทางไปต่างประเทศ	24,673	25,477	7,968	8,541	8,968	5,564	5,370	10,934
	(5.7)	(-18.0)	(-19.5)	(-15.6)	(-18.9)	(-33.0)	(-33.9)	(-33.5)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

1/ ตัวเลขเบื้องต้น

2/ ประมาณการ

3/ รวมรถยนต์นั่งนำเข้าบางส่วน

4/ รวมภาษีการค้าและธุรกิจเฉพาะ

ตารางที่ 6 : เครื่องชี้ด้านการลงทุนภาคเอกชน

	2540					2541 ^{1/}		
	ไตรมาส1	ไตรมาส4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	ม.ค.-ก.พ.
ดัชนีการลงทุน *	92	69.7	74.9	73.4	69.7	61.0	55.8	55.8
	(5.3)	(-2.1)	(-0.4)	(-0.9)	(-2.1)	(-5.0)	(-6.7)	(-6.7)
การนำเข้าสินค้าประเภททุน								
- มูลค่านำเข้าสินค้าประเภททุน (ล้านบาท)	223,172	245,750	86,005	76,603	83,143	93,594	83,655	177,249
	(-2.3)	(14.0)	(10.2)	(6.6)	(26.5)	(19.1)	(24.2)	(21.4)
- มูลค่านำเข้าสินค้าประเภททุนราคา 166,140	130,338	130,338	50,591	42,795	36,952	33,691	34,856	68,547
คงที่ (ราคาปี 2533 เป็นปีฐาน)	(-0.2)	(-21.8)	(-15.7)	(-22.6)	(-26.9)	(-43.0)	(-30.7)	(-37.3)
พื้นที่ก่อสร้างที่ได้รับอนุญาต	6,627.7	2,844.6	1,088	1,055.1	701.5	935.1	533.4	1,468.4
(พันตารางเมตร)	(-4.0)	(-51.1)	(-53.0)	(-42.5)	(-58.1)	(-61.8)	(-73.5)	(-67.1)
ที่อยู่อาศัย	3,604.0	1,826.5	730.8	600.3	495.5	656.6	386.3	1,043.0
	(-20.1)	(-46.7)	(-46.1)	(-43.9)	(-50.5)	(-51.8)	(-64.3)	(-57.3)
พาณิชย์	2,590.5	698.4	208.8	366.6	123.1	115.4	111.8	227.1
	(44.1)	(-65.4)	(-75.2)	(-39)	(-78.5)	(-87.7)	(-85.4)	(-86.7)
อุตสาหกรรมและอื่น ๆ	433.2	319.7	148.4	88.3	83	163.1	35.3	198.3
	(-27.6)	(-15.5)	(30.2)	(-46.1)	(-17.1)	(11.5)	(-78.4)	(-35.9)
กรุงเทพมหานคร	4,278.2	1,699.5	713.2	567.6	418.7	677.7	312.9	990.7
	(4.8)	(-52.4)	(-44.9)	(-50.9)	(-62.6)	(-54.3)	(-77.0)	(-65.1)
ภาคกลาง	850.7	442.6	127.5	235	80.1	100.0	79.9	180.0
	(22.6)	(-29.8)	(-61.5)	(61.3)	(-47.9)	(-74.8)	(-64.1)	(-71.0)
ภาคอื่น ๆ	1,498.8	702.5	247.2	252.6	202.7	157.2	140.6	297.7
	(-29.5)	(-56.7)	(-64.1)	(-52.6)	(-49.6)	(-72.4)	(-67.4)	(-70.2)
ปริมาณจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง (พันเมตริกตัน)								
- ซีเมนต์ ^{2/}	10,648.4	6,770.5	2,447.4	2,288.6	2,034.5	2,148.7	2,127.7	4,276.4
	(8.4)	(-22.5)	(-21.9)	(-14.4)	(-29.6)	(-38.3)	(-37.8)	(-37.6)
- สังกะสี	100,204	66,780	23,559	21,594	21,636	28,850	29,900	58,750
	(23.1)	(-16.0)	(-9.5)	(-24.5)	(-12.9)	(-16.3)	(-0.8)	(-9.1)
- เหล็กเส้น	482,777	314,319	93,682	101,802	118,835	112,000	129,000	241,000
	(25.3)	(-19.8)	(-25.8)	(-12.2)	(-20.7)	(-32.7)	(-19.3)	(-26.1)
การส่งเสริมการลงทุน (เงินทุน-พันล้านบาท)								
กิจการขอรับการส่งเสริม	154.2	69.7	17.4	31.4	20.9	n.a.	n.a.	n.a.
	(-41.7)	(-74.2)	(-89.7)	(-43.2)	(-54.7)			
กิจการที่ได้รับอนุมัติส่งเสริม	114.9	129.6	98.3	9.6	21.7	n.a.	n.a.	n.a.
	(42.6)	(-6.2)	(551.0)	(-91.7)	(123.7)			
กิจการที่ได้รับบัตรส่งเสริม	102.1	67.7	21.2	22.9	23.6	n.a.	n.a.	n.a.
	(-4.1)	(-47.5)	(-33.3)	(-70.7)	(24.2)			
กิจการที่ได้รับการส่งเสริมเปิดดำเนินการ	60.9	44.2	21.6	5.3	17.3	n.a.	n.a.	n.a.
	(4.3)	(-48.7)	(75.6)	(-92.0)	(127.6)			

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

* คำนวณจากอัตราเพิ่มของค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ถอยหลัง 12 เดือน ขององค์ประกอบ

1/ ตัวเลขเบื้องต้น

2/ รวมปูนซีเมนต์ผึ่งนำเข้า

n.a. = ไม่มีข้อมูล

ตารางที่ 7 : เครื่องชี้ด้านการอุปโภคภาครัฐบาล
(หน่วย : ล้านบาท)

	2540		2541
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 4 ^{1/}	ไตรมาสที่ 1 ^{1/}
การอุปโภคภาครัฐบาล			
1. รายจ่ายจากงบประมาณ	112,119	113,118	108,442
	(6.7)	(-2.3)	(-3.3)
1.1 เงินเดือนและบำเหน็จบำนาญ	71,826	75,057	76,097
	(8.8)	(7.5)	(5.9)
1.2 ซื้อมินค้ำบริการและรายจ่ายด้านทหาร	40,293	38,061	32,345
	(3.1)	(-17.3)	(-19.7)
2. เงินช่วยเหลือต่างประเทศ	236	371.8	338
	(-38.6)	(19.2)	(43.2)
รวม (1-2)	112,355	113,489.8	108,780

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน
1/ ประมาณการ

ตารางที่ 8 : เครื่องชี้ด้านการลงทุนภาครัฐบาล
(หน่วย : ล้านบาท)

	2540		2541
	ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 4 ^{1/}	ไตรมาสที่ 1 ^{1/}
1. การลงทุนของรัฐบาล			
1.1 การเบิกจ่ายจากงบประมาณ	76,978 (58.5)	75,038 (19.2)	65,905 (-14.4)
1.2 เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ	63.9 (-38.7)	128.2 (51.5)	112 (75.3)
1.3 เงินกู้จากต่างประเทศ	3,300 (35.5)	33,936.7 ^{2/} (1,715.8)	5,167.3 (56.6)
รวมการลงทุนของรัฐบาล	80,341.9	109,102.9	71,184.3
2. การลงทุนของรัฐวิสาหกิจ^{3/}			
2.1 งบลงทุนของรัฐวิสาหกิจ		178,678 (30.3)	144,650 (-19.0)
2.2 การเบิกใช้เงินกู้จากต่างประเทศ ตามโครงการพัฒนาของรัฐวิสาหกิจ		7,842.8 (75.7)	10,821.8 (33.6)
หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน			
1/ ประมาณการ			
2/ เป็นเงินกู้จากธนาคารโลกและธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชียเพื่อการปฏิรูประบบการเงินประมาณ 28,611 ล้านบาท			
3/ ข้อมูลทั้งปีตามปีงบประมาณ			

ตารางที่ 9 : ระดับราคา
(อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันของปีก่อน : ร้อยละ)

	2540					2541			
	ไตรมาส1	ไตรมาส4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	ไตรมาส1
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วประเทศ	4.4	7.5	7.2	7.6	7.7	8.6	8.9	9.5	9.1
	(0.9)	(2.5)	(0.8)	(0.8)	(0.1)	(1.1)	(1.9)	(1.1)	(2.3)
อาหารและเครื่องดื่ม	5.6	7.9	8.0	7.9	7.8	9.7	10.4	11.6	10.5
อื่น ๆ	3.4	7.2	6.7	7.3	7.5	7.8	8.0	8.2	8.1
ดัชนีราคาผู้บริโภคในเขตกรุงเทพฯ	3.9	7.2	6.8	7.3	7.4	8.2	8.4	9.2	8.6
	(0.7)	(2.6)	(0.9)	(1.0)	(0.0)	(0.9)	(1.5)	(1.1)	(2.0)
อาหารและเครื่องดื่ม	4.7	7.3	7.1	7.3	7.4	9.2	9.5	11.0	9.9
อื่น ๆ	3.3	7.1	6.6	7.3	7.4	7.6	7.6	8.1	7.7
ดัชนีราคาขายส่ง	2.0	9.6	7.2	9.8	11.7	16.6	20.2	20.0	19.0
	(-0.6)	(5.5)	(1.2)	(1.6)	(1.6)	(4.4)	(2.6)	(-0.1)	(7.9)
ก. จัดหมวดหมู่ตามประเภทสินค้า									
เกษตรกรรม	7.3	-1.4	-4.6	-1.2	1.7	11.5	15.5	17.6	14.8
อาหาร	6.9	12.4	9.6	11.5	16.0	27.8	29.8	26.9	28.2
เครื่องดื่ม	0.2	7.1	6.1	7.7	7.7	7.3	8.0	8.4	7.9
อาหารสัตว์	-9.1	13.4	8.6	14.3	17.6	24.5	35.9	33.9	31.5
อุตสาหกรรม	0.0	11.6	9.9	11.9	13.0	14.7	18.4	18.5	17.2
ข. จัดหมวดหมู่ตามขั้นตอนการผลิต									
สินค้าสำเร็จรูป	3.5	18.8	18.0	7.3	20.2	24.9	24.3	25.0	25.0
สินค้าแปรรูป	-1.2	14.7	12.7	3.0	16.2	22.2	27.9	25.8	25.8
วัตถุดิบ	1.6	10.3	11.7	3.7	9.8	17.0	24.8	21.3	21.3
ดัชนีราคาขายส่งสำหรับสินค้าออก	-5.8	11.0	5.2	12.4	15.3	26.5	35.1	31.8	31.1
	(-1.0)	(8.6)	(2.0)	(4.3)	(3.3)	(9.9)	(5.5)	(-2.7)	(16.9)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะก่อนหน้า

ที่มา : กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์

ตารางที่ 10.1 : มูลค่าสินค้าออก
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

ประเภทสินค้า	2540					2541		ม.ค.-ก.พ.			
	ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	2540	2541
1. สินค้าเกษตร	1,524.2	1,448.9	476.5	432.5	539.9	473.2	499.4	1,005.8	972.6		
1.1 ข้าว	425.1	585.3	185.1	152.0	248.2	188.0	181.5	281.4	369.5		
1.2 ยางพารา	619.8	420.6	137.6	140.8	142.1	132.5	153.8	420.9	286.3		
1.3 ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	186.4	190.7	60.9	62.2	67.5	58.4	57.5	121.8	115.9		
1.4 เบ็ด ไก่ แซ่เย็น	90.4	96.2	35.2	30.4	30.6	30.5	33.3	58.5	63.7		
1.5 อื่น ๆ	202.5	156.2	57.7	47.0	51.4	63.7	73.4	123.1	137.2		
2. สินค้าประมง	500.6	625.4	211.9	208.3	205.1	167.0	186.5	316.8	353.5		
2.1 กุ้งสดแช่เย็น	312.9	405.6	139.0	131.4	135.2	114.5	126.5	198.7	241.1		
2.2 อื่น ๆ	187.7	219.8	72.9	76.9	69.9	52.5	60.0	118.1	112.4		
3. สินค้าอุตสาหกรรม	11,645.1	12,639.9	4,407.0	4,068.3	4,164.6	3,494.7	3,595.4	7,455.8	7,090.1		
ก. สินค้าที่ใช้แรงงานสูง	2,017.7	2,159.6	753.9	680.7	725.0	595.3	551.4	1,300.1	1,146.8		
1. เสื้อผ้าสำเร็จรูป	691.4	819.0	267.6	252.7	298.7	225.4	223.5	441.9	448.8		
2. รองเท้า	335.2	290.3	98.9	91.6	99.9	81.1	86.4	242.4	167.5		
3. อัญมณีและเครื่องเพชรพลอย	439.2	461.3	169.6	156.1	135.6	138.5	90.9	262.5	229.4		
4. เครื่องกีฬา	67.8	63.1	24.4	20.0	18.8	16.0	15.8	43.3	31.7		
5. อื่น ๆ	484.1	525.8	193.4	160.3	172.0	134.3	134.8	310.0	269.2		
ข. สินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูง	7,028.3	7,900.2	2,728.7	2,562.5	2,609.0	2,122.1	2,264.1	4,494.8	4,386.2		
1. คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน	1,698.9	2,102.9	718.1	687.1	697.6	519.7	607.2	1,092.0	1,126.9		
2. แผงวงจรไฟฟ้าและชิ้นส่วน	639.5	579.4	199.2	190.1	190.1	175.6	179.2	404.9	354.8		
3. อุปกรณ์สื่อสาร	126.9	127.1	47.9	42.3	36.9	41.5	36.3	78.4	77.8		
4. เครื่องใช้ไฟฟ้า	1,138.7	1,041.2	367.4	328.2	345.6	295.5	316.7	701.7	612.2		
5. หม้อแปลงและมอเตอร์	343.5	359.8	132.2	116.3	111.3	101.0	97.2	216.7	198.2		
6. ผลิตภัณฑ์เคมี	149.4	176.2	62.1	51.2	62.9	39.6	38.2	97.5	77.7		
7. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	333.8	470.8	169.3	149.4	151.6	127.4	139.9	202.0	267.4		
8. ยานยนต์และส่วนประกอบ	223.8	313.1	105.3	98.7	109.1	76.1	80.2	142.8	156.3		
9. ผลิตภัณฑ์โลหะสามัญ	344.3	420.8	132.8	144.0	144.1	117.2	117.4	223.8	234.6		
10. ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	275.5	416.2	131.6	148.4	136.2	68.6	53.9	208.7	122.5		
11. อื่น ๆ	1,754.1	1,893.1	662.8	606.8	623.6	559.9	597.9	1,126.1	1,157.8		
ค. สินค้าที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ	1,440.9	1,176.9	478.4	408.8	389.7	374.7	446.4	910.9	821.1		
1. น้ำตาล	510.3	77.4	46.2	8.6	22.6	69.4	123.4	297.9	192.8		
2. กากน้ำตาล	15.5	11.5	3.7	3.8	4.0	4.6	2.4	9.7	7.0		
3. อาหารทะเลกระป๋อง	319.5	585.1	215.2	204.8	165.1	138.1	136.4	212.6	274.4		
4. ซีเมนต์	50.6	68.7	24.5	18.7	25.5	16.2	17.6	34.8	33.8		
5. ผลิตภัณฑ์ยาง	184.3	211.2	72.7	69.6	68.9	59.2	67.8	119.1	127.0		
6. สัมประรดกระป๋อง	61.6	37.5	11.4	11.9	14.3	15.7	18.9	42.1	34.6		
7. อื่น ๆ	299.1	285.5	104.7	91.4	89.3	71.5	79.9	194.6	151.4		
ง. สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ	1,158.1	1,303.2	446.1	416.2	440.9	402.6	333.4	750.1	736.0		
4. อื่น ๆ	381.4	657.9	211.9	220.6	225.4	209.2	177.4	241.1	386.6		
5. รวมสินค้าออกทั้งสิ้น	14,051.3	15,372.1	5,307.4	4,929.7	5,135.0	4,344.0	4,458.7	9,019.5	8,802.7		
หัก รายการที่ไม่มีการชำระเงิน	-405.3	-474.3	-165.6	-143.8	-164.9	-154.2	-107.7	-254.8	-261.9		
6. สินค้าออกตามสถิติดูการชำระเงิน	13,646.0	14,897.8	5,141.8	4,785.8	4,970.1	4,189.9	4,351.0	8,764.7	8,540.9		

ตารางที่ 10.2 : มูลค่าสินค้าออก
(อัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน : ร้อยละ)

ประเภทสินค้า	2540			2541		ม.ค.-ก.พ.					
	ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	2540	2541
1. สินค้าเกษตร	-15.7	-6.0	1.7	-23.0	5.5	-15.2	11.6	-19.1	-3.3		
1.1 ข้าว	-23.5	16.8	34.1	-11.5	29.8	15.5	53.0	-26.8	31.3		
1.2 ยางพารา	-16.6	-30.9	-27.4	-39.3	-24.0	-42.7	-18.9	-18.0	-32.0		
1.3 ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	-16.2	4.2	18.9	-10.7	8.7	-21.2	20.5	-26.6	-4.9		
1.4 เบ็ด ไก่ แซ่เหียน	7.9	-6.6	-13.2	-14.4	13.8	-5.3	26.1	7.7	8.8		
1.5 อื่น ๆ	0.1	6.9	17.8	-10.5	15.5	10.3	12.3	-1.2	11.4		
2. สินค้าประมง	-5.2	-13.8	-15.9	-22.8	1.0	-4.5	31.3	-7.7	11.6		
2.1 กุ้งสดแช่เย็น	-9.6	-22.0	-23.7	-33.2	-4.1	1.0	48.3	-11.8	21.3		
2.2 อื่น ๆ	3.3	7.0	4.5	4.9	12.3	-14.5	5.7	-0.1	-4.8		
3. สินค้าอุตสาหกรรม	1.1	8.0	12.9	4.0	6.9	-8.9	-0.6	0.4	-4.9		
ก. สินค้าที่ใช้แรงงานสูง	-9.9	-5.0	0.2	-10.9	-4.4	-12.8	-10.7	-10.7	-11.8		
1. เสื้อผ้าสำเร็จรูป	-13.9	5.3	18.5	-2.5	2.0	0.2	2.9	-17.2	1.6		
2. รองเท้า	-8.4	-16.3	-9.1	-22.3	-16.9	-39.4	-20.3	-2.4	-30.9		
3. อัญมณีและเครื่องเพชรพลอย	-13.5	-11.1	-10.9	-15.0	-6.5	-2.4	-24.6	-15.6	-12.6		
4. เครื่องกีฬา	-19.6	0.2	-2.1	2.0	1.4	-27.8	-25.7	-19.6	-26.8		
5. อื่น ๆ	1.0	-7.4	-4.5	-12.7	-5.2	-16.0	-10.1	0.5	-13.1		
ข. สินค้าที่ใช้เทคโนโลยีสูง	7.2	11.3	14.8	9.5	9.5	-6.8	2.1	5.8	-2.4		
1. คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วน	-0.1	18.5	24.7	16.8	14.3	-7.9	15.1	0.1	3.2		
2. แผงวงจรไฟฟ้าและชิ้นส่วน	3.2	2.0	3.8	-0.6	2.8	-14.4	-10.3	-1.4	-12.4		
3. อุปกรณ์สื่อสาร	-7.2	-3.8	1.3	5.2	-17.4	4.6	-6.2	-11.7	-0.8		
4. เครื่องใช้ไฟฟ้า	4.5	7.1	13.9	0.5	7.0	-11.2	-14.1	-0.4	-12.8		
5. หม้อแปลงและมอเตอร์	24.9	10.5	22.2	6.7	2.7	-8.4	-8.6	18.2	-8.5		
6. ผลิตภัณฑ์เคมี	11.0	19.6	18.9	3.5	37.9	-28.5	-9.5	14.2	-20.3		
7. ผลิตภัณฑ์พลาสติก	6.1	40.3	44.3	30.5	46.8	28.1	36.6	-2.1	32.4		
8. ยานยนต์และส่วนประกอบ	55.0	16.7	20.9	24.7	6.9	17.3	2.9	50.5	9.4		
9. ผลิตภัณฑ์โลหะสามัญ	3.1	9.5	5.7	11.0	11.7	3.9	5.7	7.4	4.8		
10. ผลิตภัณฑ์น้ำมัน	195.0	21.0	4.4	70.4	4.0	-47.7	-30.5	274.5	-41.3		
11. อื่น ๆ	2.5	2.4	6.5	-3.1	3.7	-0.3	6.0	0.7	2.8		
ค. สินค้าที่ใช้วัตถุดิบในประเทศ	-11.2	12.8	27.3	3.7	7.6	-21.5	3.0	-11.2	-9.9		
1. น้ำตาล	-23.9	46.9	525.1	90.8	-44.6	-53.4	-17.1	-26.3	-35.3		
2. กากน้ำตาล	-49.2	15.9	-13.1	60.9	21.1	14.9	-57.3	-49.9	-27.4		
3. อาหารทะเลกระป๋อง	5.0	26.1	29.5	15.6	36.8	15.2	46.9	5.4	29.1		
4. ซีเมนต์	26.1	51.6	67.2	34.5	52.2	-4.0	-1.6	18.7	-2.8		
5. ผลิตภัณฑ์ยาง	5.0	8.1	15.3	1.7	7.9	-2.4	16.1	6.5	6.7		
6. สัมประรดกระป๋อง	-19.6	-28.2	-27.5	-34.3	-22.9	-31.8	-1.0	-16.1	-17.8		
7. อื่น ๆ	-7.8	-8.7	0.1	-16.8	-9.0	-31.4	-11.7	-7.1	-22.2		
ง. สินค้าอุตสาหกรรมอื่น ๆ	5.4	8.5	12.2	1.1	12.4	0.8	-5.0	7.6	-1.9		
4. อื่น ๆ	43.2	119.0	194.9	57.7	154.2	118.2	22.2	26.9	60.4		
5. รวมสินค้าออกทั้งสิ้น	-0.5	7.7	13.0	1.0	9.3	-6.9	2.4	-2.0	-2.4		
หัก รายการที่ไม่มีรายการชำระเงิน	18.3	51.1	78.1	8.4	86.9	32.9	-22.4	0.9	2.8		
6. สินค้าออกตามสถิติดุลการชำระเงิน	-0.9	6.7	11.7	0.8	7.8	-7.9	3.2	-2.1	-2.6		

ตารางที่ 11.1 : มูลค่าสินค้าเข้า
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2540					2541		
	ไตรมาส1	ไตรมาส4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	ม.ค.-ก.พ.
1. น้ำมัน	1,513.3	1,261.9	393.5	388.8	479.6	171.3	282.1	453.4
1.1 น้ำมันดิบ : ปริมาณ (ล้านลิตร)	8,664.0	9,006.0	2,892.0	2,681.0	3,433.0	1,484.0	2,433.0	3,917.0
ราคา (US\$/บาเรล)	22.58	20.81	19.41	21.39	21.15	16.6	17.5	17.1
มูลค่า (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	1,230.8	1,170.3	353.0	360.6	456.7	155.0	268.0	423.0
1.2 ผลิตภัณฑ์น้ำมัน : มูลค่า	282.5	91.5	40.5	28.2	22.8	16.3	14.1	30.3
2. สินค้าเข้าที่ไม่ใช่น้ำมัน	15,782.2	11,556.6	4,245.4	3,649.2	3,662.1	3,228.5	3,023.8	6,252.3
2.1 สินค้าอุปโภคบริโภค	1,765.8	1,479.5	520.7	495.8	463.1	414.2	369.9	784.1
2.2 วัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบ	4,481.8	3,264.8	1,209.9	1,030.4	1,024.6	868.9	837.3	1,706.2
2.3 สินค้าทุน	7,958.4	6,362.6	2,310.5	1,983.4	2,068.8	1,850.7	1,694.5	3,545.2
2.4 สินค้าอื่น ๆ	1,576.3	449.7	204.4	139.6	105.7	94.7	122.1	216.8
3. รวมสินค้าเข้าตามสถิติกรมศุลกากร	17,295.6	12,818.5	4,638.9	4,038.0	4,141.6	3,399.8	3,305.9	6,705.7
หัก รายการที่ไม่มีการค้าชำระเงิน	-475.5	-419.7	-118.5	-96.4	-204.8	-79.1	-95.2	-174.3
4. รวมสินค้าเข้าตามสถิติดุลการชำระเงิน	16,820.1	12,398.9	4,520.4	3,941.6	3,936.9	3,320.8	3,210.7	6,531.4

ตารางที่ 11.2 : มูลค่าสินค้าเข้า
(อัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน : ร้อยละ)

	2540					2541		
	ไตรมาส1	ไตรมาส4	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	ม.ค.-ก.พ.
1. น้ำมัน	4.4	-27.3	-30.4	-40.3	-7.5	-68.0	-39.1	-54.6
1.1 น้ำมันดิบ : ปริมาณ (ล้านลิตร)	19.0	-9.5	-12.8	-29.0	20.0	-50.3	-2.91	-28.7
ราคา (US\$/บาเรล)	18.7	-7.7	-13.0	-3.5	-9.4	-29.8	-24.6	-27.0
มูลค่า (ล้านดอลลาร์ สรอ.)	41.1	-17.1	-24.2	-31.5	8.7	-65.1	-26.8	-47.8
1.2 ผลิตภัณฑ์น้ำมัน : มูลค่า	-51.0	-71.7	-59.5	-77.4	-76.8	-82.3	-85.5	-83.9
2. สินค้าเข้าที่ไม่ใช่ น้ำมัน	-8.7	-27.3	-23.6	-29.2	-29.2	-42.8	-35.4	-39.4
2.1 สินค้าอุปโภคบริโภค	-5.5	-23.7	-22.9	-23.6	-24.6	-38.1	-26.9	-33.3
2.2 วัตถุดิบและกึ่งวัตถุดิบ	-12.3	-21.3	-15.7	-28.6	-19.5	-46.6	-37.4	-42.5
2.3 สินค้าทุน	-5.1	-22.5	-20.8	-23.5	-23.4	-35.6	-27.6	-32.0
2.4 สินค้าอื่น ๆ	-17.7	-71.8	-61.6	-70.6	-82.0	-80.1	-75.4	-77.7
3. รวมสินค้าเข้าตามสถิติกรมศุลกากร	-7.6	-27.3	-24.2	-30.5	-27.2	-45.0	-35.7	-40.8
หัก รายการที่ไม่มีการชำระเงิน								
4. รวมสินค้าเข้าตามสถิติดุลการชำระเงิน	-7.7	-27.5	-24.5	-30.4	-27.9	-45.1	-36.1	-41.0

ตารางที่ 12 : ดุลการชำระเงิน
(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2540					2541		
	ไตรมาส1	ไตรมาส4 ^{1/}	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	ม.ค.-ก.พ. ^{1/}
สินค้าออก	13,646	14,898	5,142	4,786	4,970	4,190	4,351	8,541
อัตราเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	-0.9	6.7	11.7	0.8	7.8	-7.9	3.2	-2.6
สินค้าเข้า	16,820	12,399	4,520	3,942	3,937	3,321	3,211	6,532
อัตราเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	-7.7	-27.5	-24.5	-30.4	-27.9	-45.1	-36.1	-41.0
ดุลการค้า	-3,174	2,499	622	844	1,033	869	1,140	2,009
ดุลบริการบริจาด	1,154	378	79	153	146	360	362	722
ดุลบัญชีเดินสะพัด	-2,020	2,877	701	997	1,179	1,229	1,502	2,731
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ	2,563	-4,146	1,422	-6,078	510	-1,551	-1,665	-3,216
เอกชน	1,937	-2,554	1,555	-2,156	-1,953	-2,548	-1,153	-3,701
ธนาคาร	2,429	-3,896	576	-2,869	-1,603	-1,348	-353	-1,701
อื่น ๆ	-492	1,342	979	713	-350	-1,200	-800	-2,000
ทางการ	-136	808	103	-34	739	50	-9	41
รพท.	762	-2,400	-236	-3,888	1,724	947	-503	444
คลาดเคลื่อนสุทธิ	-635	-853	-567	365	-651	-42	-414	-456
ดุลการชำระเงินรวม ^{2/}	-92	-2,122	1,556	-4,716	1,038	-364	-577	-941

หมายเหตุ : 1/ ข้อมูลเบื้องต้น

2/ ข้อมูลจริง

ตารางที่ 13 : ฐานะการคลังรัฐบาล
(หน่วย : ล้านบาท)

	มกราคม - มีนาคม		ตุลาคม - มีนาคม	
	2540	2541 ^{1/}	2540	2541 ^{1/}
การรับ-จ่ายของรัฐบาล				
รายได้	213,723	193,117	382,175	365,011
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	10.5	-9.6	6.5	-4.5
รายจ่าย	220,073	190,313	435,929	393,401
การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	16.0	-13.5	29.5	-9.8
ดุลเงินในงบประมาณ	-6,350	2,804	-53,754	-28,390
ดุลเงินนอกงบประมาณ	4,758	-2,672	9,355	1,802
ดุลเงินสด	-1,592	133	-44,399	-26,588
การชดเชยการขาดดุล				
กู้ยืมสุทธิในประเทศ	898	1,631	-12,298	-9,649
ธนาคารแห่งประเทศไทย	3,561	4,909	-3,565	-3,146
ธนาคารพาณิชย์	-230	-272	-2,716	-573
ธนาคารออมสิน	-2,000	-3,000	-5,000	-5,000
อื่น ๆ	-433	-6	-1,017	-930
กู้ยืมต่างประเทศสุทธิ	-617	-1,073	-912	-1,904
จ่ายทุนประเดิม กบข.	-44,287	-	-44,287	-
ใช้เงินคงคลัง (+)	45,598	-691	101,896	38,141
รวมการชดเชย	1,592	-133	44,399	26,588
หมายเหตุ :	1/ ข้อมูลเบื้องต้น			

ตารางที่ 14.1 : ภาวะการเงิน
(หน่วย : พันล้านบาท)

ณ สิ้นระยะเวลา	2540				2541		
	มี.ค.	มิ.ย.	ก.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (M1)	427.0 (1.2)	396.4 (0.8)	400.5 (-1.9)	428.8 (1.2)	443.8 (6.1)	430.6 (0.6)	408.2 (-4.4)
ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M2)	3,811.1 (9.8)	3,958.1 (11.9)	4,166.3 (16.6)	4,339.3 (16.4)	4,416.3 (19.0)	4,414.2 (18.0)	4,397.8 (15.4)
ฐานเงิน	462.2 (12.4)	514.3 (29.8)	433.8 (7.4)	474.1 (4.7)	471.3 (2.6)	465.4 (1.7)	447.6 (-3.2)
เงินรับฝากของธนาคารพาณิชย์ ^{1/}	3,750.2 (11.8)	3,986.9 (15.9)	4,065.5 (16.5)	4,224.7 (16.0)	4,287.8 (18.4)	4,299.5 (17.5)	4,306.0 (14.8)
เงินให้กู้ยืมแก่ภาคเอกชนของ ธนาคารพาณิชย์ ^{2/}	5,012.8 (12.9)	5,076.1 (10.4)	5,539.2 (17.0)	5,953.0 (21.2)	6,187.6 (25.9)	5,794.0 (17.0)	5,634.0 (12.4)
- ไม่รวม BIBF	4,174.6 (12.3)	4,246.2 (11.1)	4,391.8 (10.9)	4,542.2 (10.7)	4,606.0 (12.6)	4,579.1 (11.1)	4,564.2 (9.3)
สัดส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก (ร้อยละ)	133.7	127.3	136.2	140.9	144.3	134.8	130.8
การกู้ยืมสุทธิของ ธพ. จาก ธปท.	-91.6	-56.4	-90.3	24.2	12.4	-112.0	-124.2
กู้ยืมระยะยาวและอื่น ๆ	-38.6	-10.8	135.1	262.6	308.4	204.5	187.9
กู้ยืมโดยมี พรบ.ค้ำประกัน (L/W)	-	-	-	-	-	-	-
กู้ยืมสุทธิผ่านตลาดซื้อคืน (R/P)	-53.0	-45.6	-225.4	-238.4	-296.0	-316.5	-312.1
การกู้ยืมสุทธิของ ธพ. จากต่างประเทศ	880.6	865.3	1,148.7	1,254.3	1,361.5	1,087.2	974.7

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันของปีก่อน (ร้อยละ)

1/ ไม่รวมการรับฝากระหว่างธนาคารและเงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

2/ ไม่รวมเงินให้กู้ยืมระหว่างธนาคารและตัวส่งออก แต่รวมการลงทุนในภาคเอกชน (ยกเว้นรัฐวิสาหกิจ) และเงินฝากที่ ธกส.

ตารางที่ 14.2 : อัตราดอกเบี้ย
(หน่วย : ร้อยละต่อปี)

	2540				2541
	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1
อัตราดอกเบี้ยในประเทศ					
เงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร ^{1/}	8.34	15.10	23.87	21.73	20.57
ตลาดซื้อคืน 7 วัน ^{1/}	9.66	12.75	23.28	22.36	21.00
เงินฝากประจำ 1 ปี ^{2/}	8.50-9.25	8.00-8.75	10.00-11.50	10.0-13.0	10.0-12.25
เงินให้กู้ยืมสำหรับลูกค้าชั้นดี ^{2/}					
ประเภทเบิกเกินบัญชี (MOR)	13.25-13.50	13.25-13.50	14.75-15.00	15.75-16.0	15.75-16.25
ประเภทมีกำหนดระยะเวลา (MLR)	13.00-13.25	12.75	14.25	15.25	15.25-15.50
อัตราดอกเบี้ยต่างประเทศ ^{1/}	15.00-15.50	15.25-16.75	18.25-18.75	19.25	19.25-19.50
ยูโรดอลลาร์ 1 เดือน	5.40	5.54	5.54	5.68	5.54
หมายเหตุ : 1/ เป็นตัวเลขเฉลี่ยในแต่ละไตรมาส					
2/ เป็นอัตราของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ ณ สิ้นระยะเวลา					

ตารางที่ 15.1 : ภาวะตลาดทุน (ตลาดแรก)
(หน่วย : พันล้านบาท)

	2540				2541
	ไตรมาส 1	ครึ่งปีแรก	9เดือนแรก	ทั้งปี	(ม.ค.-ก.พ.) ^P
หลักทรัพย์ออกในประเทศ	149.1	295.6	339.7	402.7	78.1
	(98.2)	(57.1)	(6.8)	(-1.8)	(11.9)
ภาครัฐบาล	111.4	199.6	218.8	239.3	21.9
	(271.2)	(140.0)	(64.7)	(22.0)	(-54.9)
- พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	13.9	19.6	32.8	49.3	9.9
	(10.8)	(-27.8)	(-12.7)	(-14.1)	(-1.3)
- พันธบัตร ธปท.	87.5	146.0	146.0	146.0	0.0
	(400.0)	(161.7)	(67.2)	(17.9)	(-100.0)
- พันธบัตรกองทุนเพื่อการฟื้นฟู	10.0	33.0	39.0	43.0	12.0
			(387.5)	(186.7)	(50.0)
- พันธบัตรองค์การเฉพาะกิจ ^{1/}	-	1.0	1.0	1.0	-
ภาคเอกชน	37.7	96.0	120.9	163.4	66.2
	(-16.6)	(-8.6)	(-34.8)	(-23.6)	(152.3)
- หุ้นสามัญ	4.2	22.2	31.6	63.3	45.7*
	(-85.5)	(-63.2)	(-70.4)	(-46.3)	(11,411.3)
- หน่วยลงทุน	29.8	65.6	75.8	81.7	11.5
	(119.4)	(216.9)	(114.8)	(105.9)	(-37.5)
- Warrants	-	0.0	0.0	0.0	-
		(-100.0)	(-100.0)	(-100.0)	
- หุ้นกู้	3.7	8.2	13.5	18.4	2.6
	(27.2)	(-65.7)	(-66.9)	(-65.8)	(-30.4)
หลักทรัพย์ออกในต่างประเทศ	20.7	39.7	46.9	56.0	0.0
	(-18.3)	(-35.2)	(-58.2)	(-59.4)	(-100.0)
ภาครัฐบาล	-	13.5	20.7	23.8	-
	(-100.0)	(88.2)	(69.4)	(-1.1)	
- พันธบัตรรัฐบาล	0.0	0.0	0.0	1.9	-
	(-100.0)	(-100.0)	(-100.0)	(-86.5)	
- พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	-	13.5	20.7	21.9	-
			(308.4)	(116.0)	
ภาคเอกชน	20.7	26.2	26.2	32.2	0.0
	(13.8)	(-51.5)	(-73.8)	(-71.8)	(-100.0)
- หุ้นกู้	14.2	18.9	18.9	24.9	0.0
	(-21.8)	(-55.8)	(-74.1)	(-71.1)	(-100.0)
- Notes	0.2	1.0	1.0	1.0	0.0
		(108.4)	(108.4)	(4.2)	(-100.0)
- FRCD	6.3	6.3	6.3	6.3	0.0
			(-100.0)	(-100.0)	(-100.0)

หมายเหตุ : ตัวเลขในวงเล็บเป็นอัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันของปีก่อน

P = ตัวเลขเบื้องต้น 1/ ออกโดยองค์การบริหารสินเชื่อสังหาริมทรัพย์

* ตัวเลขเบื้องต้น หุ้นสามัญเดือนมีนาคม มีจำนวน 51.2 พันล้านบาท

ตารางที่ 15.2 : ภาวะตลาดทุน (ตลาดรอง)

	2540			2541	
	ไตรมาส 1	ครึ่งปีแรก	9 เดือนแรก	ทั้งปี	ไตรมาส 1 ^P
I. ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย					
หลักทรัพย์ภาคเอกชน					
หลักทรัพย์จดทะเบียน (ณ วันสิ้นเดือน/สิ้นปี)					
- จำนวนบริษัท ^{1/}	454	455	455	431	431
- จำนวนหลักทรัพย์	576	574	564	529	526
- มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (ล้านบาท)	2,173,957	1,614,920	1,691,242	1,133,344	1,476,520
- มูลค่าซื้อขายเฉลี่ยต่อวันทำการ (ล้านบาท)	4,117.75	3,963.94	4,230.06	3,763.50	4,338.77
ดัชนีราคาหลักทรัพย์					
- ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (30 เม.ย. 2518=100 ราคาปิด ณ สิ้นเดือน/ปี)	705.43	527.28	544.54	372.69	459.11
- ดัชนี SET 50 Index (16 ส.ค. 2538=100 ราคาปิด ณ สิ้นเดือน/ปี)	52.18	38.20	41.06	25.98	33.27
อัตราผลตอบแทน ^{2/} (%)	3.75	4.78	4.26	6.04	2.15
อัตราส่วนราคาต่อกำไรสุทธิ ^{3/} (%)	10.59	8.57	9.74	6.59	13.31
สัดส่วนมูลค่าซื้อขายหลักทรัพย์ของชาวต่างประเทศ					
ต่อการซื้อขายหลักทรัพย์รวม (%)	40.57	44.44	43.49	43.33	42.45
หลักทรัพย์ภาครัฐบาล					
จำนวนหลักทรัพย์	21	19	16	12	10*
มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตราไว้ (ล้านบาท)	18,027	16,756	15,506	13,720	12,942*
มูลค่าซื้อขาย (ล้านบาท)					
II. ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์กรุงเทพ (BSDC)					
- จำนวนหลักทรัพย์	3	3	3	3	4
- ดัชนีศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์กรุงเทพ (14 พ.ย. 2538=100 ราคาปิด ณ สิ้นเดือน/ปี)	105.64	89.15	120.81	117.67	117.66
- มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (ล้านบาท)	64,340	54,348	73,608	71,595	71,584
- มูลค่าซื้อขายเฉลี่ยต่อวันทำการ (พันบาท)	870	850	650	490	0.204
III. ชมรมผู้ค้าตราสารหนี้ (BDC)					
- จำนวนหลักทรัพย์	141	151	135	131	138
- มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (ล้านบาท)	200,137.51	203,033.23	172,243.15	169,096.34	181,481.57
- มูลค่าซื้อขาย (ล้านบาท)	52,492.02	90,894.01	100,672.24	103,543.30	3,921.82
- มูลค่าซื้อขายเฉลี่ยต่อวันทำการ (ล้านบาท)	860.52	757.45	550.12	420.91	64.29
- อัตราผลตอบแทนเฉลี่ย ณ สิ้นไตรมาส (%)	11.39	10.00	-	-	-

หมายเหตุ : 1/ ไม่รวมโครงการกองทุนรวม

2/ อัตราผลตอบแทน

(Market Dividend Yield)

3/ อัตราส่วนราคาต่อกำไรสุทธิ

$$= \frac{\text{เงินปันผลรวม}}{\text{ราคาเฉลี่ยต่อหุ้นของทุกหลักทรัพย์}} \times 100$$

$$= \frac{\text{มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด}}{\text{กำไรสุทธิรวม}}$$

P ตัวเลขเบื้องต้น

* ณ สิ้นกุมภาพันธ์ 2541

ภาวะเศรษฐกิจและการเงิน

มีนาคม 2541

การเงินและการธนาคาร

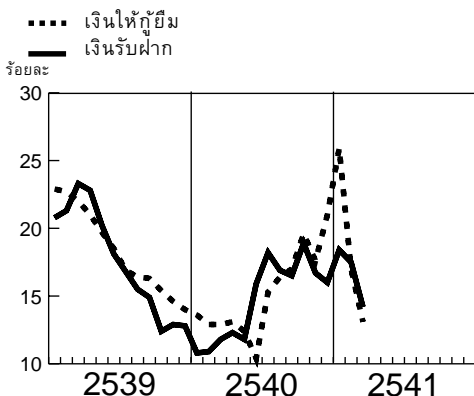
สภาพคล่องในระบบโดยรวมตึงตัวน้อยกว่าเดือนก่อน โดยเฉพาะตั้งแต่ช่วงกลางเดือน เมื่อมีเม็ดเงินจากต่างประเทศเข้ามาเพิ่มทุนในสถาบันการเงินประมาณ 35 พันล้านบาท การนำเข้าเงินกู้ของภาครัฐบาลเพื่อเสริมสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ประกอบกับค่าเงินบาทมีเสถียรภาพมากขึ้น อัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืน 1 วัน เฉลี่ยทั้งเดือนจึงลดลงจากเดือนก่อน ทางด้านเงินฝากธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบในเดือนนี้ชะลอตัวลงหลังจากที่เร่งขึ้นในปีก่อน ซึ่งเป็นช่วงที่มีการโยกย้ายเงินมาจากสถาบันการเงินอื่น ทั้งนี้ ธนาคารขนาดกลางและเล็กยังสามารถระดมเงินฝากได้เพิ่มขึ้น หลังปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากอีกร้อยละ 0.25 ต่อปี ส่วนสินเชื่อธนาคารพาณิชย์ขยายตัวในอัตราชะลอลงมาก เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ยังคงระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อและเตรียมสภาพคล่องสำหรับการชำระคืนหนี้ต่างประเทศ สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้

การดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ (หน่วย : พันล้านบาท)

	2541		
	ม.ค.	ก.พ. ^{1/}	มี.ค. ^{1/}
เงินรับฝาก	4,287.8	4,299.5	4,283.3
(Δ % ต่อปี)	(18.4)	(17.5)	(14.2)
เงินให้กู้ยืม	6,187.6	5,794.0	5,669.9
(Δ % ต่อปี)	(25.9)	(17.0)	(13.1)
เงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก (%)	144.3	134.7	132.4
เงินให้กู้ยืม (ไม่รวม BIBF)	4,606.0	4,579.1	4,603.4
(Δ % ต่อปี)	(12.6)	(11.1)	(10.3)
เงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก (%)	107.4	106.5	107.5
ปริมาณเงิน			
M1	443.8	430.6	405.9
(Δ % ต่อปี)	(6.1)	(0.6)	(-4.9)
M2	4,416.3	4,414.2	4,408.7
(Δ % ต่อปี)	(19.0)	(18.0)	(15.7)
ฐานเงิน	471.3	465.4	447.7
(Δ % ต่อปี)	(2.6)	(1.7)	(-3.1)

1/ ประมาณการ

อัตราเพิ่มเงินรับฝาก-เงินให้กู้ยืม ของธนาคารพาณิชย์

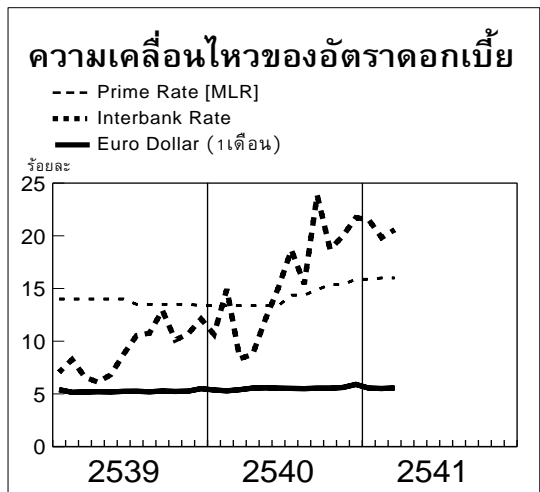
ธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและขนาดเล็กได้เพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากขึ้นอีกร้อยละ 0.25-1.50 ต่อเนื่องจากเดือนก่อน และได้ปรับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงขึ้นอีกร้อยละ 1.0 ตามอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูงขึ้นจากเดือนก่อน

ฐานเงินลดลงตามการลดลงของสินทรัพย์ต่างประเทศสุทธิและสินเชื่อภาครัฐบาลสุทธิ เนื่องจากเงินฝากรัฐบาลที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพิ่มขึ้น

ความเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)

	2541		
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
1. เงินฝากประจำ 1 ปี	10.00- 11.50	10.00- 12.25	10.00- 12.25
2. เงินให้สินเชื่อ ของธนาคารพาณิชย์			
- ลูกค้ำขั้นดี (MLR)	15.25	15.25- 15.50	15.25- 15.50
- ลูกค้ำรายย่อยขั้นดี (MRR)	15.50- 16.00	15.50- 16.25	15.50- 16.25
3. ตลาดเงินระยะสั้น			
- เงินกู้ยืมระหว่างธนาคาร	21.51	19.83	20.57
- ตลาดซื้อคืน 7 วัน	22.94	20.81	21.00
4. ตลาดต่างประเทศ			
- Fed Funds Rate	5.54	5.56	5.56
- Euro 1 Month	5.55	5.51	5.69

ปริมาณเงินตามความหมายแคบ (M1) ในเดือนนี้ลดลงจากเดือนก่อนมาก ตามการลดลงของทั้งเงินสดในมือประชาชนและเงินฝากเพื่อเรียก ส่วนปริมาณเงินตามความหมายกว้าง (M2) ชะลอลงจากเดือนก่อนมาก ทั้งนี้ เป็นผลจากการชะลอลงของสินเชื่อที่ให้แก่ภาคเอกชนเป็นสำคัญ

ฐานะการคลัง

ฐานะการคลังรัฐบาลในเดือนมีนาคม 2541 เกินดุลเงินสด 3.2 พันล้านบาท โดยเป็นการขาดดุลเงินในงบประมาณ 1.5 พันล้านบาท และเกินดุลเงินนอกงบประมาณ 4.6 พันล้านบาท

รายได้

รายได้ของรัฐบาลในเดือนมีนาคมลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 12.9 เป็น 66.3 พันล้านบาท ประกอบด้วยรายได้จากภาษีอากรจำนวน 59.9 พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.7 โดยภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 53.6 เป็น 16.6 พันล้านบาท เนื่องจากมีการปรับเพิ่มอัตราภาษีและขยายฐานการเก็บภาษีในสินค้าหลายรายการและหลายครั้ง (ล่าสุดเมื่อวันที่ 24 ก.พ. 2541) สำหรับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.7 เป็น 12.3 พันล้านบาท เพราะมีการชำระภาษีเงินได้ฯ ประจำปีภาษี 2540 ส่วนภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.1 สำหรับรายได้จากภาษีอากรขาเข้าลดลงร้อยละ 26.5 แม้ว่ามีมาตรการเพิ่มภาษีเมื่อเดือน ก.พ. 2541 และมูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.3 แต่สินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงและจัดเก็บอากรขาเข้าได้มากส่วนใหญ่จะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี นอกจากนี้ ภาษีสรรพสามิตลดลงร้อยละ 7.0 เนื่องจากภาษีรถยนต์ และภาษีสรรพสามิตจากการนำเข้า ลดลงถึงร้อยละ 71.9 และ 71.6 ตามลำดับ

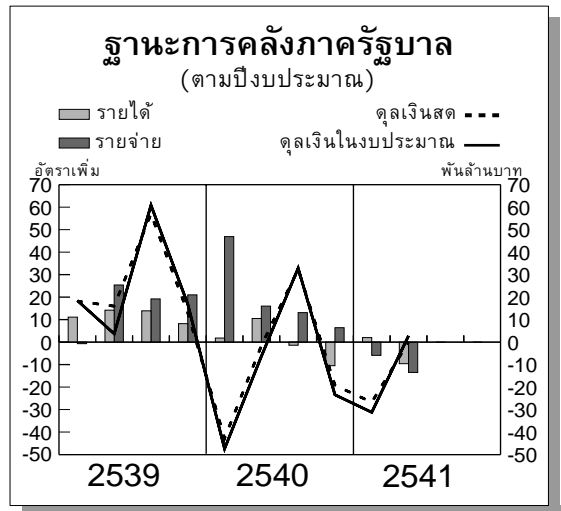
สำหรับรายได้ที่มีใช้ภาษีอากรมีจำนวน 6.4 พันล้านบาท ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 69.8 ตามการนำส่งรายได้ของรัฐวิสาหกิจ โดยในเดือนนี้ นำส่งรวมเป็นจำนวน 4.1 พันล้านบาท ที่สำคัญได้แก่ องค์การโทรศัพท์ฯ (3,047 ล้านบาท) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (600 ล้านบาท) และองค์การแก้ว (1.4 ล้านบาท) เป็นต้น

รายจ่าย

รายจ่ายของรัฐบาลในเดือนมีนาคมลดลงจากรยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 14.7 เหลือ 67.7 พันล้านบาท โดยเป็นการเบิกจ่ายจากงบประมาณปีปัจจุบัน 48.9 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 18.8 และเบิกจ่ายจากงบประมาณปีก่อน ๆ 18.9 พันล้านบาท ลดลงร้อยละ 1.9 รายจ่ายที่สำคัญได้แก่ รายจ่ายของกระทรวงกลาโหม (6.8 พันล้านบาท) รายจ่ายของกรมควบคุมมลพิษ (2.4 พันล้านบาท) เป็นต้น

ฐานะการคลังรัฐบาล (หน่วย : ล้านบาท)

	มีนาคม	
	2540	2541
	(ปีงบประมาณ)	
การรับ-จ่ายของรัฐบาล		
รายได้	76,150	66,291
อัตราเพิ่ม	(14.4)	(-12.9)
(จากรยะเดียวกันปีก่อน)		
รายจ่าย	79,436	67,744
อัตราเพิ่ม	(5.9)	(-14.7)
(จากรยะเดียวกันปีก่อน)		
ดุลเงินในงบประมาณ	-3,286	-1,453
ดุลเงินนอกงบประมาณ	3,897	4,607
ดุลเงินสด	611	3,154
การชดเชยดุลเงินสด		
กู้ยืมในประเทศสุทธิ	488	2,022
ธนาคารแห่งประเทศไทย	2,488	2,022
ธนาคารพาณิชย์	-	-
ธนาคารออมสิน	-2,000	-
อื่น ๆ	-	-
กู้ยืมต่างประเทศสุทธิ	-289	-449
กองทุนบำเหน็จบำนาญ		
ข้าราชการ	-44,287	-
ใช้เงินคงคลัง (+)	43,477	-4,727
รวมการชดเชย	-611	-3,154

สำหรับอัตราการเบิกจ่ายในช่วง 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2541 คิดเป็นร้อยละ 34.1 ลดลงจากร้อยละ 35.1 ในระยะเดียวกันปีก่อน

การชดเชยดุลเงินสด

ในเดือนนี้มีการชำระคืนต้นเงินกู้ต่างประเทศทั้งสิ้น 449 ล้านบาท และเงินฝากธนาคารแห่งประเทศไทยที่คลังจังหวัด/อำเภอ เพิ่มขึ้น 2,022 ล้านบาท

ดุลการชำระเงิน

ดุลการค้า ในเดือนมีนาคมเกินดุลใกล้เคียงกับเดือนก่อน โดยการส่งออกเทียบกับเดือนเดียวกันปีก่อนลดลง เนื่องจากสินค้าอุตสาหกรรมและสินค้าเกษตรลดลงเป็นสำคัญ ขณะที่การนำเข้ายังลดลงมากอย่างต่อเนื่อง เมื่อรวมกับดุลบริการบริจาดที่เกินดุลลดลงทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลลดลงเล็กน้อยจากเดือนก่อน ประกอบกับเงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิเกินดุลจากการเพิ่มทุนของสถาบันการเงิน และเงินกู้ของทางการ รวมแล้วทำให้ดุลการชำระเงินในเดือนมีนาคมเกินดุล 1,714 ล้านดอลลาร์ สรอ.

มูลค่าการส่งออกในเดือนมีนาคมลดลง

จากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 3.5 เป็นผลจากการลดลงของราคาร้อยละ 16.6 ขณะที่ปริมาณส่งออกยังขยายตัวได้ร้อยละ 15.7 มูลค่าส่งออกลดลงเกือบทุกหมวดสินค้า ยกเว้นหมวดประมงซึ่งมีอุปทานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะกุ้งสดแช่แข็งเนื่องจากราคาในรูปเงินบาทจูงใจ และสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูงยังคงขยายตัว ที่สำคัญได้แก่ คอมพิวเตอร์และชิ้นส่วนผลิตภัณฑ์พลาสติก และโลหะสามัญ เป็นต้น

มูลค่าการนำเข้ายังคงลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 37.6 เป็นการลดลงของราคาร้อยละ 15.9 และปริมาณร้อยละ 25.8 ตามภาวะการผลิตและการลงทุนในประเทศ โดยลดลงทุกหมวดสินค้า ทั้งการนำเข้าน้ำมันและไม้น้ำมัน

เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ เกินดุลจากที่เคยขาดดุลจำนวนมากในช่วงก่อนหน้า เนื่องจากมีการ

ดุลการค้าและดุลการชำระเงิน (หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)

	2541		
	ม.ค.	ก.พ. ^{1/}	มี.ค. ^{1/}
ดุลการค้า	869	1,140	1,121
สินค้าออก	4,190	4,351	4,710
	(-7.9)	(3.2)	(-3.5)
สินค้าเข้า	3,321	3,211	3,589
	(-45.1)	(-36.1)	(-37.6)
ดุลบัญชีเดินสะพัด	1,229	1,502	1,481
เงินทุนเคลื่อนย้ายสุทธิ^{2/}	-1,427	-1,664	625
เอกชน	-2,373	-1,152	-616
ทางการ	5	-9	664
ชปท.	941	-503	577
ดุลการชำระเงินรวม^{3/}	-364	-577	1,714

หมายเหตุ : ในวงเล็บคืออัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันของปีก่อน

1/ ข้อมูลเบื้องต้น

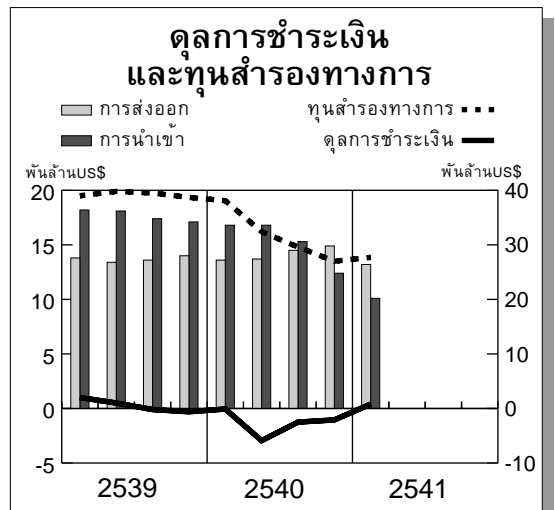
2/ รวมธนาคาร 3/ ข้อมูลจริง

มูลค่าสินค้าออกและสินค้าเข้า (ในรูปดอลลาร์ สรอ.)

การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน (%)	2541		
	ม.ค.	ก.พ. ^{1/}	มี.ค. ^{1/}
รวมสินค้าออก	-7.9	3.2	-3.5
1. สินค้าเกษตร	-15.2	11.6	-5.5
2. สินค้าประมง	-4.5	31.3	0.8
3. สินค้าอุตสาหกรรม	-8.9	-0.6	-5.4
รวมสินค้าเข้า	-45.1	-36.1	-37.6
1. น้ำมัน	-68.0	-39.1	-57.8
2. ไม้น้ำมัน	-42.8	-35.4	-35.2
2.1 อุปโภคบริโภค	-38.1	-26.9	-22.5
2.2 วัตถุดิบ	-46.6	-37.4	-32.6
2.3 สินค้าทุน	-35.6	-27.6	-29.7
2.4 อื่นๆ	-80.1	-75.4	-79.0

1/ ข้อมูลเบื้องต้น

นำเข้าเงินทุนของภาคทางการและธนาคารแห่งประเทศไทยภายใต้โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ประกอบกับเงินทุนภาคเอกชน แม้จะเป็นการส่งออกสุทธิทั้งภาคธนาคารและธุรกิจไม้น้ำมัน แต่น้อยกว่าที่ส่งออกสุทธิในเดือนก่อนหน้ามาก

ทุนสำรองทางการ ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2541 มีจำนวน 27.7 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือ เทียบเท่า 6.1 เดือนของการนำเข้า

ดัชนีราคา

ดัชนีราคาผู้บริโภค

ดัชนีราคาผู้บริโภคเดือนมีนาคมเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนร้อยละ 1.1 จากการสูงขึ้นของราคาหมวดอาหารร้อยละ 1.6 และหมวดอื่น ๆ ที่มีโชอาหารร้อยละ 0.7 ในหมวดอาหาร ราคาหมวดผักและผลไม้เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.1 เนื่องจากปริมาณผักสดเข้าสู่ตลาดลดลงเนื่องจากสภาพอากาศที่ร้อนจัด หมวดข้าวแป้งและผลิตภัณฑ์จากแป้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0 ตามราคาข้าวสารหอมมะลิ ขนหมปังปอนด์และเส้นก๋วยเตี๋ยวหมวดเนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 เพราะปริมาณสัตว์น้ำและสุกรเข้าสู่ตลาดน้อยลง ส่วนหมวดย่อยอื่น ๆ ที่เหลือ เพิ่มขึ้นระหว่างร้อยละ 0.3-0.9 สำหรับหมวดอื่น ๆ ที่มีโชอาหาร ราคาหมวดยาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นมากที่สุดร้อยละ 2.8 เนื่องจากโรงงานยาสูบได้ปรับราคาบุหรี่เพิ่มขึ้นซองละ 3 บาท ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2541 รองลงมาได้แก่ หมวดเครื่องนุ่งห่ม หมวดการตรวจ

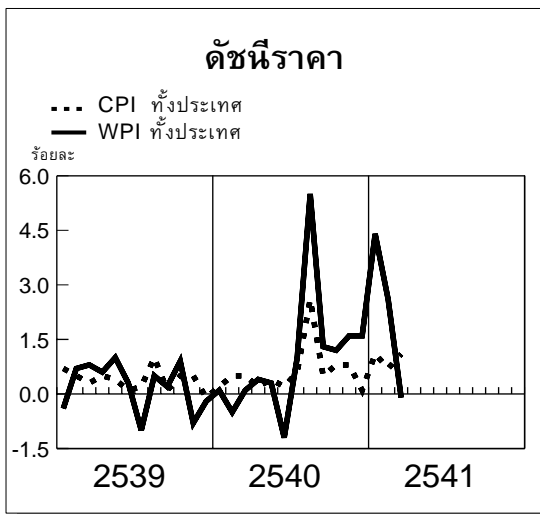
รักษาและบริการส่วนบุคคล เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.3 และ 1.0 ตามลำดับ จากการสูงขึ้นของราคารองเท้า ค่าจ้างตัดเย็บเสื้อผ้า และของใช้ส่วนบุคคล เป็นสำคัญ สำหรับหมวดย่อยที่เหลือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยระหว่างร้อยละ 0.3-0.7

ดัชนีราคาขายส่ง

ดัชนีราคาขายส่งในเดือนนี้ลดลงจากเดือนก่อนร้อยละ 0.1 จากการลดลงของราคาหมวดสินค้าเกษตรกรรมและผลิตภัณฑ์อาหารร้อยละ 0.5 ตามราคาพืชเมล็ดพืช น้ำมัน และอาหารสัตว์ ขณะที่ราคาสินค้าอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้นเล็กน้อยร้อยละ 0.1 ตามราคาผลิตภัณฑ์ยาสูบ เครื่องจักรกล สิ่งทอ กระเบื้องและผลิตภัณฑ์กระเบื้อง ส่วนสินค้าที่มีราคาลดลงเป็นที่น่าสังเกต ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ด้ายกระดาษ ยาง และแร่ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากค่าเงินบาทที่ปรับตัวแข็งขึ้นเป็นสำคัญ

ภาวะสินค้าเกษตรกรรม

ผลผลิตสินค้าเกษตร เข้าสู่ตลาดลดลงเป็นลำดับ โดยเฉพาะมันสำปะหลังและข้าวโพด เพราะ

ดัชนีราคาที่ใช้เกษตรกรขายได้

(2527=100)

	2541	การเปลี่ยนแปลง จากเดือนก่อน (ร้อยละ)	
	ก.พ.	มี.ค.	
ดัชนีราคาสินค้า			
เกษตรรวม	229.5	232.0	+1.1
พืชผล	239.0	234.9	-1.7
ปศุสัตว์	146.1	150.6	+3.1
ประมง ^{1/}	305.1	358.6	+17.5

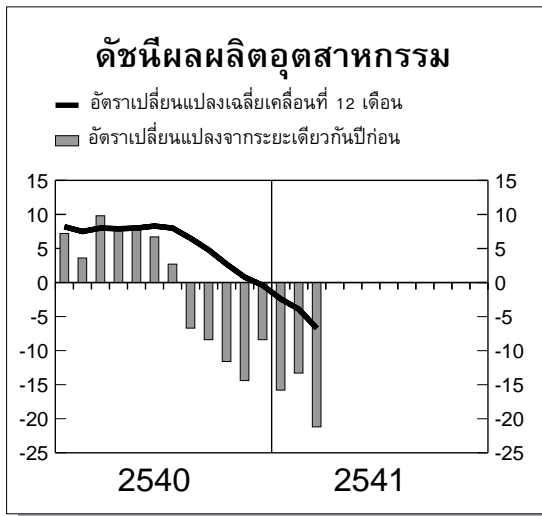
หมายเหตุ : 1/ น้ำหนักที่ใช้คำนวณเป็นปี 2536

เป็นช่วงปลายฤดู สำหรับข้าวเข้าตลาดลดลงเนื่องจาก พันธุ์ฤดูกาลเก็บเกี่ยว ส่วนยางเข้าตลาดลดลงตาม ฤดูกาลยางผลัดใบ ส่วนการผลิตสัตว์น้ำ อุปทานยัง ดึงตัว โดยเฉพาะกุ้งยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ราคาเพิ่มขึ้นอย่างน่าสังเกต

ราคาสินค้าเกษตร โดยรวมเพิ่มขึ้นจาก เดือนก่อนร้อยละ 1.1 เนื่องจากราคามันสำปะหลัง และพืชผักเพิ่มขึ้นมาก เพราะความต้องการแป้งมัน เพื่อส่งออกมีมาก ประกอบกับเป็นช่วงปลายฤดู และ สภาพอากาศร้อนในประเทศกระทบต่อการผลิตพืชผัก ส่งผลให้ราคาผักหลายชนิดสูงขึ้น นอกจากนี้ ราคา กุ้งและสุกรก็ปรับตัวสูงขึ้น

ภาวะธุรกิจและอุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรม ลดลงในอัตรา ร้อยละ 21.2 เทียบกับที่ลดลงร้อยละ 13.3 ในเดือน ก่อน เป็นการลดลงของทุกหมวดสินค้า หมวดที่การ ผลิตลดลงมาก ได้แก่ หมวดอาหาร โดยเฉพาะ น้ำตาลเพราะใกล้สิ้นสุดฤดูเก็บอ้อยและปริมาณอ้อย เข้าหีบน้อยลง นอกจากนี้ การผลิตสับปะรดกระป๋อง ประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบและปัญหาต้นทุน บรรจุภัณฑ์สูงขึ้นมาก หมวดวัสดุก่อสร้างยังคงลดลง

ในเกณฑ์สูงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะปูนซีเมนต์ผสม และพอร์ตแลนด์ และมีการปรับราคาสูงขึ้น หมวด ยานยนต์และอุปกรณ์ขนส่งลดลงมากตามภาวะ เศรษฐกิจที่ซบเซาและสภาพตลาดในประเทศไม่เอื้อ อำนวย ส่งผลให้ผู้ประกอบการหยุดการผลิตเพิ่ม

ผลผลิตอุตสาหกรรมสำคัญ

การเปลี่ยนแปลงจาก ระยะเดียวกันปีก่อน (%)	2541		
	ม.ค.	ก.พ. ^{1/}	มี.ค. ^{1/}
ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม^{2/} (2538 = 100)	-15.8	-13.3	-21.2
1. หมวดอาหาร	-8.1	-1.8	-31.4
2. หมวดเครื่องดื่ม	-16.0	14.0	6.4
3. หมวดยาสูบ	-8.3	-22.9	-16.0
4. หมวดวัสดุก่อสร้าง	-33.9	-30.2	-37.9
5. หมวดยานยนต์	-74.4	-75.9	-76.4
6. หมวดสิ่งทอ	3.2	4.5	4.3
7. หมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	-1.8	-9.4	-12.0
8. หมวดอื่นๆ	-2.8	2.6	-5.6
ผลผลิตภาคเหมืองแร่			
1. แร่ดีบุก (เมตริกตัน)	50	45	40
(Δ %)	-10.7	-15.1	-64.0
2. ก๊าซธรรมชาติ (ล้าน ลบ.ฟุต/วัน)	1,553	1,533	1,600
(Δ %)	4.6	1.7	5.2
ภาคบริการ			
1. จำนวนนักท่องเที่ยวทั่วราชอาณาจักร (พันคน)	704	657	682
(Δ %)	13.6	-7.2	2.7
2. อัตราการเข้าพักโรงแรม ^{3/} (ร้อยละ)	64	65	66

1/ ประมาณการ

2/ สินค้าอุตสาหกรรม 38 รายการ

3/ เป็นอัตราเข้าพักโรงแรมชั้นหนึ่ง 140 แห่งทั่วประเทศ (เขต กทม. 45 แห่ง และต่างจังหวัด 95 แห่ง)

และลดชั่วโมงการทำงานอย่างต่อเนื่อง และหมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมลดลงจากการหยุดซ่อมบำรุงเครื่องจักรประจำปี นอกจากนี้ การผลิตในหมวดผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ก็ลดลงเช่นกัน โดยการผลิตลดลงในทุกผลิตภัณฑ์ ยกเว้นสังกะสีและผลิตภัณฑ์ยางแท่งขยายตัวสูงตามอุปสงค์ในตลาดโลก

ภาคเหมืองแร่ ผลผลิตสินแร่ดีบุกลดลงจากเดือนก่อน จากที่ราคายังลดลงต่อเนื่องไม่ช่วยให้ขยายการผลิต สำหรับผลผลิตก๊าซธรรมชาติเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อน เป็นผลจากอุปทานที่เพิ่มขึ้นจากแหล่งผลิตปลาหมึก ซึ่งเป็นแหล่งผลิตใหม่ในอ่าวไทย ที่เริ่มให้ผลผลิตในเดือนมกราคม 2541

ภาคบริการ การบริการท่องเที่ยวในเดือนมีนาคม จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 2.7 ส่งผลให้อัตราการเข้าพักโรงแรมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 66 ของจำนวนห้องพักรวมในเดือนนี้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศหันมาเที่ยวในเมืองไทยมากขึ้นเพราะปัญหาความไม่ปลอดภัยในบางประเทศในอาเซียน รวมทั้งการปรับกลยุทธ์มุ่งกลุ่มนักท่องเที่ยวในตลาดใหม่มากขึ้น เช่น รัสเซีย คาซัคสถาน อิสรเอล แอฟริกาใต้ เป็นต้น

ความเคลื่อนไหวของเงินตราต่างประเทศและราคาทองคำ

ภาวะตลาดต่างประเทศ

ดอลลาร์ สรอ.

ในเดือนมีนาคมนี้ ดัชนีค่าเงินดอลลาร์ สรอ. (เทียบกับค่าเฉลี่ยปี 2533 = 100) มีค่าเฉลี่ยที่ระดับ 109.70 แข็งขึ้นร้อยละ 0.48 จากระดับ 109.18 ในเดือนก่อน โดยเงินดอลลาร์ สรอ. เมื่อเทียบกับเงินมาร์กเยอรมัน และเงินเยน มีค่าเฉลี่ยแข็งขึ้นร้อยละ

0.86 และ 2.39 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ดอลลาร์ สรอ. กลับมีค่าเฉลี่ยอ่อนลงร้อยละ 1.29 เมื่อเทียบกับเงินปอนด์สเตอร์ลิง

ปัจจัยบวกที่ส่งผลให้เงินดอลลาร์ สรอ. มีค่าแข็งขึ้น ได้แก่

1) ตัวเลขเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ในเดือนกุมภาพันธ์ยังคงขยายตัวต่อเนื่อง และอัตราการว่างงานเท่ากับร้อยละ 4.6 ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดในรอบ 24 ปี ประกอบกับธนาคารกลางสหรัฐฯ ไม่ได้ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยระยะสั้น ทำให้นักลงทุนมั่นใจว่าการขยายตัวของเศรษฐกิจยังไม่ได้สร้างแรงกดดันต่อภาวะเงินเฟ้อ

2) ทิศทางการเยอรมนีเห็นว่ายังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องขึ้นอัตราดอกเบี้ยในระยะนี้ ทำให้ตลาดคาดว่าส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐฯ กับเยอรมนี ยังคงอยู่ในระดับสูง ส่งผลให้นักลงทุนสนใจลงทุนในสินทรัพย์สกุลเงินดอลลาร์ สรอ.

3) การประกาศรายชื่อประเทศที่เข้าเกณฑ์ในการเข้าร่วม EMU จำนวน 11 ประเทศ ของ European Commission ที่รวมประเทศอิตาลี สเปน และโปรตุเกส (การตัดสินใจขั้นสุดท้ายจะมีขึ้นในเดือนพฤษภาคม ปี 2541) ทำให้นักลงทุนยังไม่นิ่งในเสถียรภาพของค่าเงินยูโรมากนัก จึงส่งผลให้ยังคงมีแรงซื้อเงินดอลลาร์เมื่อเทียบกับเงินสกุลยุโรป

ปัจจัยลบที่ส่งผลให้เงินดอลลาร์ สรอ. มีค่าอ่อนลง มีดังนี้

1) ข่าวที่ Japan Postal Saving ซึ่งเป็นสถาบันการเงินของรัฐชายหลักทรัพย์สินสหรัฐฯ กว่าหนึ่งพันล้านเยน และข่าวการเข้าแทรกแซงของธนาคารกลางญี่ปุ่น

2) การปิดงบบัญชีสิ้นปีของบริษัทญี่ปุ่น ณ สิ้นเดือนมีนาคม ทำให้มีแรงเทขายดอลลาร์เพื่อซื้อเยน ซึ่งเป็นแรงกดดันต่อค่าเงินดอลลาร์ สรอ. ในระดับหนึ่ง

3) ข้าราชการกรกลางกรีกประกาศลดค่าเงินลงร้อยละ 14.3 เพื่อแก้ไขปัญหาดุลบัญชีเดินสะพัด ทั้งนี้ เนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนในระดับปัจจุบันมีค่าสูงเกินไป และเพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้มีศักยภาพในการเข้าร่วม EMU ในอนาคต (ประเทศกรีกมีแผนเข้าร่วมกับสหภาพยุโรปในปี ค.ศ. 2001) โดยตลาดคาดว่าธนาคารกลางกรีกได้ขายเงินดอลลาร์ สรอ. เพื่อซื้อมาร์กเยอรมันในช่วงกลางเดือน ประมาณกว่า 500 ล้านดอลลาร์ สรอ.

เยนญี่ปุ่น

เงินเยนญี่ปุ่นมีค่าเฉลี่ยอ่อนลงเมื่อเทียบกับดอลลาร์ สรอ. โดยอ่อนลงจาก 125.82 เยนต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนก่อน เป็น 128.83 เยนต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนมีนาคมนี้ เนื่องจากพื้นฐานทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นยังคงอ่อนแอ และมีข่าวความไม่มั่นคงทางการเมือง ทำให้นักลงทุนวิตกว่ามาตรการ

การคลังที่รัฐบาลผลักดันจะเกิดความล่าช้า นอกจากนี้ ยังมีข่าวเกี่ยวกับการจับกุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงของกระทรวงการคลังและธนาคารกลางของญี่ปุ่นเพิ่มเติมจากการรับสินบนจากสถาบันการเงินเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลทางเศรษฐกิจ ทำให้ผู้ว่าการธนาคารกลางของญี่ปุ่น นาย Yasuo Matsushita ตัดสินใจยื่นใบลาออก ชาวตั้งกล่าวส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของธนาคารกลางญี่ปุ่น

มาร์กเยอรมัน

เงินมาร์กเยอรมันมีค่าเฉลี่ยอ่อนลงร้อยละ 0.86 เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ สรอ. จาก 1.8112 เป็น 1.8269 มาร์กเยอรมันต่อดอลลาร์ สรอ. ในเดือนนี้ เนื่องจากการประกาศรายชื่อของประเทศที่เข้าเกณฑ์ในการเข้าร่วม EMU ของ European Commission จำนวน 11 ประเทศ ซึ่งคาดว่าจะรวมประเทศอิตาลี สเปน และโปรตุเกส ด้วย และนักวิเคราะห์เห็นว่า

อัตราแลกเปลี่ยนในตลาดนิวยอร์ก (เฉลี่ยรายเดือน)

(หน่วย : เงินตราต่างประเทศต่อ 1 ดอลลาร์ สรอ.)

สกุลเงิน	มีนาคม 2541			กุมภาพันธ์ 2541	การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) เงินตราต่างประเทศเทียบกับ US\$ มีนาคม/กุมภาพันธ์ 2541
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	
มาร์กเยอรมัน	1.8482	1.8104	1.8269	1.8112	-0.86
เยนญี่ปุ่น ^{2/}	133.3700	124.9000	128.8330	125.8247	-2.34
ปอนด์สเตอร์ลิง ^{1/}	1.6863	1.6340	1.6623	1.6408	1.31
ฟรังก์ฝรั่งเศส	6.1940	6.0675	6.1253	6.0731	-0.85
ฟรังก์สวิส	1.5235	1.4667	1.4888	1.4617	-1.82
กิลเดอร์เนเธอร์แลนด์	2.0836	2.0404	2.0591	2.0420	-0.83
ดอลลาร์แคนาดา	1.4220	1.4076	1.4158	1.4335	1.25
ดอลลาร์ฮ่องกง ^{2/}	7.7493	7.7430	7.7461	7.7418	-0.06
ดอลลาร์สิงคโปร์ ^{2/}	1.6545	1.5895	1.6178	1.6540	2.24
ริงกิตมาเลเซีย ^{2/}	4.0150	3.5550	3.7422	3.8013	1.58

ที่มา : REUTERS

1/ ดอลลาร์ สรอ. ต่อปอนด์สเตอร์ลิง

2/ ตลาดท้องถิ่น

ภาวะเศรษฐกิจการเงินของสามประเทศดังกล่าว อาจทำให้เงินสกุลยูโรไม่มีเสถียรภาพ และจะส่งผลกระทบต่อเงินมาร์กเยอรมัน นอกจากนี้ การที่ธนาคารกลางเยอรมนีเห็นว่ายังไม่จำเป็นที่จะต้องขึ้นอัตราดอกเบี้ยในระยะนี้ ทำให้ตลาดคาดว่าส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยของสหรัฐ กับเยอรมนี ยังคงอยู่ในระดับสูง จึงส่งผลให้นักลงทุนสนใจลงทุนในสินทรัพย์สกุลเงินดอลลาร์ สรอ.

ปอนด์สเตอร์ลิง

เงินปอนด์สเตอร์ลิงมีค่าเฉลี่ยแข็งขึ้นร้อยละ 1.31 เมื่อเทียบกับเงินดอลลาร์ สรอ. จาก 1.6408 เป็น 1.6623 ดอลลาร์ สรอ. ต่อปอนด์ ค่าเงินปอนด์ได้ปรับตัวแข็งขึ้นภายหลังทางการประกาศตัวเลขอัตราเงินเฟ้อในเดือนกุมภาพันธ์ สูงขึ้นเป็นร้อยละ 2.6 ทำให้นักลงทุนส่วนใหญ่คาดว่าธนาคารกลางอังกฤษจะขึ้นอัตราดอกเบี้ยเพื่อควบคุมเงินเฟ้อ ซึ่งจะส่งผลให้ค่าเงินปอนด์ปรับตัวแข็งขึ้นในอนาคต จึงหันมาลงทุนในหลักทรัพย์สกุลเงินปอนด์มากขึ้น

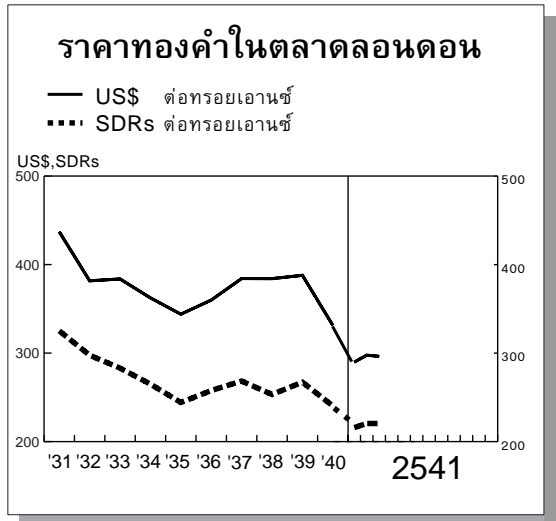
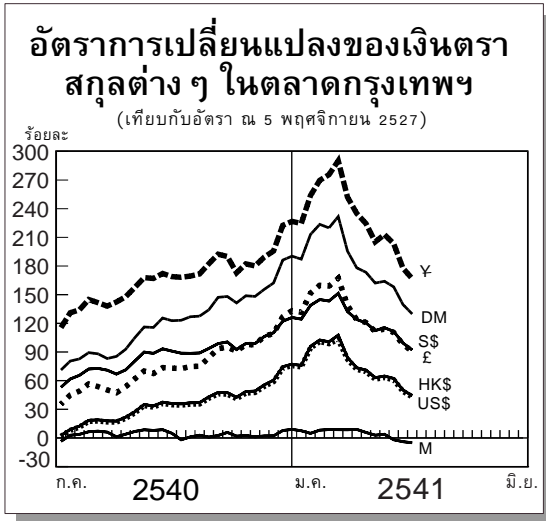
ความเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่าง ๆ กับบาท ในตลาดกรุงเทพฯ

ค่าเงินบาทเดือนนี้แข็งขึ้นหรือเงินสกุลสำคัญ ๆ อ่อนลงเมื่อเทียบกับเงินบาท ดังนี้ รูเปียนอินโดนีเซีย (13.88) เยนญี่ปุ่น (12.53) มาร์กเยอรมัน (11.25) ดอลลาร์ฮ่องกง (10.74) ดอลลาร์ สรอ. (10.73) ปอนด์สเตอร์ลิง (9.66) ดอลลาร์บรูไน (8.46) ดอลลาร์สิงคโปร์ (8.44) ริงกิตมาเลเซีย (7.98) และเปโซฟิลิปปินส์ (7.85)

เงินบาทมีค่าแข็งขึ้นเนื่องมาจากความสำเร็จในการเยือนสหรัฐอเมริกาของนายกรัฐมนตรีและคณะ และการที่ผู้นำและนักลงทุนในสหรัฐฯ แสดงความเชื่อมั่นในการดำเนินนโยบายแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของไทยภายใต้กรอบของกองทุนการเงินฯ ประกอบกับ นาย Fischer รองกรรมการจัดการกองทุนการเงินฯ ได้กล่าวว่า พร้อมทั้งจะให้เงินกู้แก่ไทยเพิ่มเติมหากไทยประสบปัญหามากขึ้น ในขณะเดียวกัน เริ่มมีเงิน

อัตราแลกเปลี่ยนที่กำหนดในตลาดกรุงเทพฯ

สกุลเงิน	อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อเงินตราต่างประเทศ (อัตรากลาง)				การเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ) ของเงินตราต่างประเทศ เทียบกับบาท มีนาคม/กุมภาพันธ์ 2541
	มีนาคม 2541		กุมภาพันธ์ 2541		
	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย	
ดอลลาร์ สรอ.	45.3466	38.1346	41.2545	46.2122	-10.73
ปอนด์สเตอร์ลิง	74.1311	64.1451	68.4656	75.7862	-9.66
มาร์กเยอรมัน	24.7364	20.8580	22.6074	25.4727	-11.25
เยน (ต่อ 100 เยน)	35.5660	29.1839	32.0786	36.6759	-12.53
ริงกิตมาเลเซีย	12.0392	10.6051	11.0416	11.9990	-7.98
ดอลลาร์สิงคโปร์	27.4817	23.9801	25.4993	27.8500	-8.44
ดอลลาร์บรูไน	27.3964	23.9378	25.4781	27.8328	-8.46
ดอลลาร์ฮ่องกง	5.8547	4.9211	5.3246	5.9652	-10.74
เปโซฟิลิปปินส์	1.1224	1.0043	1.0523	1.1419	-7.85
รูเปียนอินโดฯ (1000 รูเปียน)	4.9171	3.9297	4.3469	5.0474	-13.88

ทุนไหลเข้าจากต่างประเทศ ทำให้นักลงทุนคาดว่าค่าเงินบาทจะแข็งขึ้น สำหรับความเคลื่อนไหวในตลาดเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า อัตรา Swap Premium 1 เดือน ในเดือนมีนาคม มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 8.87 ต่อปี เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 8.60 ต่อปี ในเดือนก่อนหน้า

ราคาทองคำ

ราคาทองคำในตลาดต่างประเทศมีค่าเฉลี่ย

ลดลง 1.33 ดอลลาร์ สรอ. ต่อทรอยออนซ์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 296.32 ในเดือนนี้ เทียบกับ 297.65 ดอลลาร์ สรอ. ต่อทรอยออนซ์ ในเดือนก่อน เนื่องจากการประชุมของกลุ่มธนาคารกลางยุโรปที่ออสเตรเลีย เกี่ยวกับการจัดตั้ง European Central Bank (ECB) ซึ่งคาดว่าจะทำให้มีการขายทองคำสำรองของธนาคารกลางเหล่านั้น ประกอบกับมีข่าวว่าธนาคารกลางของเบลเยียมได้ตัดสินใจขายทองคำที่เป็นเงินสำรองทางการแล้วกว่า 300 ตัน

บทความ

การใช้กำลังการผลิตของภาคอุตสาหกรรม (Capacity Utilization)

มารศรี รัตนวิจิตร

สุหนันทา จารุวัฒนชัย

กลุ่มงานสถิติ 4 ฝ่ายวิชาการ

1. บทนำ

อุตสาหกรรมเป็นภาคการผลิตที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทย เพราะปัจจุบันมีสัดส่วนในผลิตภัณฑ์ในประเทศ (GDP) ประมาณร้อยละ 32 และมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 81.4 ของมูลค่าการส่งออกรวม ดังนั้น แรงกดดันด้านการผลิตของภาคอุตสาหกรรมจึงมีผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ การวัดแรงกดดันด้านการผลิตนี้ดูได้จากการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นเครื่องชี้สำคัญเชิงนโยบาย เพราะสะท้อนถึงความเพียงพอที่จะรองรับการขยายตัวของการผลิตและการส่งออก ตลอดจนแรงกดดันต่อราคาสินค้าในประเทศ

2. การใช้กำลังการผลิตกับศักยภาพการผลิต

โดยทั่วไป อัตราการใช้กำลังการผลิตคำนวณมาจากความสัมพันธ์ ดังนี้

$$\text{การใช้กำลังการผลิต} = \frac{\text{การผลิตที่แท้จริง}}{\text{ศักยภาพการผลิต}} \times 100$$

(production capacity)

ทั้งนี้ คำว่า ศักยภาพการผลิต (Production Capacity) มี 2 นิยาม คือ

นิยามทางเศรษฐศาสตร์ หมายถึง ระดับการผลิตสูงสุดที่สามารถดำรงได้ในระยะยาวโดยไม่ก่อให้เกิดต้นทุนที่สูงเกินความจำเป็น การใช้คำนิยามนี้มีปัญหาในทางปฏิบัติหลายประการ เนื่องจากนักเศรษฐศาสตร์มีความเห็นแตกต่างกันในรายละเอียด

ของการวัดกำลังการผลิต ในบางครั้งค่ากำลังการผลิตที่วัดได้จะมีค่าเกิน 100 % โดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ทำการผลิตอย่างต่อเนื่อง

นิยามทางการปฏิบัติหรือการผลิต ศักยภาพการผลิตขึ้นอยู่กับเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีที่เลือกใช้ ซึ่งมี 2 ส่วนที่ต้องคำนึงถึง กล่าวคือ การผลิตสูงสุดตามการออกแบบเครื่องจักรหรืออุปกรณ์ (design specification) และการผลิตเต็มกำลัง ซึ่งในบางครั้งการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการผลิตบางส่วน (modification) หรือ การทำให้ทุกขั้นตอนการผลิตส่งเสริมกันได้เต็มที่ (balanced production) ก็สามารถเพิ่มการผลิตให้สูงกว่าขีดจำกัดของเครื่องจักรได้

ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงของระดับการใช้กำลังการผลิตเกิดขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

1. **ระยะสั้น** เกิดจากการปรับเปลี่ยนระบบการผลิตให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ณ ขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งของกระบวนการผลิต ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการผลิตในส่วนหนึ่งของขั้นตอนการผลิตที่เพิ่มขึ้น

2. **ระยะยาว** อัตราการเติบโตของกำลังการผลิตของโรงงานขึ้นอยู่กับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและระดับการลงทุนของผู้ประกอบการ

การใช้กำลังการผลิตภาคอุตสาหกรรมของฝ่ายวิชาการนั้น ได้ใช้นิยามทางการปฏิบัติหรือการผลิต (plant capacity) โดยเปรียบเทียบการผลิตที่เกิดขึ้นจริงในแต่ละเดือนกับกำลังการผลิตสูงสุดที่ได้รับข้อมูลจากผู้ประกอบการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม 41 ประเภท เป็นรายไตรมาส ย้อนหลังไปถึงปี 2534

ซึ่งมีความสำคัญคิดเป็นร้อยละ 43.36 ของมูลค่าเพิ่มภาคอุตสาหกรรม และได้จัดเป็น 7 หมวดอุตสาหกรรมดังนี้

1. หมวดอาหาร ประกอบด้วย อุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋อง สับประรดกระป๋อง นมพร้อมดื่ม นมข้นหวาน และนมระเหยน้ำ
2. หมวดเครื่องดื่ม ประกอบด้วย สุราและเบียร์
3. หมวดยาสูบ
4. หมวดวัสดุก่อสร้าง ประกอบด้วย ปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น สังกะสี ลวดเหล็ก และท่อเหล็ก
5. หมวดยานยนต์และอุปกรณ์ ประกอบด้วย รถยนต์นั่ง รถยนต์พาณิชย์ จักรยานยนต์ ยางรถยนต์ และแบตเตอรี่
6. หมวดปิโตรเลียม
7. หมวดอื่น ๆ ประกอบด้วย โลหะตีบุก โลหะสังกะสี ยางแท่ง แผ่นเหล็กชุบตีบุก ผลิตภัณฑ์กระดาษและเยื่อกระดาษ เครื่องยนต์ เส้นใยสังเคราะห์ เม็ดพลาสติก แผงวงจรรวม กลุ่มเครื่องใช้ไฟฟ้า ผลิตภัณฑ์ยางแท่ง คอมเพรสเซอร์ กระจกแผ่น และมอเตอร์ไฟฟ้า

3. สูตรการคำนวณการใช้กำลังการผลิตรวมของภาคอุตสาหกรรม

การคำนวณการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรม 41 ประเภท ใช้สูตรดังนี้

$$Q_n$$

$$C_n$$

U_n = ระดับการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรม n (Capacity Utilization)

Q_n = ปริมาณการผลิตของอุตสาหกรรม n (Industrial Production)

C_n = ความสามารถในการผลิตสูงสุดของอุตสาหกรรม n (Capacity)

สำหรับอัตราการใช้กำลังการผลิตเป็นรายหมวด และภาพรวมอุตสาหกรรมนั้น ได้จากการถ่วงน้ำหนักการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรม 41 ประเภท ด้วยมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมนั้น ตามสูตรดังนี้

$$U^t = \frac{\sum_{i=1}^n W_i^o U_i^t}{\sum_{i=1}^n W_i^o}$$

โดยที่ U^t = ดัชนีการใช้กำลังการผลิตภาคอุตสาหกรรมในเวลา t

U_i^t = อัตราการใช้กำลังการผลิตของหมวดอุตสาหกรรม i ในเวลา t

W_i^o = น้ำหนักของอุตสาหกรรม i (สัดส่วนมูลค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมหมวดที่ i ณ ปี 2538)

i = หมวดอุตสาหกรรมที่ 1, 2, ..., 7

4. การใช้กำลังการผลิตภาคอุตสาหกรรมของไทย

อัตราการใช้กำลังการผลิตของภาคอุตสาหกรรมในช่วงปี 2534-2540 อยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 76 โดยมีอัตราต่ำลงเป็นลำดับตั้งแต่ครึ่งหลังของปี 2540 จากที่เศรษฐกิจอยู่ในสภาพซบเซาตามการลดลงของอุปสงค์สินค้าในประเทศ ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2541 การใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมไทยอยู่ในระดับเพียงร้อยละ 51.7 โดยทุกหมวดอุตสาหกรรมมีระดับการใช้กำลังการผลิตต่ำลงและต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยมาก โดยเฉพาะหมวดยานยนต์และอุปกรณ์ (17.8) และหมวดวัสดุก่อสร้าง (47.3) เนื่องจากได้รับผลกระทบจากสภาพตลาดซบเซา และสต็อกสินค้าอยู่ในระดับสูง ผู้ผลิตในกลุ่มยานยนต์ทุกรายได้ลดชั่วโมงการทำงานและหยุดผลิตในบางช่วง หมวดเครื่องดื่มมีการใช้กำลังการผลิตต่ำลงเหลือร้อยละ 61.2 เนื่องจากมีการเพิ่ม

สรุปอัตราการใช้จ่ายการผลิตจำแนกตามหมวดอุตสาหกรรม (ร้อยละ)

หมวดสินค้า	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2540				2541
								ไตรมาส1	ไตรมาส2	ไตรมาส3	ไตรมาส4	ไตรมาส1
1. อาหาร	49.9	49.2	51.2	52.6	51.0	45.5	43.8	43.6	43.1	41.6	47.0	45.6
2. เครื่องดื่ม	90.4	66.0	68.2	66.9	88.9	91.4	80.7	68.1	83.9	81.8	89.3	61.2
3. ยาสูบ	82.7	71.1	73.5	79.3	75.2	84.2	79.0	86.4	80.1	79.6	57.3	72.7
4. วัสดุก่อสร้าง	84.6	79.9	78.2	78.8	82.7	72.4	69.4	76.6	74.5	66.1	51.1	47.3
5. ยานยนต์และอุปกรณ์	73.5	71.6	83.2	74.4	81.6	66.2	46.5	64.1	59.6	41.5	20.8	17.8
6. ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	97.7	100.0	100.0	100.0	93.2	85.7	90.1	88.1	91.2	91.4	89.9	82.1
7. อื่นๆ	73.1	72.3	68.1	75.0	72.1	71.5	66.6	62.3	63.6	66.1	66.1	57.5
รวม	80.1	75.6	77.7	77.6	80.4	74.6	67.3	69.5	70.8	65.9	59.4	51.7

กำลังการผลิตอย่างมากในช่วงที่ผ่านมา ทั้งผู้ผลิตรายเดิมและรายใหม่ ส่วนหมวดยาสูบ การใช้กำลังการผลิตสูงขึ้นในไตรมาสแรกนี้เป็นร้อยละ 70 เนื่องจากโรงงานยาสูบยังคงขยายกำลังการผลิตตามแผนเดิม แม้ว่าเศรษฐกิจในประเทศจะชะลอตัวลงมากสำหรับหมวดผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมเป็นหมวดที่มีการใช้กำลังการผลิตสูงในระดับใกล้เคียงเต็มกำลังการผลิต เนื่องจากโครงสร้างการผลิตต้องผลิตเกือบเต็มกำลังการผลิต เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) และที่สำคัญ เป็นการรักษาความดันในหลอกันให้อยู่ในระดับคงที่

หมวดอาหาร

หมวดอาหารมีอัตราการใช้จ่ายการผลิตโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2534-2540 เท่ากับร้อยละ 49

การที่หมวดอาหารไม่สามารถผลิตได้ในระดับเต็มที่เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านวัตถุดิบ โดยเฉพาะอาหารทะเลกระป๋องและสับปะรดกระป๋อง เนื่องจากไม่มีวัตถุดิบป้อนโรงงานได้อย่างสม่ำเสมอตลอดทั้งปีสำหรับไตรมาสแรกของปี 2541 การใช้กำลังการผลิตอยู่ในระดับร้อยละ 45.6 ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย เนื่องจากการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องต่ำลง เพราะยังมีปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบ

หมวดเครื่องดื่ม

หมวดเครื่องดื่มมีอัตราการใช้จ่ายการผลิตโดยเฉลี่ยในช่วง 7 ปีที่ผ่านมา เท่ากับร้อยละ 78.9 โดยการใช้กำลังการผลิตในช่วงปี 2535-2537 อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ เนื่องจากโครงสร้างของอุตสาหกรรมเปลี่ยนจากการผูกขาดของผู้ประกอบ

การรายเดี่ยวมาเป็นการเปิดเสรีทางการผลิตเมื่อปี 2535 ทำให้มีรายใหม่เปิดดำเนินการผลิตออกมาแข่งขัน ขณะที่ผู้บริโภครยังคงเป็นกลุ่มเดียวกัน อย่างไรก็ตาม มีการเพิ่มการผลิตและขยายกำลังการผลิตอย่างมากในช่วงปี 2538-2540 เพราะมีการส่งเสริมการตลาด และมีการเปลี่ยนเป้าหมายผู้บริโภคไปสู่ตลาดภูมิภาค โดยเฉพาะเขตชานเมืองและนอกเมือง ในภาคเหนือและตะวันออกเฉียงเหนือในหลายจังหวัด ในปี 2540 แม้อากาศเศรษฐกิจในประเทศซบเซาลง แต่การใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมนี้เพิ่มสูงขึ้นทุกไตรมาส ก่อนที่จะตกลงมาอยู่ที่ระดับร้อยละ 61.2 ในไตรมาสแรกของปี 2541 ทั้งนี้ เป็นเพราะตลาดภายในประเทศซบเซาลง

หมวดวัสดุก่อสร้าง

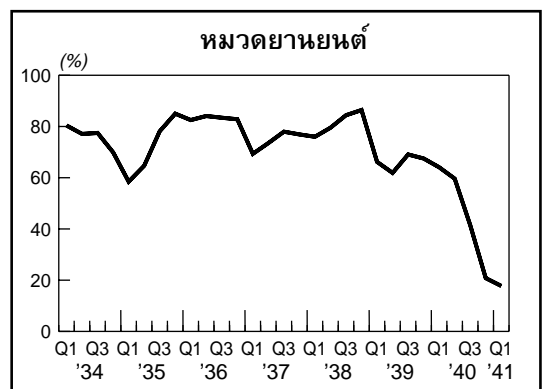
หมวดวัสดุก่อสร้างมีอัตราการใช้กำลังการผลิตโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2534-2540 ร้อยละ 78.0 อุตสาหกรรมที่สำคัญในหมวดคือ การผลิตปูนซีเมนต์ โดยในช่วงก่อนปี 2534 อัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ในเกณฑ์สูงเข้าใกล้ 100 เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลไม่เปิดให้มีการผลิตปูนซีเมนต์ได้โดยเสรี แต่ปี 2532 เป็นต้นมา มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายมาเป็นเปิดเสรี เพื่อให้สามารถรองรับความต้องการของธุรกิจก่อสร้างที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว และลดการพึ่งพาการนำเข้า จำนวนผู้ผลิตปูนซีเมนต์จึงเพิ่มขึ้นจากเดิมที่มีเพียง 3 ราย เป็น 8 ราย กำลังการผลิตเพิ่มขึ้น

กว่าเท่าตัว ดังนั้น ระดับการใช้กำลังการผลิตจึงลดลง สำหรับระดับการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างในปี 2540 ได้ลดลงมาโดยตลอด และต่อเนื่องมาถึงไตรมาสแรกของปี 2541 ซึ่งมีการใช้กำลังการผลิตเพียงร้อยละ 47.3 เนื่องจากภาวะการก่อสร้างซบเซาอย่างรุนแรง ผู้ประกอบการต้องลดหรือหยุดการผลิต โดยเฉพาะอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ที่มีความสำคัญในกลุ่มสูง ประสบปัญหาที่กำลังการผลิตส่วนเกินเหลือมาก (Excess Capacity)

หมวดยานยนต์

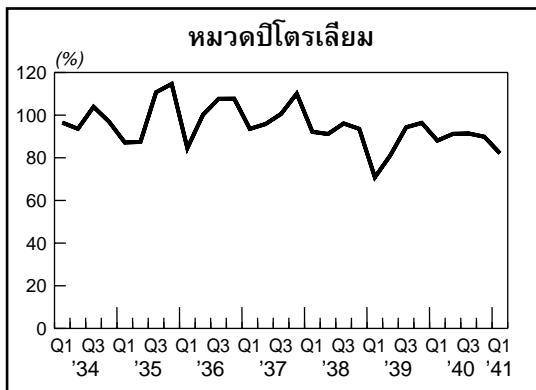
หมวดยานยนต์มีอัตราการใช้กำลังการผลิตโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2534-2540 เท่ากับร้อยละ 71 อุตสาหกรรมหมวดนี้ประสบปัญหาการตกต่ำของยอดการผลิต ตั้งแต่ปี 2539 เป็นต้นมา ทำให้ระดับการใช้กำลังการผลิตโดยเฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยดังกล่าว เนื่องจากโครงสร้างของอุตสาหกรรมในหมวดนี้ส่วนใหญ่ผลิตเพื่อสนองความต้องการของตลาดภายในประเทศกว่าร้อยละ 80 ของการผลิตรวม เมื่อความต้องการภายในประเทศลดลงมากจากที่ประเทศประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ ทำให้สต็อกสินค้าคิดเป็นสัดส่วนต่อยอดขายอยู่ในระดับสูง แม้ว่าการส่งออกรถยนต์มีแนวโน้มขยายตัวสูงขึ้นก็ตาม แต่ยังมีปริมาณไม่มาก การที่จะอาศัยการส่งออกเป็นตัวกระตุ้นการผลิตคงเป็นไปได้ลำบาก เพราะตลาดส่งออกของไทยส่วนใหญ่เป็นประเทศในกลุ่มอาเซียนที่กำลัง

เผชิญกับปัญหาเศรษฐกิจซบเซาเช่นกัน นอกจากนี้ผลตอบแทนจากการส่งออกน้อยกว่าการขายภายในประเทศมาก ดังนั้น ระดับอัตราการใช้กำลังการผลิตของหมวดนี้จึงลดลงเป็นลำดับ นับตั้งแต่ปี 2539 และเหลือเพียงร้อยละ 20.8 ในไตรมาสสุดท้ายของปี 2540 และร้อยละ 17.8 ในไตรมาสแรกของปี 2541

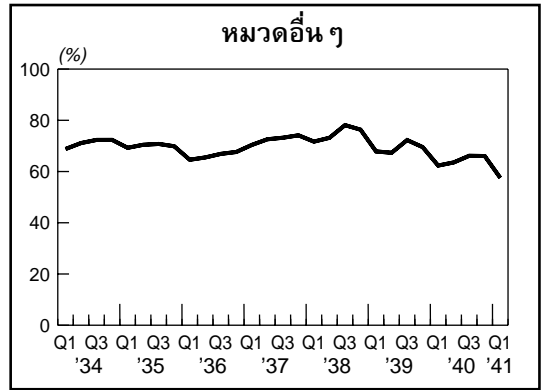
หมวดปิโตรเลียม

หมวดปิโตรเลียมมีอัตราการใช้กำลังการผลิตโดยเฉลี่ยในปี 2534-2540 เท่ากับร้อยละ 95.3 ซึ่งเป็นอัตราสูงในระดับใกล้เคียงเต็มกำลังการผลิตเนื่องจากลักษณะการผลิตต้องผลิตในระดับสูงสุดของกำลังการผลิตที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economy of Scale) และที่สำคัญเป็นการรักษาความดันในหลอกันให้อยู่ในระดับคงที่ อย่างไรก็ตามในภาวะวิกฤตที่ไม่สามารถถ่วงในระดับสูงสุดได้ทางโรงกลั่นสามารถปรับลดระดับการผลิตต่ำสุดที่ร้อยละ 60 ของกำลังการผลิต ถ้าระดับต่ำกว่านี้อาจถึงขั้นต้องหยุดการผลิตเลย การใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมนี้เริ่มลดลงตั้งแต่ปี 2539 และเหลือร้อยละ 82.1 ในไตรมาสแรกของปี 2541 หลังจากที่ผลิตเต็มกำลังการผลิตมาโดยตลอดในช่วงก่อนหน้า

หมวดอื่น ๆ

หมวดอื่น ๆ มีอัตราการใช้กำลังการผลิต โดยเฉลี่ยในปี 2534-2540 เท่ากับร้อยละ 71.2

อุตสาหกรรมในหมวดนี้ ที่สำคัญคือ แผงวงจรรวม เป็นอุตสาหกรรมที่พึ่งตลาดส่งออกเป็นหลัก ผู้ประกอบการมีการเพิ่มและขยายกำลังการผลิตเพราะสามารถส่งออกได้ดี เนื่องจากผลของการพัฒนาขีดความสามารถในเชิงผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยี แม้ว่าไทยจะยังไม่มีความสามารถในการออกแบบและผลิตได้เองทั้งชิ้นส่วน ส่วนประกอบ และผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปก็ตาม แต่ไทยมีความได้เปรียบในด้านคุณภาพของแรงงาน ทำให้อัตราการใช้กำลังการผลิตอยู่ในระดับสูงมาโดยตลอด และในไตรมาสแรกของปี 2541 เท่ากับร้อยละ 72.1 สำหรับอุตสาหกรรมเครื่องรับโทรทัศน์ อัตราการใช้กำลังการผลิตได้ลดลงอย่างต่อเนื่องเนื่องจากศักยภาพของประเทศผู้แข่งขันในแถบเอเชีย แต่ละประเทศมีความได้เปรียบประเทศไทยที่ความต้องการของตลาดภายในประเทศลดลงทำให้อุตสาหกรรมนี้ขาดการประหยัดต่อขนาด ประกอบกับผลของมาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดของสหภาพยุโรปยังมีอยู่ ทำให้อัตราการใช้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมนี้ลดลงเหลือเพียงร้อยละ 57.5 ในไตรมาสแรกของปี 2541

5. ความเชื่อมโยงของระดับการใช้กำลังการผลิตกับตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

- (1) การใช้กำลังการผลิตกับระดับราคาขายส่งหมวดอุตสาหกรรม
- (2) การใช้กำลังการผลิตกับการส่งออก

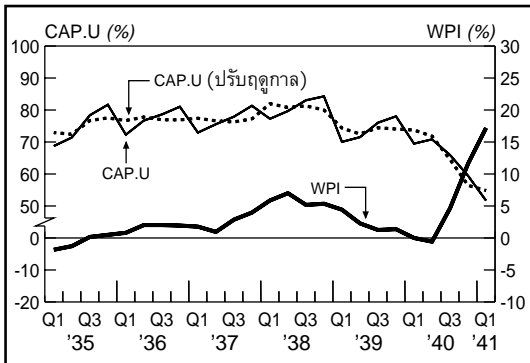
(3) การใช้กำลังการผลิตกับการนำเข้
สินค้านำเข้าและวัตถุดิบ

จากการหาความสัมพันธ์ของระดับการใช้
กำลังการผลิตกับตัวแปรทางเศรษฐกิจตามข้อ (1) ถึง
(3) ด้วยสมการถดถอยกำลังสอง ได้ผลสรุปในแต่ละ
ประเด็น ดังนี้

การใช้กำลังการผลิตกับระดับราคาขายส่ง

หากมีการเร่งการผลิตโดยที่ไม่มีเปลี่ยนแปลงปัจจัยการผลิตและเทคโนโลยีในระยะยาวแล้วนั้น
จะทำให้เกิดการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิตอันเนื่อง
มาจากการใช้กำลังการผลิตที่เกิน Optimality และ
เป็นการเร่งหาวัตถุดิบจากภาคการผลิตอื่น ซึ่งเป็นการ
แย่งชิงทรัพยากรการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัด

รูปที่ 1 เปรียบเทียบอัตราการใช้กำลังการผลิต (CAP.U) กับการเปลี่ยนแปลงของระดับราคาขายส่งหมวดอุตสาหกรรม (WPI) เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน *

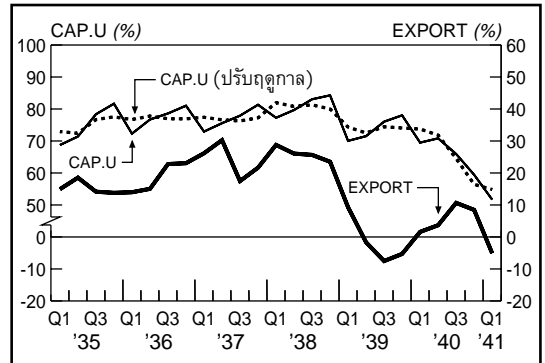
* ในการคำนวณเกี่ยวกับ WPI จะใช้ช่วงปี 2534-2539

การใช้กำลังการผลิตจะ lead การเพิ่มของ
ระดับราคาขายส่ง 1 ไตรมาส กล่าวคือ ถ้าเพิ่มการ
ใช้กำลังการผลิตขึ้นร้อยละ 1 ในไตรมาสนี้ จะทำให้
ระดับราคาขายส่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.6 ในไตรมาสถัดไป
(เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน) ^{1/}

การใช้กำลังการผลิตกับการส่งออก

ผลผลิตภาคอุตสาหกรรมประมาณกึ่งหนึ่ง
เป็นไปเพื่อการส่งออก ดังนั้น เมื่อมีการเร่งส่งออกจะ
ทำให้การใช้วัตถุดิบกำลังการผลิตสูงขึ้น

รูปที่ 2 เปรียบเทียบอัตราการใช้กำลังการผลิตกับการเปลี่ยนแปลงการส่งออกสินค้าหมวดอุตสาหกรรม (ในรูปดอลลาร์ สรอ.)

การใช้กำลังการผลิตจะ lag การส่งออก
อย่างมาก 1 ไตรมาส โดยส่วนใหญ่การใช้กำลังการผลิตและการส่งออกในช่วงเวลาเดียวกันจะมีความสัมพันธ์สูงสุด ถ้าการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 (เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน) จะเพิ่มการใช้กำลังการผลิตร้อยละ 0.3 ในไตรมาสเดียวกัน ^{2/}

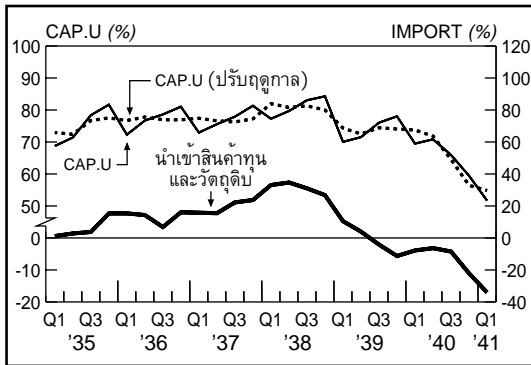
1/ ช่วงเวลาที่ไว้วัดความสัมพันธ์คือ ปี 2534-2539 เนื่องจากในปี 2540 ระดับราคามีผลของอัตราแลกเปลี่ยนปนีอยู่ กำหนด lag โดยการหา cross correlation และใช้ค่า correlation ที่มีนัยสำคัญ เพื่อหาค่า correlation coefficient ระหว่างอัตราการเปลี่ยนแปลงของการใช้กำลังการผลิตกับระดับราคาขายส่ง จะได้เท่ากับ 0.5 หลังจากปรับฤดูกาลของการใช้กำลังการผลิต ค่า correlation coefficient จะเท่ากับ 0.73

2/ ช่วงเวลาที่ไว้วัดความสัมพันธ์คือ ปี 2534-2540 กำหนด lag โดยการหา cross correlation ค่า correlation coefficient ระหว่างการใช้กำลังการผลิตกับการเปลี่ยนแปลงของการส่งออกเท่ากับ 0.52 และหลังจากปรับฤดูกาลของการใช้กำลังการผลิต ค่า correlation coefficient จะเท่ากับ 0.62

การใช้กำลังการผลิตกับการนำเข้า สินค้าทุนและวัตถุดิบ

จากการที่อุตสาหกรรมไทยมีการพึ่งพาเทคนิคการผลิตและวัตถุดิบจากต่างประเทศอยู่มาก ดังนั้น เมื่อมีการเพิ่มการส่งออก หรือเพิ่มการบริโภคภายในประเทศก็จะมีการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าทุนมากตามไปด้วย

รูปที่ 3 เปรียบเทียบอัตราการใช้กำลังการผลิตกับการเปลี่ยนแปลงการนำเข้าสินค้าทุนและวัตถุดิบ (ในรูปดอลลาร์ สรอ.)

การใช้กำลังการผลิตจะ lag การนำเข้าสินค้าทุนและวัตถุดิบ 2 ไตรมาส ถ้าการนำเข้าสินค้าทุนและวัตถุดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ในไตรมาสหนึ่ง (เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน) การใช้กำลังการผลิตจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.34 ในสองไตรมาสถัดไป^{3/}

6. บทสรุป

จากการที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ทำให้อัตราการใช้กำลังการผลิต

ผลิตภาคอุตสาหกรรมลดลง หรือมีกำลังการผลิตส่วนเกินเหลืออยู่มากนั้น ทำให้มีการเข้าใจว่าเมื่อความต้องการของตลาดต่างประเทศกลับมา ภาคอุตสาหกรรมจะสามารถตอบสนองความต้องการได้ทันที โดยไม่ต้องเร่งการลงทุนอีก ความเข้าใจดังกล่าวอาจไม่ถูกต้องเสียทีเดียว เพราะอุตสาหกรรมที่สามารถผลิตตอบสนองได้ทันทีจะเป็นอุตสาหกรรมที่อาศัยปัจจัยการผลิตในประเทศเป็นหลัก เช่น อุตสาหกรรมอาหารกระป๋อง หรืออุตสาหกรรมที่พึ่งสิ้นสุดการลงทุน เช่น เหล็ก ชิ้นส่วนรถยนต์ และหล่อโลหะ อย่างไรก็ตาม การเร่งผลิตจะต้องเพิ่มการลงทุนอีกครั้งหากอุปสงค์ในประเทศฟื้นตัวขึ้น เนื่องจากเครื่องจักรสำคัญในอุตสาหกรรมมีการเสื่อมค่า (depreciation) ค่อนข้างสูง และต้องเพิ่มการนำเข้าวัตถุดิบด้วย แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือ การที่สินค้าอุตสาหกรรมของไทยหลายกลุ่มถูกพัฒนาขึ้นเพื่อรองรับความต้องการจากภายในประเทศเป็นสำคัญ การเปลี่ยนตลาดไปเป็นเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะตลาดนอกกลุ่มอาเซียน ไทยจะต้องปรับมาตรฐานสินค้าให้สอดคล้องกับตลาดนั้น ๆ ซึ่งต้องอาศัยการลงทุนเพื่อปรับเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นอย่างมาก และการออกแบบทางอุตสาหกรรม (industrial design) ต้องใช้เวลามากกว่า 1 ปี นอกจากนี้ สิ่งที่น่าวิตกกังวลก็คือ การเลิกกิจการของผู้ผลิตขนาดกลางขนาดย่อมและผู้ผลิตที่ทำการส่งชิ้นส่วนให้อุตสาหกรรมต่อเนื่องนั้นจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของสัดส่วนการนำเข้าวัตถุดิบนำเข้า (import contents) ซึ่งอาจทำให้ประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางอุตสาหกรรมในรูปแบบซ่อนเร้น ที่อุตสาหกรรมสนับสนุนจะค่อย ๆ ลดบทบาทลงได้

3/ ช่วงเวลาที่ไว้วัดความสัมพันธ์คือ ปี 2534-2540 กำหนด lag โดยการหา cross correlation ค่า correlation coefficient ระหว่างการใช้กำลังการผลิตกับการเปลี่ยนแปลงของการนำเข้าสินค้าทุนและวัตถุดิบเท่ากับ 0.81 และหลังการปรับฤดูกาลของการใช้กำลังการผลิต ค่า correlation coefficient จะเท่ากับ 0.88

บันทึกเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงิน

11 มีนาคม 2541

- ธนาคารอาคารสงเคราะห์ออกประกาศจำหน่ายพันธบัตรของธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2541 ครั้งที่ 5 และที่ 6 มูลค่ารวม 3,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 14.70 และ 14.25 ต่อปี กำหนดไถ่ถอนพันธบัตรเมื่อครบ 2 ปี และ 3 ปี ตามลำดับ นับแต่วันออกจำหน่ายพันธบัตรคือ วันที่ 12 มีนาคม 2541

13 มีนาคม 2541

- รัฐบาลไทยและธนาคารพัฒนาเอเชีย ลงนามในสัญญากู้เงินสกุลดอลลาร์ สรอ. วงเงินเทียบเท่า 500 ล้านดอลลาร์ สรอ. ระยะเวลาเงินกู้ 15 ปี รวมระยะเวลาปลอดหนี้ 3 ปี อัตราดอกเบี้ยกำหนดตามอัตราที่ธนาคารพัฒนาเอเชียประกาศ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงทุก 6 เดือน ค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้ อัตราร้อยละ 0.75 ของวงเงินกู้ที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย การเบิกจ่ายแบ่งเป็น 2 งวด ซึ่งกระทรวงการคลังคาดว่าจะเบิกจ่ายเงินกู้งวดแรกจำนวน 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. ภายในเดือนมีนาคม 2541 และงวดที่สองอีก 200 ล้านดอลลาร์ สรอ. ประมาณปลายปี 2541

16 มีนาคม 2541

- ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (IFCT) ได้จัดให้มีพิธีลงนามในสัญญาเงินกู้จาก The Export-Import Bank of Japan (JEXIM) และสถาบันการเงินญี่ปุ่นทั้ง 14 แห่ง ในลักษณะการให้กู้ร่วม วงเงินกู้ 300 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเทียบเท่า 4 หมื่นล้านเยน ในจำนวนนี้ 20,000 ล้านเยน จะได้จาก JEXIM โดยตรง ซึ่งมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ค้ำประกัน ส่วนอีก 20,000

ล้านเยน ได้จากสถาบันการเงินญี่ปุ่น 14 แห่ง ซึ่ง JEXIM เป็นผู้ค้ำประกัน รวมระยะเวลาให้กู้ 5 ปี (ปลอดหนี้ 3 ปี) อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยร้อยละ 2.65 ต่อปี วัตถุประสงค์ของการกู้เงินในครั้งนี้ เพื่อให้เงินกู้แก่ภาคการส่งออกทั้งทางตรงและทางอ้อมที่มีความต้องการเงินกู้เพื่อใช้ในการจัดเตรียมสินค้าเพื่อการส่งออก ซึ่ง ธสน. จะให้กู้ในรูปแบบของสกุลเงินเยนและดอลลาร์ สรอ.

31 มีนาคม 2541

- ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ในการกำกับดูแลสถาบันการเงิน ดังนี้

1) การระงับการบันทึกดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้ตามเกณฑ์สิทธิสำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยเกินกว่า 3 เดือน และตัดรายการดอกเบี้ยค้างรับที่เกิดขึ้นหลัง 1 มกราคม 2543 ของลูกหนี้รายที่ถูกระงับการบันทึกดอกเบี้ยค้างรับเป็นรายได้แล้วออกจากบัญชี

2) เกณฑ์การพิจารณาจัดชั้นลูกหนี้เป็น 5 ประเภท คือ ลูกหนี้ปกติ ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ และลูกหนี้จัดชั้นสูญ และการจัดชั้นให้พิจารณาจัดชั้นตามคุณภาพและความสามารถของลูกหนี้เป็นหลัก ทั้งนี้ ต้องไม่เกินระยะเวลาของการค้างชำระที่เป็นเกณฑ์ในการจัดชั้นประเภทต่าง ๆ

3) การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ 5 ประเภทข้างต้น ในอัตราร้อยละ 1 ร้อยละ 2 ร้อยละ 20 ร้อยละ 50 และร้อยละ 100 หรือตัดออกจากบัญชีตามลำดับ ทั้งนี้ ให้ทยอยกันสำรองจากยอดรวมที่คำนวณได้ข้างต้น โดยเริ่มตั้งแต่งวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541 ให้แล้วเสร็จภายในงวดการบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2543

4) สถาบันการเงินสามารถนำมูลค่าของ หลักประกัน ซึ่งได้มีการประเมินราคาตลาดอย่าง เหมาะสมแล้ว หักออกจากเงินให้สินเชื่อที่ต่องกันเงิน สำรองฯ ทั้งนี้ มูลค่าหลักประกันจะต้องสะท้อนราคา ที่ใกล้เคียงราคาตลาดในปัจจุบัน โดยเริ่มตั้งแต่งวด การบัญชีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2541

5) การปรับปรุงโครงสร้างหนี้สถาบันการเงิน ต้องประเมินสภาพที่แท้จริงของลูกหนี้โดยคำนึงถึง

ความสามารถในการชำระหนี้ด้วย และหากมีความ เสียหายเกิดขึ้นสถาบันการเงินต้องมีการรับรู้ และกัน สำรองอย่างเพียงพอ

6) การสอบทานเงินให้สินเชื่อ สถาบันการ เงินต้องสอบทานคุณภาพของเงินให้กู้ยืมทั้งสิ้น รวมทั้งภาระผูกพันทั้งในและนอกงบดุล และต้องจัดทำ รายงานต่อธนาคารเป็นรายไตรมาส ตั้งแต่งวดการ บัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2541